

VIII. g.

M

13.22.A.5

DE PRIMATV SOLIVS
D. PETRI

Ac differentia inter ipsum

& D. PAVLVM

DISCEPTATIONES APOLOGETICÆ

Auctore

ANTONINO DIANA PANORMITANO

Clerico Regulari

Coram SS. D. N. INNOCENTIO X. Episcoporum
Examinatore, & S. Officij Regni Siciliae Consultore.

ROMAE, Ex Typographia Manelphi Manelphij. 1647.

Superiorum permisso.

INNOCENTIO DECIMO

PONT. MAX.

ANTONINVS DIANA

Clericus Regularis, post Sanctif-
simorum Pedum oscula
fœlicitatem P.

VCVRATIONES
hæ meæ de singu-
lari Petri Primatu
sponte sua Tibi di-
catæ ad TE ve-
niunt; BEATISSIME PATER.

a 2 Cui

Cui enim alteri rectius consecrari
possent, quæ spectant ad Aposto-
lorum Maximum, quàm Pontifi-
cum Maximo, Sùccessori eius di-
gnissimo, &, vt mellifluus Scri-
ptor, non minus argutè, quàm ve-
rè Eugenium appellabat, Potesta-
te Petro? Illæ ipsæ quidem, cum
calamo exaratas Sanctitati Tuæ
mensis elapsis offerrem, non so-
lùm ab ipsa benignè acceptæ, &
lectæ libenter, verum etiam cu-
mulatius, quàm tenuitas mea fer-
ret, laudatæ fuere. Atque ea re,
modò typographorum industria
venustiore in faciem excultæ, &
magis auctæ, ad Pedes Vestros San-
ctissimos, redire properarunt, cer-
tæ se

tæ se eadem gratia, eodem honore à Sanctitate Vestra ornatum iri. Ego verò, quot ipsa hæc scripta literulæ conflare cernuntur, velut totidem veteris constantisq. meæ, erga se obseruantia testes, Sanctitas Tua intueatur obsecro. Quæ cum me munificentia complecti non desinat, vt proximè nullo deprecatore intercedente, sed vltro mihi occurrere Sua liberalitate dignata est; me plane obstrinxit, nullam vt prætermittam occasionem testandi palam, aliquo, licet exiguo, ingenij exigui partu, quàm Sanctitati Tuæ deuinctus, obnoxiusque tenear. Cæterum vota Deo Opt. Max. nullo vnquam

vnquam tempore, nullo loco fa-
cere desistam, vt Sanctitatem
Tuam, Ecclesiæ suæ felicem diù,
incolumemque seruare dignetur.
Romæ die 2. Ianuarij 1647.

Iussu

I Vssu Adm. Reu. P. D. Gregorij Carasæ Præpositi Generalis Cler. Reg. nos infrascripti diligenter perlegimus Disceptationes Apologeticas à Reu. P. D. Antonino Diana compositas, in quibus omnia reperimus nedum Catholicæ Fidei consona; sed in eiusdem Fidei defensionem, validissima, & omnino firma. Mira enim eruditione celebris hic author nouum confutat inuentum; & vix natum, erroris monstrum, antequam adolescat ad solidam veritatis petram allidens, omnino disrumpit, & perimit. Prodeat ergo quam primum in lucem præclarum hoc opus, & quod monstra non sinit viuere viuat æternum. Romæ in ædibus S. Andreæ de valle 13. Octobris 1646.

D. Paulus Maria Quartus Cler. Reg. S. Theol. professor.

D. Andreas Sottanus Cler. Reg. S. Theol. professor.

D. Gregorius Carafa Præpositus Generalis Congregationis Clericorum Regularium.

A Pologeticas hæc Disceptationes à R. P. D. Antonino Diana, grati nominis viro, ad Apostolicæ Sedis (vt par est) vnitatem tuendam opportunè compositas, cum aliqui ex nostræ Congregationis PP., quibus id commissimus, reuiderint, nihilque in eis, quod non sit lucæ dignum, inuenerint, vt typis mandentur, quoad nos spectat, facultatem concedimus. In quorum fidem præsentis litteras manu propria subscripsimus, ac solito nostro sigillo firmauimus. Romæ apud S. Siluestri Montis Quirinalis. Pridie Idus Octobris, M. DC. XLVI.

D. Gregorius Carafa Præpositus Generalis Congregationis Clericorum Regul.

D. Ioannes Montoya Secretarius.

Imprimatur, si Reuerendissimo Patri Magistro Sacri Palatij Apostolici videbitur.

A. Sacratuſ Episc. Comacl. Viceſg.

EX commissione Reuerendiſſi. Patris Vincentij Candidi Sacri Palatij Apoſt. Magiſtri, perlegi duas Diſceptationes Apologeticas de Primatu ſolius D. Petri Adm. Reu. Patris D. Antonini Diana, in iſſque non ſolum nihil reperi quod rectæ Fidei aut bonis moribus aduerſetur, ſed doctrinam doctè & ſolide firmatam, ex fontibus Scripturarum, Sanctorum Patrum, & Theologorum Scholaſticorum; quapropter in lucem edi poſſe ad commune totius Eccleſiæ bonum exiſtimo. Datum in ædibus noſtris S. Silueſtri Montis Quirinalis die 14. Octobris 1646.

Ego D. Andreas Sottanus S. Theologiæ profeſſor.

Imprimatur.

Fr. Hyacinthus Pandolphus Magiſter, &
Sociuſ Reuerendiſſimi Patri Fr. Vincentij Candidi Sacri Palatij Apoſtolici
Magiſtri, Ord. Prædicatorum.

AN

A N D. P A V L V S
 fuerit Pontifex, & Caput Eccle-
 siæ, cum D. Petro.

IN quadam Epistola impressa.
 Parisijs anno 1645. & ad San-
 ctissimum D. N. nunc feliciter
 regnantem directa, eius Auctor
Anonymus, mordicus affirmati-
 uam sententiam tuetur. Et ad illam firman-
 dam, coaceruat ex impio M. Antonio de Do-
 minis, quam plurimas SS. Patrum auctoritates;
 in quibus asserunt, Pontifices esse Successores,
 & Vicarios D. Petri, & D. Pauli, & in quibus
 etiam asserunt, D. Petrum, & D. Paulum fuis-
 se Episcopos Romanos, Collegas, Principes
 Apostolorum, Fundamenta, Cardines, Duces,
 Coryphæos, Pastores, Apices, Columnas,
 Diademata, Oculos totius Ecclesiæ, ac simi-
 lia Encomia significantia æqualitatem inter D.
 Petrum, & D. Paulum. Vnde ipsimet Ponti-
 fices, multis in locis fatentur, multa facere aucto-

A

ritate

cles. Petri Cathedra singularis. Et ideo sancti Patres vno ore asserunt Primatum Ecclesię uni soli, & tantummodo B. Petro collatum fuisse. Ne sim longior, paucos ex multis adducam. D. Gregorius lib. 4. epist. 36. Certè Petrus Apostolus primum membrum sanctę, & vniuersalis Ecclesię est. Paulus, Andreas, Ioannes, quid aliud quàm singulares sunt plebium capita? Rupertus in Euang. lib. 1. cap. 25. cui titulus est: De Primatu Petri Apostoli, inter Principes Regni Dei. Itaque, ait, potestas quidẽ est communis omnium, sed vnum, & singulare vnius est Petri Priuilegium, cui prius, & singulariter dictum est: Et tibi dabo clauas, &c.

Sanctus Burcardus Vvormiacensis Episcopus in Decret. par. 1. lib. 1. cap. 1. & 2. In nouo Testamento, post Christum à Petro Sacerdotalis cœpit ordo, qui ipsi primo Põtificatus in Ecclesia sancta datus est, dicente Domino ad eum: Tu es Petrus, &c. Itaque hoc Priuilegium beato clauigero Petro sua vice solummodo commisit.

Damasus epist. 2. Princeps Apostolorum Petrus solus, & pra omnibus creditus est, atque percipere meruit à Christo clauas Regni Cælorum.

Pacianus epist. 3. ad Sympronianum: Ad Petrum locutus est Dominus, ad vnum ideo, vt veritatem fundaret ex vno.

Cyprianus *epist.* 73. ad Iubaianum: Ecclesia vna est, & *super unum*, qui clauēs accepit, Domini voce fundata est. Et *lib. de Vnitat. Ecclesia: Super illum unum* ædificat Ecclesiam suam, & illi pascendas mandat oues suas.

S. Thomas ex Cyrillo Alexandrino *lib. 1. contra errores Græcorum capit. 32.* Habetur ex Doctōrum Græcorum authoritatibus, quod Romanus Pontifex in Ecclesia plenitudinem potestatis habeat. Dicit enim Cyrillus Patriarcha Alexandrinus: Sicut Christus accepit à Patre sceptrum Ecclesiæ, gentium, & Israel, egrediens super omnem Principatum, & Potestatem: sic & Petro, & eius Successoribus plenissimam potestatem plenissimè commisit, *ut etiam nulli alij quā Petro* Christus, quod suum est, plenum *ipsi soli* dedit.

D. Leo *serm. 2. de Natali Apost. Petri, & Pauli.* Dicens Beato Petro Apostolo: Tibi dabo clauēs Regni Cælorum, & quæcunque ligaueris super terram, &c. Transiuit quidem in Apostolos alios ius istius potestatis, *sed non frustra uni commendatur*, quod omnibus intimetur. *Petro enim singulariter* hoc creditur. Et *serm. 3. de Anniuers. sui Pontificatus:* Vnus de toto mundo Petrus eligitur, qui & vniuersarum gentium vocationi, & omnibus Apostolis, cunctisq. Ecclesiæ Patribus proponatur.

Optatus

Optatus Meliuctanus lib. 2. cōtra Parmenionem : *Solus Petrus claves accepit*. Et iterum : Negare non potes scire te in Vrbe Roma, à Petro primo Cathedram Episcopalem esse locatam, in qua *sederis omnium Apostolorum Caput Petrus*. Audiat Anonymus, quod Petrus Romæ sedit caput omnium Apostolorum, ergo & Pauli; & ideo infra vocat illam Petri Cathedram, *Cathedram singularem*, vt vocauit Bernardus loco citato *de Consider. lib. 2.* Idem Optatus lib. 7. *de Schif.* Petrus præferri Apostolis omnibus meruit, & claves Regni Cælorum communicandas cæteris *solus accepit*.

Petrus Damianus *serm. 27.* *Vnus est, quem prænobilitant singularia Primatus insignia.*

D. Augustinus *ser. 49. de verbis Domini* : In Petro uno Christus firmat Ecclesiam. Et libro 3. *de Bapt. cap. 17.* *Vnus est Petrus*, qui figuram Ecclesiæ gerat. Et rursus : *Vni Petro in typo vnitatis Dominus dedit potestatem*. Et *serm. 24. de Sanctis* Paulum cum Petro laudans asserit : *In uno Petro figurabatur unitas omnium Pastorum*. Hoc etiam dicere voluit D. Leo *epist. 8.* in illis verbis : *Firmitas, quæ per Christum Petro tribuitur, per Petrum cæteris confertur*. Hinc D. Thomas in 4. *Sent. dist. 24. quest. 3. art. 2. quest. 3. ad primum argument.* asserit : *Quamuis omnibus Apostolis data sit po-*

A 4

testas

testas communiter ligandi, & soluendi, tamen vt in hac potestate aliquis ordo significaretur, primo *soli Petro* data est, vt ostendatur quod ab eo in alios debet ista potestas descendere. Et *lib. 4. contra gentes cap. 76.* hoc ipsum confirmat, dicendo: Dominus *soli Petro* promisit, Tibi dabo clauces Regni Cælorum, vt ostenderet, quod potestas *clauum erat per eum* ad alios deriuanda ad conseruandam *Ecclesiæ unitatem*. Et ante omnes hoc etiam docuerat Tertullianus in Scorpione: Si cælum, ait, clausum putas, memento clauces eius hic Dominus Petro, & *per eum* Ecclesiæ reliquisse. Nota illud, *Per eum*, quia vt dixit Optatus vbi supra: Solus Petrus clauces accepit.

Vnde meritò Iulius Primus *epist. 2. ad Theodorum* exponens illa verba: Tu es Petrus, &c. Habet, inquit, *Petrus Potestatem singulari priuilegio*, sibi cōcessam aperire, & claudere ianuas Regni Cælestis, quibus voluerit, &c. Rectè itaque dixit Pius II. *epist. 288.* Post Christum *Petrus fuit Pontifex vnus*, qui Ecclesiæ præfuit, Petro mortuo, eius Successores. Alias Patrum authoritates adducā vbi infra in Probatione 2. & 3. Nunc tantum addam verba pijsissimi, & doctissimi Alberti Pighij de *Eccles. Hierarch. lib. 3. cap. 7.* vbi testatur, *Sanctorum omnium Patrum fuisse communem, & com-*
cordem

cordem sententiam, Primatum Ecclesiæ uni Petro singulariter datum. Ita ille, & post illum de hac communi sententia Patrum, nempe soli Petro fuisse à Christo traditum Primatum Ecclesiæ, testatus est etiam Mauclerus de Monarch. tom. 1. par. 2. lib. 1. cap. 8. fol. 305. omnino videndus, & Salmeronius tom. 4. tract. 21. par. 3. asserit, quod traditio Patrum unum Petrum agnoscit post Christum Ecclesiæ fundamentum.

Sed Anonymus dicet, multos alios Patres ab ipso congestos, & allatos asserere contrarium, nempe Primatum Ecclesiæ extitisse etiam penes D. Paulum. Respondeo hoc esse merum somnium, nam Patres ab ipso adducti nunquam dixerunt Primatū Ecclesiæ fuisse penes Paulum, & expressè, & verbis rotundis dixerunt de Petro, & eorum verba sanè interpretanda esse, & reducenda ad bonum sensum, ut inferius, & in posteriori Disceptatione patebit. Et plura loca Patrum ab Anonymo adducta, fuerunt desumpta ex penu Martini Lutheri, & Marci Antonij de Dominis, vndè illa deberet Anonymus vereri in proscenium adducere, nec obstat dicere Lutherum, & Spalatrensem ex illis locis Patrum adductis, in quibus videtur Paulum æqualem fuisse Petro, falsum inferre, Petrum videlicet non fuisse Pontificem, sed Anonymus hoc

non

non admittit, sed infert simul cum Petro Paulum Pontificem fuisse. Hoc, inquam, non obstat, nam ex illis locis Patrum malè intellectis, Spalatrensis, & alij hæretici peccarunt per defectū, nullū Pontificem in Ecclesia admittendo. Anonymus verò peccat per excessum, duos constituendo. Vndè ex his omnibus meritò Michael Mauclerus de *Monarch. Eccles. tom. 1. part. 2. lib. 1. cap. 1.* sic ait: *Potestas summa penes unum Principem spiritualem, Pastoremq. uniuersalem esse debet, cui oues suas, & agnos Christus Dominus pascendos, regendosque sublimi auctoritate concessit. Hunc verò Pastorem Oecumenicum Monarchicumque Principem alium à sancto Petro, & Successoribus eius legitimis Apostolica Sedis hæredibus à Christo Domino fuisse creatum, quis mentiendo audebit impudenter asserere, nisi quem Daemonum præsigijs dementatum nefanda impiæque hæreticorum dogmata fefellerunt?* Ita Mauclerus. Quid ad hæc respondebit Anonymus, Gallus est, qui loquitur, & doctor sapientissimus, ex inclyto Museo Sorbonico.

Probatur secundo nostra opinio, ex alio loco sacrae Scripturae *Ioan. 21.* ubi Christus dixit Petro: *Pasce oues meas*, in quibus verbis apparet Primatum Petri fuisse gratiam specialem, ei tantummodò concessam. Nam sicut *Matth. 16.* post illam eximiam Petri confessionem: *Tu es Christus*

stus filius Dei viui, fuit specialiter ei promissus
 Primatus totius Ecclesiæ. Et ego dico tibi, quia
 tu es Petrus, &c. Ita & hic, post eximiam amo-
 ris significationem, per tres geminatas respon-
 siones: Tu scis Domine quia amo te, fuit ei
 specialiter Primatus concessus in his verbis: Pa-
 sce oues meas, in quibus caput totius Ecclesiæ
 fuit constitutus. Nam idem est, Pasce oues
 meas, ac si diceret, Pasce omnes oues meas, ne-
 mine excepta, etiam Apostolos, etiam Paulum,
 & sic exponit dicta verba Pitigianus in 3. Sentent.
 tom. 2. dist. 15. quest. 2. art. 1. concl. 2. Duuallius de Rom.
 Pontif. par. 1. quest. 4. & 3. Bellarminius lib. 1. de Rom.
 Pontif. cap. 16. Corduba in qq. lib. 10. de Potestate Papa
 quest. 14. Castillo 4. Sent. in tom. 2. disp. 16. quest. 2. nu. 4.
 & seq. qui respondent ad aliqua loca D. Pauli ad-
 ducta à Luthero, qui contendebat Paulum non
 efficere ouem Petri, sed illum ei æqualem con-
 stituere. Idem etiam asserit Suarez contra Re-
 gem Angliæ lib. 3. cap. 10. num. 3. & num. 20. & cap. 11.
 num. 8. iuncto num. 20. Sed audiamus Valentiam
 tom. 3. disput. 1. quest. 1. punt. 7. §. 29. Absolute, in-
 quit, Pasce oues meas, quo ipso apertè signifi-
 caret alienum fore à suo Ouili, quicumque Pe-
 trum Pastorem non agnosceret, quamobrem,
 nec Apostolos quidem à Petri cura eximit. Ni-
 si for-

si fortè non illi fuerunt Christi oues. Ita ille. Audi etiam Maldonatum *in Ioan. cap. 25. vers. 15.* Quæso cum Christus dicit: Pasce oues meas, pasce agnos meos, quas oues, quos agnos intelligit? Dicam clarius, comprehendit cæteros Apostolos, an nō? Qui id affirmauerint, reperiuntur Eusebius, Cyprianus, quin & Auctores Græci à Romano Pontifice studio nationis abhorrentes. Qui verò negauerit, præter Lutheranos, & Calvinistas nuper, repertus est nemo, quorum facillimè potest opinio refutari: quid enim est Pasce oues meas, nisi pasce gregem meum, pasce Ecclesiam meam? Quicumque Ergo intra Ecclesiam erant, pascendos illi tradidit, reliqui verò Apostoli extra Ecclesiam, ut opinor, non erant. Denique Christus non dicit Petro: Pasce has, aut illas oues, sed pasce oues meas, omnium ergo suarum ouium curam illi dedit. Hæc Maldonatus.

Sed egregie Caietanus supra omnes *in opusc. tom. 1. tract. 3. de Romano Pontif. Institut. cap. 10.* Pasce oues meas, inquit, aut omnes, aut istas, aut nullas, vel vagè oues committuntur. Et quidem quod non has, vel illas determinatè commiserit, verba ipsa testantur, quòd vero nullas, veritati aduersantur, quod autem vagè reliquerit & Chri.

& Christi sapientiæ derogat, & veritati pronominis adiuncti contrariatur. Sapientis enim Gubernatoris, & Potentis definire, providere, non vagam relinquere prouisionem suam, & constat quod ex hoc ipso, quod solo pronomine Meas, demonstrat oues non vagæ, sed indefinitè loquitur, sed ex hoc ipso, quod nullas suas eximit, omnes suas comprehendit, dicendo: Pasce oues meas: & propterea non oportuit apponere omnes, quia quæcunque oues, ad quas extendens pronomen Meas, comprehenduntur, cum dicitur: Pasce oues meas, sicuti *Ioan. 10.* omnes comprehensæ sunt Christi oues, cum dixit Dominus: Animam meam pono pro ouibus meis, & rursus: Oues meæ vocem meam audiunt, vnde ly Meas, vniuersalis signi supplere effectum, altiori ratione necessario appositum patet. Et hinc confirmatur sensus Catholicus, quoniam, quod ibi, *Ioan. 21.* videlicet, Christus promisit, hic exhibuit, & propterea quia ei totam Ecclesiam promisit, hic omnes oues commisit. Et confirmatur rursus ex verbis *D. Ioannis 10.* Alias oues habeo, quæ non sunt ex hoc ouili, & illas oportet me adducere, & fiet vnum ouile, & vnus Pastor. Si enim ex omnibus ouibus, ouile vnum constare debet sub vno Pastore, consequens est, ut cum

*vnus Pastor instituitur, & dicitur: Pasce oues meas, illius vnus
 Ouis cura committatur.* Huc vsque acutissimus Caic-
 tanus, qui in fine dicti cap. 10. asserit in dictis
 verbis: Pasce oues meas, Christum dedisse pote-
 statem Petro, etiam supra Paulum. Hinc Epi-
 scopus Massiliensis Cœlectaú contra Marcum
 Antoniũ de Dominis *lib. 1. cap. 5. num. 2. sic ait: Cum
 Petrus Princeps Apostolorum vocatur, nedum reliquorum, sed
 etiam ipsius Pauli Princeps significatur, quod non secus quam
 reliquis in numero ouium, quas pascendas suscepit Petrus. Itã
 ille.* Quod etiam nouissime docet eruditus Pater
 Ioannes Bagosius in *Apologetico Fidei par. 1. lib. 3. disp. 8.
 cap. 3. sect. 1.* vbi firmat de iure diuino fuisse Petrum
 constitutum a Christo Principem, & caput Apo-
 stolorum. Et postea *cap. 4. sect. 1.* idem confirmat,
 & inter Apostolos apponit etiam D. Paulum, &
 subditum ac inferiorem Petro facit.

Recte itaque ex omnibus supradictis com-
 munitè asserunt Sancti Patres, in citatis verbis,
 Pasce oues meas, solum Petrum, & non alium
 fuisse in Ecclesia Pastorem supremum constitu-
 tum. Nam omnes alios tanquam oues ab ipso
 regendas Christo in dictis verbis ei subiiciuntur,
 quod patet ex contextu ipsius litteræ. Vnde
 Theophylactus exponens ista verba, Pasce oues
 meas, præfecturam ait ouium totius Mundi,

Pe.

Petro commendatur, non alteri, sed huic traditur D. Cyprianus lib. de unit. Eccles. sic asserit. Petro iterum post Resurrectionem suam dicit, *Pasce oves meas, super illum unum adificat Ecclesiam suam, & illi pascendas mandat oves suas, & quamvis Apostolis omnibus, post Resurrectionem suam parem potestatem tribuat, & dicat, sicut misit me Pater, & ego mitto vos, Tamen ut Vnitatem manifestaret, vnam Cathedram constituit, & Vnitatis eiusdem originem ab uno incipiente sua auctoritate disposuit.* Hoc erant utique & cæteri Apostoli, quod & Petrus pari consortio præditi, & honoris & potestatis, sed exordium ab unitate proficiscens, Primatus Petro datur, ut una Christi Ecclesia, & Cathedra una monstraretur. Sic ille. Sed non minus eleganter Bernardus lib. 2. de Consider. cap. 8. *Pasce oves meas, oves meas, inquit, cui non planum non designasse aliquas, sed adsignasse omnes? Nihil excipitur, ubi distinguit nihil, & fortè præsentibus cæteri condiscipuli erant, cum committens uni, Vnitatem omnibus commendarat in vno grege, & in vno Pastore.* Idem etiam docet D. Leo ser. 3. de anniuerf. sui Pontificatus: *De toto mundo, unus Petrus* eligitur, qui & vniuersarum gentium vocationi, & omnibus Apostolis cunctisque Ecclesiæ Patribus præponatur. Ut quamvis in Populo Dei multi Sacerdotes sint multi

multi Patres, *omnes tamen rogat Petrus*, quos principaliter regit & Christus, & paulo post: *Ideo Petro singulariter hoc creditur*, quo cunctis Ecclesiæ Recto-ribus forma proponens. &c.

Et tandem adducam hic autoritatē D. Chrysostomi, qui ex dictis verbis, *Pasce oues meas*, non solum firmat Petrum fuisse constitutum Ecclesiæ supremum Pastorem, sed etiam Paulum, ut talē eum existimasse. *Pasce, inquit, oues meas. Cur tandem alijs prætermisissis de his solum Petrum affatur? Singularis, siue eximius ex Apostolis, & os discipulorum, & cœtus ac vertex erat, Idcirco & Paulus ascendit, ut eum studiosè videret præter cæteros, ita Chrysostomus Hom. 87. in Ioan.*

Dicendum est igitur cum Dauuallio *de Rom. Pontif. par. 1. quest. 3.* Azorio *tom. 2. lib. 4. cap. 9. quest. 1.* Castillo *vbi supra num. 19.* & alijs in his verbis, *Pasce oues meas*, Christum compleuisse promissionem factam Petro *Ioan. 21.* Et ego dico tibi quia tu es Petrus &c. Ergo sicut ibi verba Christi satis exprimunt & vnanimiter Sancti Patres exponunt, & declarant Primatum soli, & tantummodo D. Petro, & non alijs fuisse promissum; sic dicendum est hic cum iisdem Patribus, etiam soli, & tantummodo Petro traditum fuisse, ut iam satis firmauimus.

Sed

Sed contra superius dicta, posset aliquis dicere in fauorem Anonymi nō obstare verba, Pasce oues meas; nam sicut non esset hæreticum, imō satis probabile., asserere secundum aliquos ex Priuilegio Beatam Virginem exceptam fuisse, ex illis verbis generalibus: Omnes in Adam peccauerunt. Ita dicendum est, non esse hæreticum asserere cum Anonymo, Paulum ex priuilegio fuisse exceptum ab illis verbis, Pasce oues meas, sed satis probabile ex autoritate Patrum, quas ipse adducit. Respondeo, esse magnam disparitatem inter exceptionem Beatæ Virginis, quam admittunt Doctores ab illa regula generali: Omnes in Adam peccauerunt; & inter exceptionem D. Pauli secundum Anonymum ab illis verbis: Pasce oues meas. Nam primó, adsunt multæ rationes, quare excipienda sit Beata Virgo ab illis verbis: Omnes in Adam peccauerunt, quas enumerat, & obseruat Valentia *Tom. 2. quest. 11. punct. 11.* Sed nulla ratio adest pro exceptione D. Pauli ab illis verbis, Pasce oues meas, imō contrarium dicendum apparet, nam præter alias rationes, ex dicta exceptione, Statum Ecclesiæ Monarchicum saltem minueretur, cōtra id quod dixit Ezechielis *cap. 34.* Suscitabo super eos Pastorem vnum, & *cap. 37.* Erit vnus Pastor omnium

vestrum; deinde ex dicta exceptione sequeretur absurdum, ad quod tollendum dixit Hieronymus *lib. i. contra Iovinianum*: *Inter duodecim unus eligitur, ut capite vno cōstituto schismatis tolleretur occasio*. Secundo non defunt ex Sanctis Patribus quamplures Doctores, asserentes Beatam Virginem fuisse exceptam propter multas rationes, ab illis verbis generalibus: Omnes in Adam peccauerunt. Sed nullus Pater, nullus Scholasticus, vsque adhuc ausus est dicere ab illis verbis, Pasce oues meas, fuisse exceptum D. Paulum, imò omnes Paulum in dictis verbis includunt, & docent in regimine fuisse subditum D. Petro. Patres verò, quos Anonimus adducit, in sui fauorem nihil asserūt, ut ego satis in hac Discep. & in sequenti probaui. Tertio, quia in aliquibus generalibus locutionibus Beata Virgo non includitur, ut colligitur ex Trident. vbi declarat Virginem non comprehendi sub definitione sua generali, de peccato originali, & consequenter idem declarat, vel certe dat declarandi facultatem de locutionibus Scripturæ, quia Concilium id definit, quod censet in Sacra Scriptura doceri. Confirmatur hoc à simili, quia tam sunt generales locutiones illæ de peccato actuali: Non est homo, qui non peccet 2. paral. 6. Et in multis offendimus

om-

omnes, *Iacob. 3.* In quibus verbis non intelligitur excludi Virginis Priuilegium. Ergo eodem modo videntur explicandæ locutiones generales Scripturæ, de pecc. originali. Ergo non valet argumentum in fauorem Anonymi, desumptum ex verbis, Omnes in Adam peccauerunt, vt sicut ex illis excluditur Beata Virgo, ita & potest excludi D. Paulus ex illis, *Pasce oues meas.* Nam vt probauimus, dispar est ratio inter exceptionem Beatæ Virginis ab illa regula generali, Omnes in Adam peccauerunt, & inter exceptionem prætenfam ab Anonymo D. Pauli ab illis verbis, *Pasce oues meas.* Itaque notabiliter dicendū est cum Ioanne Præposito insigni Societatis Iesu Theologo in *p. 2. D. Thoma qu 83. dub. 4. S. poster. & alijs*, quod propositiones vniuersales sacræ scripturæ non includunt illos, quos aliunde colligitur habere priuilegiū in cōtrariū, vel ex alio loco Sacre Scripturæ, aut Patrū autoritate, vel alia ratione, vt aliqui Doctores in Beata Virgine in ordine ad peccatum originale dixerunt. At in nostro casu, neque ex rationibus, neque ex aliquo loco Sacre Scripturæ, neque ex autoritate Patrum potest colligi priuilegium exceptionis D. Pauli ab illis verbis, *Pasce oues meas*: imò rationes, Scriptura, & Patres sunt in contrarium, vt

supra probauimus. Ergo videant quo pacto possent Aduersarij excipere D. Paulum ab illa propositione vniuersali, *Pasce oues meas*. Vnde non desinam hic apponere verba Francisci de Ouiedo insignis Theologi Societatis Iesu *in p. 2 D. Thoma tract. 6. controu. 9. punct. 1. num. 1.* vbi sic ait; Censeo, aliquem excipere sine fundamento á propositione vniuersali reuelata, non solum esse temerarium, erroneum, & suspectum de hæresi, sed manifestè hæreticum: est enim negare obiectum proximè actum terminare assensum formalem & immediate in se ipso reuelatum. Propositionis enim vniuersalis immediate de omnibus particularibus reuelatur, neque alio modo credimus innumera fidei mysteria nisi propter reuelationes vniuersaliter factas. Ideo tenet communis Theologorum sententia in materia de fide, Similia omnia contenta in propositione vniuersali reuelata de fide esse. Huc vsque Ouiedo. Ex cuius doctrina videant Aduersarij, si possunt excipere Paulum ex illa propositione vniuersali, *Pasce oues meas*, & quã censurã eius opinio mereatur. Nec obstat recurrere ad authoritatẽ Patrum, quas ipsi adducunt, nam nihil afferunt ad rem, & optime explicantur à Theologis, vt á nobis latius in his disceptationibus explicatum est;

Pro-

Probatur tertió nostra sententia ex symbolo Niceno, in illis Verbis, Et vnam Sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Dicitur enim Ecclesia vna præter alias rationes, vt observant Patres, ab vno Pastore suo Episcopo, cum plebs Christiana (vt Cyprianus *lib. 4. Epist. 9.* inquit) adunata cohæret, & ita docet Valentia *tom. 3. disp. 1. par. 1. punct. 7. S. 15.* Franciscus de Castillo *in 4. sent. tom. 2. disp. 3. quæst. 10. nu. 11.* Bellarminus de *Rom. Pontif. lib. 1. cap. 9.* & omnes Theologi communiter. Quod ita certum est, ait Duallius de *Rom. Pontif. par. 1. quæst. 2.* vt á quoquam, citra fidei iacturã, negari non possit. Ezech. enim cap. 34. de fidelibus in noua lege ante fuerat pronunciatum. Suscitabo super eos Pastorem vnũ. & cap. 37. Et erit vnus Pastor omnium vestrum. & Io 10. Postquam Christus de filiis Israel locutus esset, subiunxit: Alias oues habeo, quæ non sunt ex hoc ouili, & illas oportet me adducere, & fiet vnum ouile, & vnus Pastor. Quibus accedit plurimum Conciliorum definitio, & unanimis veterum Patrum omniumque Christianorum consensus, cui resistere ex Augustino *Epist. 118. infolentissima est insania.* huc vsque Duallius. Sed dicet Anonymus suam sententiam non lædere vnitatem Ecclesiæ, & statum Monarchicũ, quia licet ipse asserat Paulum, & Petrum fuisse Pontifices,

non tamē dicit cōstituisse duo Capita, sed ambo vnum Ecclesiæ caput effecisse. Ergo in tali sententia vnitas, & Ecclesiæ Monarchia non offenditur: & adducit exemplum Sanctissimæ Trinitatis, cuius status est perfecté Monarchicus, quia, licet tres personæ distinctæ, omnes tamen habēt tantum vnā potentiam supremā, & independentem in singulis, quam in omnibus, vnde sunt vnus Dominus, vnus Rex secundum fidem.

Respondeo, & miror, quod res tam gravis ita gratis ab Anonymo asseratur. Proferat quidem vnum solum Patrem, qui asserat Paulum, & Petrum Pontifices effecisse vnum Ecclesiæ Caput, & ego dabo caput meū; proferat locum vnum, & vincat, sed omnia de suo cerebro fingit, vnde postquam ex verbis Patrum male intellectis statuerit in Ecclesia duos Pontifices, Paulum, & Petrum, vt fugiat consequentiam: Ergo Ecclesia fuit corpus biceps sine vlla auctoritate, sed gratis asserit Paulum, & Petrum effecisse vnum caput, & ita constituunt vnitatem Pastoris in Ecclesia. Sed omnino talis sententia reprobanda venit, nam Sacræ Scripturæ ita communiter á Sanctis Patribus intellectæ, & explicatæ, clamant, Vnitatem Ecclesiæ á Christo Domino fuisse ex vno solo Petro fundatam. Vnde sapientissimè dixit

xit Caietanus *tract. de Rom. Pont. instit. cap. 5.* Oportet saluare non solum significationem, sed etiam derivationem, hoc est, non solum ut unitas Ecclesię significetur per unitatem Petri, sed etiam ut unitas Ecclesię proficiscens ab unitate Petri, ita ut initium habeat Ecclesię unitas ab uno Petro. Ita Caietanus.

Sed audiamus Patrum verba. Pacianus *epist. 3.* ad Sympronianũ. Ad Petrum, inquit, locutus est Dominus, ad unum ideò, ut unitatem fundaret ex vno. Cyprianus *lib. de unit. Eccles.* loquitur Dominus ad Petrum, Ego tibi dico, quia tu es Petrus, & super hanc Petram, &c. Et eidem post resurrectionem suam dicít, Pasce oues meas, & quamuis Apostolis omnibus post resurrectionem suam parem potestatem tribuat, & dicat: Sicut misi me Pater, & Ego mitto vos, si cui remiseritis peccata, remittuntur illis. Tamen ut unitatem manifestaret unitatis eiusdem originis ab uno incipiente sua auctoritate disposuit. Et *Epist. 40.* Deus vnus est, & Christus vnus, & vna Ecclesiá, & Cathedra vna super Petrum Domini voce fundata. Vide alia aurea verba Cypriani adducta pauló supra in probatione prima.

Iulius II. *quest. 1. ad Episcopos Orientales.* Connexio totius corporis vná sanitatem, vná pulchritudinem facit, & hæc quidem connexio to-

tius operis vnanimitatem requirit, *Quoniam & inter Beatissimos Apostolos in similitudine honoris fuit quædam discretio potestatis, & cum omnium par esset Electio, Vni tamen datum est, vt cæteris præemineret.*

Optatus lib.2. contra Parmionem: Cathedra vna est, quæ est prima de dotibus in ea sedet Primus Petrus, succedit Linus, Lino Cletus &c.

Alexander II. in Concilio Roma celebrato. Cum omnibus discipulis parem ligandi, atque soluendi potestatem Dominus daret, Petro præ omnibus clauces Regni Cælestis se daturum promisit. Quicumque ergo ab vnitatem Ecclesiæ, quæ per Petrum intelligitur, fuerit alienus, execrare potest, consecrare non potest.

Anselmus in cap.16. Matth. Eam potestatem ideo quasi vni Petro concessit specialiter, vt ad vnitatem nos inuideret. Ideo eum Principem Apostolorum instituit, vt Ecclesia quasi vnum Principalem Vicarium Christi habeat.

Iterum Cyprianus Epist. ad Iubaianum: Ecclesia quæ vna est, super vnum, qui clauces accepit, voce Domini fundata est.

D. Augustinus lib. de Pastor. cap.14. Imò vero & in ipso Petro vnitatem cõmendauit, multi erant Apostoli, & vni dicit: *Pasce oues meas.* Sed non desinam. hic

apponere verba Sūmi Pontificis Bonifacij VIII.
 in *Extrauagan.* Vnam Sanctam, sic enim inquit,
 vnam Sanctam Ecclesiam vrgente fide credere
 cogimur, & tenere. Igitur Ecclesię vnus, & vni-
 tæ vnum corpus, vnum caput, non duo capita,
 quasi monstrum, *Christus videlicet, & Christi Vicarius*
Petrus, Petrique successor. Hæc pauca verba iugulant
 Anonymum, primo asserit Pontifex, Vnum cor-
 pus, vnum caput. Et statim explicat, quid intel-
 ligat in his verbis, Vnum corpus, vnum caput,
Christus videlicet, & Christi Vicarius Petrus, Petrique successor.
 Ergo secundum Bonifacium constituunt in Ec-
 clesia vnitatem corporis, & capitis *Christus, Petrus*
& Pontifex, quæro ego ab Anonymo. Quare ipse
 contra Bonifacium addit & Paulum, quis ei hæc
 tribuit auctoritatem, sunt merę nugæ? verū om-
 nibus supradictis addamus auctoritatem aliquo-
 rum recentiorum. Itaque Nicolaus Sanderus de
Claue David lib. 3. cap. 5. vbi probat vnitatem Eccle-
 siæ ex Institutione Christi ab vno Petro proces-
 sisse, sic ait: Deus per naturam vnus, & in perso-
 nis trinus, atque ideó nec vnitatis primum fabri-
 candæ, nec multitudinis ex vnitatem postea propa-
 gandæ vnquam immemor, sicut primum firma-
 uit vnum Adamum, ac deinde ex illo vno fecit
 omne genus hominum. Itemque sicut populum
 sibi

sibi peculiarem selecturus, primū vocauit vnum Abramum (vt Isaias ait) ac deinde benedixit ei & multiplicauit eum . Sicut etiam ex Aegypto populum suum educturus, primū vocauit vnum Moysem; ac deinde tulit de spiritu eius, tradiditque eum septuāginta viris, vt sustinerent onus Populi vnā cū illo . Sic etiam veteribus adaptans noua, naturam perficiens, figuram adimplens, & legem statuens; Vnum Simonem Ioannis *filium vocauit Cepham* hoc est petram . Deinde Iesu Christi diuinitatem ei primum, ac per eius Confessionē, alijs reuelans, promisit se supra Petram ædificaturum Ecclesiam suam . Mox eidem Petro Claues Regni Cælorum contulit, quarum vsum postea cæteris Apostolis communicauit. Eum quoque fecit Primū Apostolorum, cui postea vndecim socios adiunxit, qui onus Ecclesiasticæ molis vnā cum illo sustinerent . Ei præterea fidem contulit tam stabilem, & firmam, vt fratres suos confirmare tum posset, tum deberet. Eum postremo in gradu singulari, quo Christum cæteris Apostolis plus amauit, Pastorem ouium, atque agnorum constituit, alios postea simul cum illo ad docendum, ac baptizandum omnes gentes mittens . Ita & in Ecclesia ædificanda primus, ac solidissimus militantiū lapidum est

est Petrus, & in familia gubernāda Princeps moderandarum Clauium est Petrus, & in legatione obeūda Chori Apostolici Corypheus est Petrus & in fidei causis decidendis colūna maxima immobilis est Petrus, & in grege plus alijs amando, pascēdoque *Vnus ac singularis Pastor est Petrus.* Vndique igitur Apostolici ordinis caput est, cui Dominus tā eminentē gratiā, ac potestātē contulit, vt nemini maior, nemini par, nemini aliqua omnino potestas daretur. Vna est igitur Ecclesia, super Petrū fundata, ab ipso incēpit, per ipsum conseruatur. Hæc Sāderus. Sed audiamus Stanislaum Socolouium Polonum virum suo æuo celeberrimū *lib. 2. de vera, & falsa Ecclesie discrimine, cap. 3. fol. 237.* Capitū, inquit, vnitas quæ? non alia quam vnitas Pastoris, quis hoc docet? Christus Dominus, & erit vnum ouile, & vnus Pastor, quis Pastor? quis alius, nisi spōtē errare velis, quā ille, cui munus pascendi toties repetitis vicibus, *Pasce oues meas, pasce agnos meos, committitur?* Ita ille. Recte itaque dixit alius Stanislaus Cardinalis Hosius in *Confessione Cath. fidei cap. 26.* Vnitatis constituendæ principium Christus, & retinendæ per eundem Christū *Petrus statuitur.* Quoniam vero præsentia sui corporalē Ecclesię subtraheretur, vnus vtī ministerio voluit, per quem

quem vnitas hæc retineret : Tu es Petrus ,
& super hanc petram , &c.

Cum igitur ex supradictis Sacræ Scripturæ locis clarè pateat , & Patres asserant , Vnitatem Ecclesiæ Christum ex vno , & in ipso Petro fundasse ; necesse sequitur propositionem Anonymi non esse admittendam , népe Paulum fuisse cum Petro Pontificem , quia & contra Symbolum Nicenum , & contra Scripturas , & Patres , Vnitas Ecclesiæ non ex vno , sed ex duobus à Christo fundata fuisset . Ergo &c.

Ad exēplum vero , quod ipse adducit de Sanctissimæ Trinitate , Respondeo , in Trinitate vnā habere Monarchiam , quia tres personæ Sanctissimæ Trinitatis habent vnā potentiam , vnā voluntatem , vnā intelligentiā , & vnā essentiam simplicissimā , sed in Paulo , & Petro non extabat vna voluntas , vna eademq. forma , essentia , & natura simplicissima , & per consequens non poterat existere vna mens , vna potentia , vna voluntas . Ergo &c.

Dicendum est igitur ad vnitatem Ecclesiæ , & Gubernationem Monarchicā ex institutione Christi Pontificatum super vnum constitutum fuisse , vt rectè obseruat Salmeronius *tom. 4. par. 3. tract. 5. Duardus in Bulla Cane lib. 2. ca. 1. q. 5. lo. Gerson.*

son. *lib. de Aufer. Papa considerat.* 8. Duuallius *de Rom. Pont. par. 1. qu. 2.* Azorius *tom. 2. lib. 4. cap. 12.* vnde contra Almanium, & Ocham teste Ioanne maiori, in *4. sent. dist. 24. quest. 3.* dicendum est, quod ex nulla vrgenti causa possit summus Pontificatus duobus æqualiter dari, nam tribus modis fingi posset duos summos esse Pontifices. Primo, vt summa potestas in duos diuideretur, quorū vnus in oriēte, summa Ecclesiæ administratione potiretur, alter vero in Occidente, vt olim duo erant Imperatores, Orientalis, & Occidentalis. Secundo, vt æquē singuli summam in Ecclesiam potestatem haberēt, ita vt vterque in solidum gubernaret, & ita fuerunt aliquādo duo Imperatores Augusti. Tertiò vt ambo simul Primatum tenerēt, ita vt neuter sine altero quidquā posset, sed omnia simul ambo præstarent. At nullo ex prædictis modis possint duo esse summi Pontifices, quia sic necessario fieret, vt summa Pontificis potestas ex parte minueretur: nam si duo primo modo crearentur, esset eorum potestas diuisa, ac proinde neuter in totum orbem, nec vnus omnia præstare posset. Si verò secundo modo, toti Ecclesiæ duo Summi Pontifices præficerentur, etiam vtriusque potestas ex parte minueretur, nam vterque esset Christi ovis, & tamen vnus

non

non alteri præset, ac proinde neuter in vniuersas Christi oues potestatem haberet. Nec tertio item modo duo esse possunt Ecclesiæ Pontifices, neuter enim summam haberet potestatem, vt qui vnus sine altero nihil posset. Et hæc omnia rectè obseruat Azorius, vbi supra, quæ quidē accidissent etiā cū D. Paulo, & D. Petro, si fuisset ambo Pontifices, vt vult Anonymus. Ergo &c.

Reassumendo igitur omnia, quæ vsque adhuc dixi, assero propositionem hanc, Paulus fuit Pontifex simul cum Petro, esse contra textus Euangelij *Matth. 16. & Io. 11.* à Sanctis Patribus cōmuniter ita intellectos, & declaratos, nēpe Primatum Ecclesiæ fuisse largitum à Christo Domino vni, & soli D. Petro, ex quo vno Christus Dominus fundauit vnitatem Ecclesiæ in Symbolo Niceno expositam sub illis verbis; Et vnā sanctam &c. Addam etiam verba Patrum Concilij Florentini, sic asserentium: Definimus Sanctam Apostolicam Sedem, & Romanū Pontificem in vniuersum orbem tenere primatum & ipsum Pontificem Romanum successorem esse B. Petri Principis Apostolorum, & in ipso B. Petro pascendi, regendi & gubernandi vniuersalem Ecclesiam à Christo plenam potestatem traditam esse. Si igitur Concilium in dictis verbis defi-

definit Pontificem esse successorem B. Petri. Ergo non Pauli, quia alioquin trunca & manca esset doctrina, & definitio Concilij, quod absurdum est dicere. Item Conciliū asserit B. Petrum fuisse Principem Apostolorum. Ergo & Pauli. Et tandem firmat Pontifici in B. Petro à Christo traditam esse potestatem. Si in Petro, ergo non in Paulo. Quod etiā fatetur Innocentius III. *in cap. solita, de Maior. & obediens.* asserens: Nobis in B. Petro sunt oves Christi commissæ, dicente, Pascere oves meas. Et in Petro dixit successoribus suis: Quodcūque ligaueris. &c. Vide Concilia & Canones, quando loquuntur de Primatu nullam efficere mentionem de Paulo, sed tantum de Petro, & tamen Anonymus contra Scripturam, Concilia & Canones vult in Primatu Ecclesiæ Paulum Petro, associare.

SECTIO SECVNDA.

An D. Paulus quoad Primatum Ecclesiæ fuerit subditus D. Petro, licet æqualis, quoad Apostolatam.

Respondeo affirmatiue; vnde suppono, distinguendum esse, inter Apostolatam & Prima-

Primatum. Et ideo licet Apostoli fuerint pares D. Petro quoad munus Apostolatus, & quoad clauem Doctrinæ, fuerunt tamen inferiores quoad regimen & Primatum. Clarè hoc patefecit Hieronymus *lib. 1. contra Iovinianum*: Super Petrum inquit, fundatur Ecclesia. Et licet id ipsum in alio loco super Apostolos fiat, & coniuncti Claves Regni Cælorum accipiant, & ex æquo (quod attinet quidem ad prærogatiuam Apostolatus) super eos Ecclesiæ fortitudo solidetur: *tamen propterea inter duodecim unus eligitur, ut Capite constituto Schismatis tollatur occasio.* An verò ab Hieronymo vel amplius aliquid ad æqualitatem in Apostolatu declarandam, vel clarius ad Petri nihilominus præminentiam in authoritate Regiminis tuendam, dici potuit? Et D. Leo *Epist. ad Anastasium Tarentensem Episcopum*: Inter Beatissimos, inquit, Apostolos, in pari honoris consortio fuit quædam discretio Potestatis. Et cum omnium par esset electio (nempe ad Apostolatum) *uni tamen datum est ut cæteris emeretur.*

Sed audiant Lectores, aurea verba incomparabilis Viri Cardinalis Baronij *tom. 1. ann. 34.* sic asserentis: Sicut enim, quæ cæteris Apostolis æquæ ac Petro contulit, & communia omnibus esse voluit, euidenter expressit, nimirum cum dixit de
his,

his, quæ ad sacrificium pertinent : Hôc facite in meam commemorationem. Quæ ad verbi prædicationem, quæque ad Baptismum: Euntes docete omnes Gentes, baptizantes eos. Quæ insuper ad remissionem peccatorum spectarent: Quæcunque ligaueritis super terram, erunt ligata & in Cælo, & quæcunque solueritis super terram, erunt soluta & in Cælo. Vel cum dixit: Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Siue cum aperit illis sensum, vt intelligerent Scripturas. Ità etiam, quæ peculiaris voluit esse Petri, aperte significauit. Siue cum dixit: Tu vocaberis Cephas. Vel cum ait: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Aut cum subdit: Et tibi dabo Claves Regni Cælorum. Ac denique cum eodem modo perficiens, ac adimplens, ait: Pasce agnos meos, & Pasce oues meas. *Ex his igitur videas Dominum nostrum, certo quodam discrimine adhibito, quæ communia essent omnibus Apostolis, & quæ Petro tantummodo contulisset egregiè distinxisse: vt non mireris, si eadem adhibita distinctione Patres dixerunt aliquando, omnes Apostolos pari fuisse præditos Potestate; aliquando Petrum cæterorum Caput, & Principem.* Hæc Baronius.

Supposita igitur hac distinctione, & differentia inter Apostolaturn, & Primatum, quā nemo ex Catholicis negabit, assero constanter, quoad munera Apostolatus, fuisse Paulum D. Petro æqualem, sed contrarium dicendum est in ordine ad Primatum, & ad Potestatem iurisdictionis. Nam in hoc Paulus non fuit æqualis, sed minor D. Petro. Et ita observat ex Doctoribus Sorbonicis, pijsimus, & doctissimus Andreas Duualius in *tract. de Rom. Pontif. par. 1. quest. 3. in fine.* firmat enim Paulum, & Petrum fuisse æquales, tum in fidei fervore, tum denique in passione; quia eodem tempore, & loco, & sub eodem Tyranno Martyrium subierunt; *non autem in ratione Potestatis.* Idem etiam, ex eodem Musæo Sorbonico, docuit Nicolaus Coeffettaù Episcopus Malsiliensis, ex almo ordine Prædicatorum, contra M. Antonium de Dominis *tom. 1. lib. 1. cap. 3. fol. 56.* vbi sic ait: Breuissimè dico, posse Paulum conferri cum Petro duplici respectu, scilicet vel ratione priuatæ sanctitatis, laboris pro Ecclesia suscepti, zeli, adeoque officij, & gradu Apostolici, & hoc respectu Paulum Petro parem facere non dubitamus. Rectè enim Leo dicit: De eorum meritis, atque virtutibus, nihil nos debere sentire discretum. *Vel ratione iurisdictionis, & Potestatis, sicque Paulum primas*

concedere Petro asseueramus . Ita ille .

Vnde vtinam Aduersarij vestigijs Doctorum Sorbonicorum adhærerent, inter quos etiã, tanquam illorum, & omnium magister ponẽdus est Angelicus Doctor D. Thomas, qui *in lect. 2. Epist. 2. ad Galat.* exponens illa verba D. Pauli: Cũ autem venisset Petrus Antiochiam, in faciem restitit, cum Glossa ibi dixerit: Restitit ei tanquam par. D. Thomas interpretans, quo pacto sint dicta verba Glossæ intelligenda, asserit: *Dicendum est quod Apostolus fuit par Petro in executione authoritatis, non in authoritate regiminis.* Quid ad hæc respõdebunt aduersarij? Thomas est, qui loquitur. Si leo rugit, quis non pauebit ad eius occursum? Sed iterum audiant ipsum, de directo contra ipsos loquentem. Ipsi asserunt, D. Paulum fuisse æqualem D. Petro. Thomas asserit fuisse subditum D. Paulum D. Petro. Accipe eius verba in suo vltimo testamteo, nempe *in 2. 2. q. 33. ar. 4. ad 2.* vbi firmans illam conclusionem, quod subditus, & inferior potest cum debitis circumstantijs superiorem corripere, sic asserit: *Paulus qui erat subditus Petro, propter imminens periculum scandali circa fidem Petrum publice arguit.* Ita ille, & ante illum, hanc opinionem esse communem testatur Abulensis *in cap. 18. Matth. qu. 86.* sic asserens; Vbi

tamen specialiter imminet periculum fidei, nisi Prælati publice arguantur, possunt subditi, imò debent arguere Prælatos suos. *Vnde Paulus etiam si esset subditus Petro, ut communiter asseritur propter imminens periculum scandali arguit Petrum publice.* Hæc Tostatus. Idē docuit D. Antoninus in *chronica par. 1. tit. 6. cap. 4.* sic asserens: Quando dicitur specialiter de Petro & Paulo, quod sunt pares, intelligendum est, vel quoad meritū & præmium; ut videtur sentire Ambrosius & Leo Papa; vel quoad potestatem ordinis. Quantum autem ad iurisdictionem, Petrus maior Paulo, & omnibus alijs fuit. Gabriel Biel. in *Can. Missa lect. 74.* Paulus, ait, qui erat sub Petro, propter imminens periculum scandali Petrū publice arguit. Et quamvis Hieronymus ad *Galat. 2.* dicat: Paulus Petrum reprehendit, quod non auderet, nisi se non imparem sciret, sed hoc non de officio Ecclesiasticæ dignitatis, sed de puritate vitæ, & sanctitate cōversationis intelligitur. Solus enim Petrus inter Apostolos Primatum gerebat. Ita ille. Idem firmat etiam Cardinalis Turrecremata in *summa de Ecclesia, lib. 2. cap. 13.* ubi sic asserit: Patet quomodo, siue in quo Paulus non dicebatur inferior Petro, scilicet in duobus. Primo in hoc quod à Christo immediate erat in-

sti-

stitutus Apostolus vt Petrus, & alij. Secundo in hoc quod à Deo perfecte instructus in Euangelio erat, sicut & ipse Petrus. Non autem dictus est par Petro in potestate iurisdictionis, quoniã non latebat ipsum Paulum, Petrum caput esse Ecclesiæ. Vnde eum vocat Cephas, quod caput secundum linguam Græcam sonat, vt dicit B. Isidorus. Cæterum licet Paulus non immediatè à Petro Apostolatus officium suscepit, sicut nec alij Apostoli, sed à Christo immediatè, non sequitur quod B. Petrus non fuerit Pauli, sicut & aliorum Apostolorum Princeps & Prælatus. Hæc Turrecremata, cui adde B. Ioannem à Capistrano de *Auſtor. Papa par. 1. fol. 8. & par. 7. fol. 113.* Thomã Vvaldensem *tom. 1. lib. 2. cap. 3.* Paludanum *lib. de Ecclef. Potest. art. 1. concl.* Cardinalẽ Iacobiatiũ de Concilijs *lib. 10. art. 7 fol. 669. & 717. littera B.* Cardinalẽ Caietanũ *tom. 1. Opus. de Auſtor. Papa, & Concilij cap. 3* Cardinalẽ Polũ in *defens. unit. Ecclef. lib. 2. fol. 69.* Cardinalẽ Baroniũ *tom. 1. ann. 34.* Cardinalẽ Bellarminiũ de *Roman. Pontif. lib. 1. cap. 17. per totum.* Io. Driedoniũ *tom. 1. lib. 4. cap. 3. par 3. fol. 237.* Albertum Pighiũ de Hier. Ecclef. *lib. 3. cap. 11.* Nicolaum Sanderum de Visibili Monar. *lib. 6. cap. 6.* Laurentium Arturũ in Disput. Theolog *de Petri Principatu n. 41.* Pueroniũ de Aristocratria Regulari *tom. 1. cap. 3. n. 11.*

21. & seqq. Petrum de Sot. in Defensione Catho-
 licæ Confessionis *cap. 89. par. 1.* Alphõsum Alvarez
 in Thesauro Christianæ Religionis *cap. 1. num. 59.*
 Campanellam de Monar. Melsiæ *cap. 12.* Gene-
 brardum in Chronologia *lib. 4. an. 32.* Mauclerum
 de Monar. Ecclef. *tom. 1. par. 2. lib. 2. cap. 3.* Simanchã
 in Instit. Cathol. *tit. 45. num. 5.* Bzouium de Rom.
 Pont. *cap. 36.* Pitigianum in *3. sent. tom. 3. dist. 25. qu. 2.*
art. 1. Ioannem Vvigers in *2. 2. D. Thom. tract. de Pont.*
ar. 10. qu. 1. dub. 1. num. 68. & seq. Bagotium in Apolo-
 getico Fidei *par. 1. lib. 3. disp. 8. cap. 4. sect. 1.* Lorinum
 in Acta Apost. *cap. 28 vers. 30.* Ios. Stephanum de
 Potestate coercitiua Pontificis *cap. 8. num. 2.* M. An-
 toniũ Capellũ de Pont. Petri *disp. 1. cap. 12.* Siluiũ
 in *2. 2. D. Thomæ qu. 33. ar. 10.* Tannerum *tom. 3. disp. 1.*
qu. 4. dub. 2. Agricolam de Primatu Petri *cap. 7.* Co-
 ninch de fide, spe & charitate *disp. 12. dub. 1. n. 11. &*
disp. 28. dub. 4. num. 52. Salmeronium in *Epist. 2. ad Galat.*
 & latius *tom. 4. par. 3. tract. 5. fol. 423.* Serarium opuic.
 de Vita D Pauli *par. 4. num. 70.* Valentiam *tom. 3.*
disp. 2. qu. 1. punct. 7. §. 31. Becanum de Republ. Ec-
 clesiastic. *lib. 2. cap. 7.* Perez in Pentatherum Fidei
lib. de Rom. Pontif. cap. 20. Cornelium in *Epist. 2. ad Galat.*
ver. 7. num. 3. Bannez in *2. 2. D. Thomæ qu. 1. art. 10. dub.*
4. in respons. ad 1. argum. Christophorum Marcellum
 de Auctor. Papæ cõtra Calvinum *lib. 1. sect. 1. cap. 12.*

29. & 38. Panuinum de Primatu Petri *par. 2. cap. 3. & in respons. ad 2. & 3. argum.* Echium de Primatu Petri, *lib. 3. cap. 37.* Xistum Senensem in *Biblioth. lib. 6. annot. 269. & 271.* Arcudium Tract. de Purgat. *contra Barlaanum* Cariophylum in *Refutat. contra Garganum Blasphemia* 33. & 35. Nardium de Papatu Romano *cap. 1. fol. 10.* Arniaga in *p. 2. D. Thom. tom. 2. disp. 18. sect. 1. num. 3. & 4.* Amicum in cursu Theologiæ *tom. 2. disp. 6. sect. 2. num. 77. & seqq.* Thomam Campegium opus. de Rom. Pont. *cap. 12. num. 6. 7. & 8.* Alphonsum Médoza in quodlibeto *quest. 4. Scholasticum. 1.* Antonium Delphinum de Ecclesia *lib. 2. fol. 114.* Franciscum de Castillo in *3. sent. tom. 2. disp. 16. qu. 2.* Alex. Carentiū de Potest. Rom. Pontif. *lib. 1. cap. 1.* Antonium Polum in *Lucidario Potest. Pap. lib. 4.* Gordonum in *Epitom. Controuers. tom. 1. contr. 25. num. 8. & seqq.* & alios penes ipsos.

Quid dicet Anonymus ad tantam nubem testium? Manus eius contra omnes, & manus omniū contra eum. Qua fronte poterit se opponere torrenti Doctorum, quos ego omnes in fonte vidi, firmantes cum primis Magistris Sacre Theologiæ D. Thoma & Petro Lombardo, Paulū fuisse equalem Petro in ordine ad Apostolatū, sed in ordine ad regimen & Primatum fuisse inferiorem, & subditum D. Petro, & vt ait

Suarez contra Regem Angliæ *lib. 3. cap. 11. num. 21.* illum recognouisse vt caput & Principem suum?

Quod etiam probatur ex facto ipsius Pauli ad *Galat. 1.* cum ad videndum Petrū accederet. Non, vt ait Hieronymus ibidem, discēdi studio, quia & ipse eundem prædicationis haberet Authorē, sed honoris *priori Apostolo deferendi* Quæ verba, vt rectè obseruat Coeffettaù *lib. 1. cap. 9. nu. 27. non prioritatem ætatis, vocationis, aut ordinis,* sed sublimiorem Principatum demonstrāt. Et ideo rectè ibidem D. Ambrosius dixit: Dignum fuit, vt cuperet videre Petrum, quia primus erat inter Apostolos, cui delegauerat Saluator curam Ecclesiārum. Hinc D. Chrysostomus *homil. 87. in Ioannem* asserit: Petrus os erat Apostolorū, & Princeps, propterea & Paulus eum visurus ascendit. Quod etiam docuit Theodoretus, & Oecumenicus, apud Baronium, *tom. 1. ann. 38.* & Theophylactus asserit etiā Paulum ascendisse Hierosolymā videre Petrum, quia voluit honorare eum, ceu maiorem se. vide Simancham *in Cath. instit. tit. 45. num. 5.* Bannez *in 2. 2. D. Thom. qu. 10. art. 1. rubr. 4.* Valentiam *tom. 3. disp. 1. quest. 1. punct. 3.* Tannerum *tom. 3. disp. 1. qu. 4. dub. 2.* Antonium Polum in Lucidario Potestatis Papalis *lib. 4. Cap. pellum, disp. 1. de Pontif. summi Pontificis, cap. 9.* & Sorbonicum Doctorem Michaelē Maucle-
rum

rum de Monarchia, *tom. 1. par. 2. lib. 2. cap. 3.* afferentes, Paulum ascendisse videre Petrum tanquam Principem suum, & caput. Vide etiam Estium in *Epist. 1. ad Galat. num. 18.* & Salmeronium *tom. 15. disp. 21.* cum Nicolao Sandero de visibil. Monarchia *lib. 6. cap. 6.* & Alberto Pighio de Hier. Eccl. *lib. 3. cap. 11.* & Bozio de signis Eccles. *lib. 3. cap. 2. & lib. 5. cap. 3.*

Sed audiamus æqualitatem, & differentiam inter D. Petrum, & D. Paulum, à D. Thoma, & Scholasticis superius positam, etiam à Sanctis Patribus antea confirmatam. Agmen ducat Augustinus, sic itaque asserit, *ser. 3. in festo D. Petri, & Pauli*: Cum omnes Beati Apostoli parem gratiam apud Dominum Sanctitatis obtineant, nescio quo tamen pacto Petrus, & Paulus videntur præ ceteris, peculiari quadam in Salvatore, fidei virtute præcellere. Quod quidem ex ipsius Domini iudicio possumus approbare. Nam Petro, sicut bono dispensatori Clavem Regni Cælestis dedit; Paulo, tanquam idoneo doctori Gentium, Magisterium Ecclesiasticę institutionis iniunxit: scilicet, ut quos iste erudierit ad fidem, ille suscipiat ad salutem, ut quorum corda Paulus patefecerit doctrina verborum, eorum animabus Petrus aperiat Regna Cælorum. Clavē enim quodam-

dammodò à Christo scientiæ & Paulus accepit .
 Clavis enim dicenda est , qua ad fidem peccato-
 rum corda referantur, mentium secreta pandun-
 tur , & quicquid intrinsecus tenetur clausum, in
 palam rationabili manifestatione producitur .
 Clavis,inquam,est,quæ & conscientiam ad con-
 fessionem peccati aperit , & gratiam ad æterni-
 tatem Mysterij Saluatoris includit. *Ambo igitur Cla-
 ues à Domino acceperunt, scientia Iste, Ille potentiæ . Ita*
 Augustinus. Ergo non potuit Paulus par esse Pe-
 tro in eodem genere Primatus: nam ipse acce-
 pit clauem scientiæ, Petrus autem Potentię .

Hoc etiã cõfirmatur ex aureis verbis Grego-
 rij *lib.4.Epist.38.indict.13.* superius citatis: Certe,ait,
 Petrus Apostolus Primum membrum Sanctæ,
 & Vniuersalis Ecclesiæ est. *Paulus,Andreas,Ioannes,*
 quid aliud quam singulares sunt plebium capita?
 Quid clarius dici potest? Vide quomodo à Gre-
 gorio, respectu Primatus, & ordinariæ Iurisdic-
 tionis, Petrus solus ponatur; Paulus vero cum
 cæteris Apostolis constituatur . Itaque concedi-
 mus Paulo parilitatem cum Petro in munere
 Apostolatus, non autem in Primatu . Idem clarè
 docuit Innocentius III *ser.98.de D.Petro,& Paulo:* Pe-
 trus, ait, socium habuit Beatissimum Paulum,
 vnde cum singulariter præmittitur: Duc in altum,
 plu-

pluraliter subditur, Et laxate retia in capturam. Quia Solus Petrus tanquam uniuersalis Princeps Ecclesie in altitudinem supremæ Prælationis ascendit. Sed ipse cum Paulo, retia Prædicationis ad capiendos homines in Vrbe laxauit. Recognosce in his verbis differentiã inter Petrum, & Paulum, & quod ille acceperit Clauem Potentiæ, & Regiminis, iste vero Clauem scientiæ, & prædicationis. Solus igitur in regimine fuit Petrus, licet in prædicatione socium habuerit Paulum.

Hæc veritas etiam expressa inuenitur apud D Leonem, *serm. 1. in Natal. Petri, & Pauli*, ubi de vtroque loquens, sic ait: Isti sunt viri, per quos tibi Euangeliũ Christi Roma resplenduit, & quæ eras Magistra erroris, facta es Disciplina veritatis. Isti sunt patres tui, verique Pastores, qui te Regnis Cælestibus inferendam multo melius, multoque felicius condiderunt, quàm illi, quorũ studio prima mœnium tuorum fundamenta locata sunt, ex quibus is, qui tibi nomen dedit, fraterna te cæde fœdauit. Isti sunt, qui te ad hanc gloriam prouexerunt, vt gens sancta, populus electus, Ciuitas Sacerdotalis, & Regia, per *Sacram Beati Petri Sedem*, Caput Orbis effecta, latius præfideres Religione diuina, quàm dominatione terrena. Vide Lector in his verbis tanquam Patres

tres, & Pastores Rom. Ecclesię laudatos Petrum, & Paulū à Magno Pótfice, qui *tamen ad Cathedra Petri Fastigium suę dignitatis originem constantissime semper retulerit*. His ergo duobus Apostolorum Principibus, tanquam firmissimis columnis nixa Ecclesia Romana, vtrumque illorum laudibus in Cælum vehit, sed Petro Principatum Iurisdictionis asserit, Paulo vero primatum scientiæ ascribit, vt in dispari genere citra Primatus Petri labefactionē, aut euersionem Apostolorum Principes merito censeantur.

Hanc etiam æqualitatem, & differentiam inter hos duos Apostolos agnoscens Fortunatus *in lib 3 carminum in honorem Petri, & Pauli ita cecinit.*

Cælorum portæ, læti duo lumina Mundi,

Ore tonat Paulus, fulgurat arce Petrus.

Inter Apostolicas radiante luce coronas

Doctor hic monitis, celsior ille gradu.

Hunc per cōda hominum referantur, & astra per illum

Quos docet iste stylo, suscipit iste polo.

Pandit iter Cæli hic dogmate, clauibus alter,

Est via cui Paulus, ianua fida Petrus.

Et tandem non desinam hic apponere eximia verba Hugonis de S. Victore, qui eadem discrimina inter hos Apostolos, *in ser. 64. de Apost. Petri, & Pauli ita complexus est.* Petrus cæteris eminet excellentia Potestatis, Paulus excellentia Prædi-

cationis. Petrus Sol, Paulus Luna, Petrus Sol per collatam sibi diuinitus Potentiam, Paulus Luna, per collatam sibi cœlitus sapientiam. Luminare maius fecit Deus, dum dixit Petro: Caro, & sanguis fidei Sacramentum non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui est in Cœlis. Et illum tunc lucere in Cœlo præcepit, dum illi Claues Regni Cœlorum contradidit. Luminare minus fecit, dum Saulum strauit, & Paulum erexit. Petrum Soli comparo, cum Petro soli dictū esse constet: Tu es Petrus, & super hanc Petram edificabo Ecclesiam meam &c. Petroque soli inter cæteros, & præ cæteris à Domino cura Pastoralis principaliter, & specialiter iniuncta est, vbi dixit: Pascite agnos meos. Hucusque Hugo.

Vnde ex his omnibus apparet minime admit-
tendam esse opinionem Anonymi, asserentem
D. Paulum fuisse æqualem Petro, & simul cum
ipso Pontificem & Caput Ecclesiæ. Nam in or-
dine ad Primatum dicendum est, Paulum non
solum non fuisse æqualem, sed subditum Petro.
Sicuti de cæteris Apostolis tradit Granadus in 2.2.
contr. 1. tract. 7. disp. 1. sect. 2. num. 10. Duuallius de Rom.
Pont. *par. 1. qu. 4. cū Valentia tom. 3. disp. 1. qu. 5. punct. 7.*
s. 28. & alijs. Et ideo D. Thomas, & Tostatus vbi
supra, vt visum est, dixerunt, *Paulum fuisse subditum*

Petro, quod antea dixerat B. Petrus Damianus *lib.6.Epist.18.* in qua loquēs de correctione, quā ad Galat. 2. fecit Petro D. Paulus, sic asserit : Quid est Beate Paule, quod *Priorem* tuum increpationibus laceras, obiurgationibus exacerbas ? Quo pacto non vereris, cum ante hominum ora confundere, cui *speciali iure* concessum est vniuersi totius Ecclesiæ Orbis præsidere &c. In quibus verbis, velint nolint, opus est, vt Aduersarij recognoscant, non solum Primatum Petri, sed inferioritatem Pauli erga ipsum, cum Damianus aperte vocat Petrum Priorem, idest, Superiorem Pauli.

Sed audiamus D. Cyprianum *Epist.71.ad Quintū*, idem asserentem, loquitur ibi de eadem correctione facta Petro à D. Paulo, & exaggerans humilitatem, cum qua Petrus illam sustinuit, sic ait: Nam nec Petrus, super quem ædificauit Dominus Ecclesiam suam, cum secum Paulus de Circumcisione disceptaret, postmodum vindicauit sibi aliquid insolenter, aut arroganter assumpsit, vt diceret se *Primatum* tenere, & obtemperare à nouellis, & posteris sibi potius debere &c. Videant aduersarij, quomodo D. Cyprianus clarescit, Paulum fuisse Petro subditum, & inferiorem: nam alioquin non bene dixisset, quod correctus à Paulo poterat ei obijcere suum Primatum

tum, & Superioritatem in alios. Hinc dixit etiam D. Augustinus *lib. 2. de Baptif. contra Donat. cap. 1.* in Scripturis Sanctis didicimus Apostolum Petrum, in quo *Primatus* Apostolorum tam excellenti gratia præeminet, aliter, quã veritas postulat, de Circumcisione agere solitum à *Posteriori* Apostolo Paulo fuisse correctum, & si aliquis asserat, Patres in dictis locis loqui *de Prioritate, & Posterioritate ordinis, aut ætatis*. Respondeo hanc esse responsionem impij Marci Antonij de Dominis, ex cuius pistrino farinam suorum argumentorum, & responsionum sæpius accipit Anonymus. Sed talem responsionem non est dubium ex ipsis verbis Patrum elusam remanere. Nam, vt legentibus patet, aperte faciunt mentionem de *Prioritate Regiminis, & Iurisdictionis*. Quod etiam fecit Venerabilis Beda, exponens verba D. Pauli, *Epiſt. 2. cap. 3.* Sicut charissimus noster Paulus &c. Ecce, inquit, Primus Apostolorum quasi oblitus sui *Prioratus, & datarum sibi Clauium Regni Cælestis, datam* Paulo sapientiam miratur, quia nimirum moris est electorum, vt aliorum magis, quam suas mirentur virtutes, per quas se ad perfectum excitent. Ita ille. Perpende in his verbis, Bedam tribuere clauem potentia, & regiminis Petro; Paulo vero Clauem scientia, & eius inferioritatem erga Petrum

trum clare constituere, nam si Paulus Petro in Primatu esset æqualis, ineptè dixisset Beda, ad Petri humilitatem extollendam ipsum Prioratus sui pene oblitum, & claves receptas, Pauli sapientiam glorificasse. Dicendū est igitur cum communi sententia Patrum & Theologorum, Paulum Petro non fuisse æqualem, sed inferiorem. Hinc rectè D. Gregorius *homil. 18. in Ezechielem*, Paulum cum Petro comparans, *Minorem fratrem eum appellat*. Vnde etiam omnino Thomam Vvaldensem *tom. 1. lib. 2. ar. 1. cap. 3.* vbi ex multorum Patrū autoritate aduersus Vviclef. apertè probat inæqualitatem inter Paulum, & Petrum, & illum huic fuisse inferiorem demonstrat. Et quia semper aduersarijs debitor sum, contra ipsos aliquē Doctorem Sorbonicum adducere, videant Genebrardum in *Chronologia lib. 3. anno Christi 32. fol. 368.* vbi docet, ex multis Patribus Petrum Paulo fuisse maiorem.

Et quidem respondent mihi aduersarij: Si Paulus fuit simul cum Petro Pontifex, vt ipsi cōtendunt, afferāt quæso aliquam Pauli actionem, in qua appareat tanquam Caput Ecclesiæ, & Pōtificem se gessisse, voluant, & reuoluant totum Euangelium, certè non inuenient. Sed ego illis ostendam contrarium, videlicet in *Act. Apost. cap. 15.*

nam

nam cum Antiochiæ orta esset quæstio, an Gentiles Christiani deberent circumcidi, & servare legem Moyfi, miserunt D. Paulum & Barnabam Hierosolymam ad Apostolos. Ergo Paulus non fuit Pontifex cum Petro; nam si Pontifex esset, Christiani Gentiles, & Iudæi acquiescerent eius determinationi. Venit igitur D. Paulus Hierosolymam, ubi ad illius quæstionis: decisionem celebratum fuit primum Concilium, de quo mentionem fecit Synodus Constantinopolitana II. *Collat. 8.* in Conclusionem trium Capitulorum. In isto vero Concilio adfuit Paulus ut cæteri Apostoli, & seniores. Petrus autem ut solus Pontifex, & Caput, & ut Iudex quæstionem definiuit, & abrogavit legalia. Vnde Lucas ubi supra, asserit. Cum autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres &c. Quasi (ait D. Antoninus in *Chronica Tom. tit. 6. cap. 2. S. 10.* explanans dicta verba.) Princeps Apostolorum, & Pōtifex Ecclesiæ, qui audita controuersie in vtramque partem disceptatione, hic eam primus quasi Iudex definit, vnde mox eius sententiam sequitur Iacobus, & alij. Quod etiā obseruat hic Iacobus Gagneius Theologus Parisinus, Ioannes Lorinus, Gaspar Sanctius, & Cornelius à Lapide, quibus adde Car-

dinalem Turrecrematam in *Summa de Ecclesia* lib. 1. cap. 5. Cardinalem Baronium *Tom. 1. anno Christi* 51. Salmeronium *Tom. 12. tract. 43.* Sotum in 4. dist. 20. q. 1. ar. 2. concl. 4. Christophorum Marcellum Archiepiscopum Cœcyræ de auctor. *Papa cōtra Lutherum* lib. 1. cap. 20. Et omnino videndum Ioannem Bagotium in *Apologetico Fidei* par. 1. lib. 4. disp. 6. cap. 2. num. 2. Pitigianum in 3. sent. tom. 2. dist. 25. qu. 2. art. 1. Tannerum *tom. 3. disp. 1. q. 4. dub. 2. num. 73.* Bouerium in *Censura contra M. Antonium de Dominis* par. 2. lib. 1. cap. 10. fol. 232. Capellum de Pont. B. Petri disp. 1. in cap. 11. num. 10. Panuinum de *Primatu Petri* par. 2. cap. 3. resp. ad 1. argum. Grauinam in *Contr. tom. 2. lib. 4. ar. 2. fol. 488. & tom. 3. par. 2. Contr. 3. art. 1. fol. 85. ad 5. argum.* Cœfastau de *Rep. tom. 1. lib. 1. cap. 9. num. 25.* Becanum in *Man. Contr. lib. 1. cap. 4. n. 45. & 51.* Sanderum de *Claue David* lib. 2. cap. 5. Agricolam tract. de *Primatu Petri* cap. 7. submonit. ad Lectorem. Bañes in 2. 2. D. Thome qu. 10. ar. 1. dub. 4. Io. Vvigers in 2. 2. D. Thome qu. 1. art. 10. dub. 1. nu. 94. Alphonsum de Castro aduers. *her. l. 10. ver. Papa.* Bellarminum de *Rom. Pontif. lib. 1. cap. 22.* Paulianum de *Iubil. lib. 3. cap. 1.* Antonium Polum in *Lucidario Potestatis Papalis* lib. 4. fol. 37. Pueronium de *Aristocratia Regulari* tom. 2. cap. 3. num. 26. Qui omnes firmant, D. Petrum in *supracitato Concilio* tanquam omnium Caput

put extitisse, & vt Pontifex lege lata, quid de Circumcisionis præcepto, ac Idolotitijs obseruandum esset, præscripsisset. Et ideo D. Hieronymus *Epist. 89. quæ est. 11.* inter Epistolas D. Augustini *cap. 3.* rectè asseruit, *Petrum fuisse Principem illius Decreti.* Et Tertullianus *lib. de Pudicitia cap. 21.* dixit. Petrum omnium spiritu instinctum de nationum vocatione præfatum. Et quod Paulus fuerit præsens in dicto Concilio, tanquam vnus ex Apostolis, & non tanquam Caput eorum, vt Petrus, patet ex supradictis Doëtoribus, & ex verbis Scripturæ, & dixit Theodoretus *Epist. 113.* *Ad Leonem Papam*, vbi ita ait. *Si Paulus præco. veritatis Tuba S. Spiritus ad magnum Petrum accurrit, vt ijs, qui Antiochia de legalibus institutis contendebant ab, ipso afferrent solutionem, multo magis nos, qui absentes sumus, & pusilli ad Apostolicam vestram Sedem currimus &c.* Quod etiam ex Sophronio Patriarcha Hierosolymitano *Epist. ad Honorium Papam.* Obseruarunt Maucerus *de Monarchia, tom. 1. par. 2. lib. 3. cap. 12.* & Bozius *de signis Eccles. tom. 1. lib. 5. cap. 3.* & ne deferas videre Rodolphum Cupres *Tract. de Sacrosancta vniuersali Ecclesia, ver. Statuta Papa art. 2. fol. 159.* Videat modò Anonymus, si Paulus fuit Pontifex simul cum Petro, & Caput Ecclesiæ, vt ipse perperam vult, cum in dicto Concilio Hiero-

folymitano tanquam vnus ex alijs Apostolis interfuerit, sub Principe, & Capite Petro.

Libet etiã hic animaduvertere Petrum immediatè à Christo Episcopatũ accepisse; Paulum verò ab Apostolis, vel vt alij volunt, á Lucio, & Mananen ministris Ecclesiæ, vt patet in *Act. Apostol. cap. 13. ver. 1. 2, & 3.* Et ita etiam docet Cardinalis Bellarminus *de Rom. Pontif. lib. 1. cap. 23.* vbi sic ait: Saltem Paulum, quem Christus de Cœlo vocauit, & Apostolum fecit, non Episcopum ordinauit, sed iussit ordinari per manuum impositionem ministrorum Ecclesiæ, vt patet *Actor. 13. & ex Leone in Epist. ad Dioscorum, quæ est 81. in operibus eius, sed in tomis Conciliorum 79.* vbi loquens Leo de ordinatione Episcoporum, exemplum hoc Pauli adducit: & ex Chrysostomo, qui in hunc locum *Actorum* dicit, adeo veram fuisse Pauli ordinationem, vt in ipsa nomen mutauerit. Statim enim subiungitur, Saulus, qui & Paulus. Ita Bellarminus.

Sed non desinam hic apponere etiam verba Patris Bouerij in Censura M. Antonij de Dominis *par. 2. lib. 2. cap. 2.* vbi loquens de Paulo, & Barnaba, statuit illos accepisse Episcopatum è manibus Apostolorum, & non immediatè à Christo, vt perperam voluit Spalatrensis. Sic itaque
Boue-

Bouerius asserit: Cum Episcopatus, quædam dignitas sit, quæ propriè Ecclesiæ gubernationem respicit, ea sanè ab alio conferri non potest, præterquam ab eo, cui uniuersalis Ecclesiæ gubernatio, ut capiti credita est, vel ab illo, cui ea potestas delegata sit; Christus quidem necdum in Cælum assumptus visibiliter decem Apostolos Episcopos instituit, ac vndecimū Petrum omnium Episcoporum Pontificem creauit: quapropter, eo in Cælum assumpto, hoc creandorū Episcoporum munus in Petrum velut Christi Vicarium, & visibilem Ecclesiæ Monarcham translatum fuit; quod sanè ad eum solum spectare debuisset, nisi singulari privilegio, id Apostolis quoque à Christo concessum, ac velut delegatum fuisset. Cum itaque hi Apostoli post Christi ascensionem tantum Episcopatum acceperint, quando hæc creandorum Episcoporum potestas tantum penes Apostolos manebat: hinc velut indubitatum statuimus, eos ab Apostolis Episcopos ordinatos fuisse.

Neque obijcere potes, hos Apostolos simul cum Apostolatu Episcopatum à Deo immediatè accepisse: Nam cum Episcopos creare ad Ecclesiæ iurisdictionem pertineat; postquam semel Christus Ecclesiæ potestatem instituit, eam nunquam postea aut abstulit, aut diminuit; sed quæ Ecclesiæ pro-

pria sunt, Ecclesiæ integra esse voluit; quæ verò Dei, Deo perficienda reliquit. Ità fit, vt horum quidem electionem ad Apostolatū, ad quam Ecclesiæ potestas pertingere non poterat, Deus per se ipsum præstiterit: Episcopatum verò, qui ab Ecclesiæ potestate pendebat, & ab ea perfici poterat, non per se, sed per Apostolos iisdem conferre voluerit. Hucusque Boucrius, egregie quidem pro casu nostro.

Nec obstat dicere Paulum *Epist. 2. ad Galat.* asserere, Apostolos nihil ei contulisse. Nam respondeo cum Henriquez & Cornelio à Lapide vbi infra, id intelligi de doctrina, & Euangelio, hoc enim ipse à Christo didicit, sicut Apostoli, quibus quoad Apostolatū æqualis fuit: Scio Legionensem *in cap. 1. epist. ad Galat.* Caietanum *in Acta Apost. cap. 13.* Suarez *in 3. par. tom. 3. disp. 34. sect. 1.* & alios asserere *in loco supra citato Act. 3.* Paulum non fuisse ordinatum Episcopum; quia illa manuum impositio, de qua Textus ille loquitur, non fuit ordinatiua, sed deprecatiua; at communis sententia est in contrarium. Et ratio est; quia nusquam legimus, Saulum, & Barnabam ordinatos fuisse Episcopos, nisi hic: vnde postea *in cap. 14. Act. & seq.* inuenimus, Episcopalia munia obijſſe, ordinando per Ciuitates Presbyteros. Et nunquam

quã in Scripturis apparet Paulum, præter Apostolatum, ac diuini Verbi disseminandi Potestatem aliud à Deo accepisse, nam si eius vocacionem perpendas, quando is primo ad fidem & Apostolatum à Deo accersitus fuit, nihil amplius de eo scriptum inuenimus, nisi: Vade, quoniam Vas electionis est mihi iste, vt portet nomen meum corã gentibus & Regibus, & filijs Israel, vbi de solo Apostolatu agitur. Et idem Paulus, præter Apostolatum, nihil à Deo se accepisse commemorat, cum ait: Paulus Apostolus, non ab hominibus, neque per hominem, sed per Iesum Christum, & Deum Patrem.

Dicendum est igitur, quod quia Christus ordinauit Apostolos Episcopos, hi alios, & alios; ergo & Paulus ab iis ordinatus est; hoc enim postulabat ordo hierarchicus à Christo institutus, vt cum ipse Petrum, & Apostolos ordinarit, cæteri omnes ab eis, vel eorum Successoribus ordinarentur; & ita, vt dixi, docent communiter Doctores; vt videre est apud Cornelium à Lapide, & apud Ioannem Lorinum, *vbi supra, in Act. Apostol. cap. 13.* quibus omnibus adde sapientissimum Salmeroniũ *tom. 12. tract. 36.* vbi sic ait: Auctor in sui Poëmatis principio *lib. 2.* insinuat, Saulum, & Barnabam ordinatos fuisse Antiochiæ

à Beato Petro, dicens:

Spiritus accensam verbo radiante lucernam.

Sub medio lucere vetans, secernite Saulam

Dixit in oris opus: quem mox sacrauit euntem

Imposita Petrus ille manu. Cui sermo magistri

Omnia posse dedit.

Quæ, si vera sunt, colligimus, Petrum post liberationem carceris Antiochiam venisse, quæ extra Herodis Agrippæ ditionem posita erat, & ubi Marfus Syriæ Præses parum gratus Agrippæ gubernabat. Quòd si ille non adfuit; profectò non deerant iam multi Episcopi per Apostolos promoti, qui Paulum, & Barnabam possent ad sacros Presbyteratus, & Episcopatus Ordines promouere. Vnde & Oecumenius existimat Saulum, & Barnabam accepisse manuum impositionem à Lucio, & Manahen. Et cum Spiritus sanctus tantum iussisset segregari Barnabam, & Saulum: at illi addiderunt ieiunia, & preces, & imposuerunt manus, docebantq. in ipsis Ecclesiæ exordijs quid posteris esset faciendum. Ita Salmeronius, cui etiam adde Gasparum Sanctium in *Acta Apost. cap. 13. num. 5. & 6.* & Henriquez in *Summa lib. 10. cap. 3. num. 3.* & Christophorum Marcellū de auctor. Pōt. cōtra Luterū *lib. 2. cap. 14* Videat modo Anonymus, si possit Paulum Petro

tro in Pontificatu cœquare, dum fuerit ordinatus Episcopus à Ministris Ecclesiæ, vel ab Apostolis.

Pater igitur ex omnibus supradictis, Paulum, secluso Apostolatu, in ordine ad Potestatem Regiminis, non fuisse æqualem, sed inferiorem D. Petro. Merito itaque dixit Bzouius *de Romano Pont. cap. 34.* Neque Paulus, qui plus omnibus laboravit, neque Ioannes, quem Christus præ cæteris dilexit, neque Andreas maior natu, neque aliquis Apostolorum alius, *sed solus unicus Petrus claves accepit.*

Nec aduersus supradicta obstant primò, verba nimis vrgentia D. Cypriani *lib. de Vnit. Eccles. asserentis.* Hoc erant utique cæteri Apostoli, quod erat Petrus, pari consortio præditi, & honoris, & potestatis. Quod etiam habetur in cap. loquitur Dominus 24. *quest. 1.* Vnde Innocentius III. *in cap. Per venerabilem, qui filij sint legitimi,* asserit, Paulum accepisse plenitudinem potestatis. Respondeo, magnam esse differentiam inter potestatem Pauli, & aliorum Apostolorum, & inter potestatem Petri. Ideò Anacletus *Epist. 2.* sic ait: Cæteri Apostoli cum eodem (scilicet Petro) pari consortio honorem, & potestatem acceperunt, ipsumque Principem eorum

rum esse voluerunt. Et Melchiades Papa *Epist. ad Episcopos Hispanie*. Inter Beatos Apostolos fuit quedam discretio potestatis; & licet cunctis par electio foret, Beato tamen Petro concessum est, vt & alijs præemineret.

Concedo igitur Apostolos habuisse quidem Potestatem in vniuersum Orbem, sed extraordinaria n tamquam delegatos; Petrum verò habuisse Potestatem ordinariam tanquam Caput, & ex officio. Itaque Potestas data est Petro, vt per successionem perpetuò in Ecclesia duraret: alijs verò Apostolis solum data est per modum cuiusdam legationis, & personalis muneris finiendi cum vita eorum. Insuper hæc Potestas, quoad actum ferendi leges, in Petro erat simpliciter superior, & independens; in Apostolis verò, inferiori modo, & cum multa differentia; quia Petrus poterat suis legibus, vel præceptis alios etiam Apostolos obligare, & nullus poterat eius leges reuocare: alij verò Apostoli nec Petrum obligare poterant, & Petrus in rigore poterat eorum leges non admittere, seu reuocare. Et ita docet (respondens ad Textum D. Cypriani) Suarez de legibus *lib. 4. cap. 3. num. 7. 8. & 9.* cui adde Acugniam in Decretum Gratiani, *par. 1. dist. 21. ca. 2. num. 6.* Dominicum Bannez omninò videnten-

videndum in 2.2. D. Thoma *quest. 1. art. 10. dub. 4. in respons.*
ad 1. argum. Granadum in 2.2. D. Thoma, *Controuers. 1.*
tract. 7. disp. 1. sect. 2. num. 10. Amicum in *Curfu Theo-*
log. tom. 4. disp. 6. sect. 2. num. 79. Perez in *Penteteu-*
chū fidei lib. de Rom. Pontif. cap. 21. Valentiam *tom. 3.*
disp. 1. punct. 7. §. 28. Driedonum *lib. 4. de Varijs Dog-*
matibus cap. 3. part. 3. Aluarum Pelagium de *Planta*
Eccles. lib. 1. cap. 60. Canum de *loc. Theolog. lib. 8. cap.*
ultim. ad argum. 11. Sotum in 4. *dist. 20. quest. 1. art. 2. & 3.*
Becanum in Manual. Controuers. lib. 1. cap. 4. n. 47.
& seq. Bouerium in *Cōtrouers. tom. 2. l. 1. Demonstr. 3.*
Symboli de Vnit. Capitis visibilis, art. 9. Ale-
xandrum Turre de Eccles. Hierarch. lib. 4. Rad. 12. &
alios.

Et hanc differentiam procedere etiam in Paulo
 individualiter patet ex Suarez, vbi supra *num. 4. iū-*
cto num. 7. & seq. Et docet etiā expressé eruditus ex
 nunquam satis laudata Societate Iesu Theologus
 Nicolaus Serarius *Opusc. de vita D. Pauli, par. 4. num. 70.*
 vbi sic ait: Cum summo Pontificatu auctus es-
 set Petrus, solusque ordinariā in totam quacūque
 diffusam Ecclesiā, Potestatem haberet: omnes ta-
 men alij Apostoli, & maximè sanctus Paulus, ex-
 traordinariā accepit. Sic enim initio decebat, vt
 omniū omnibus Ecclesiarū sollicitudo quēdam
 inesset, omnes omnium Prouinciarū procuratio-
 nem

nem, quadamtenus haberent, vè tanto & facilius, & citius, & diligentius Euangelium, omnes in oras, & regiones spargeretur. Ordinaria tamen, & legitima cura, & administratio penes vnum Petrum, eiusque posteros semper mansit. Sicuti cum Sacerdotio summo imitatus esset Aaron, ordinario is munereungebatur; quod eius etiam posteri retinuerunt: extraordinariam tamen simul etiam tenebat eius frater Moyses. *Quare Patres si quando comparisonem inter Petrum, & Paulum instituunt, quatuor serè hæc docent. Primo hosce duos Apostolos alijs omnibus antecellere. Secundò, Vter illorum virtutibus, & meritis altero maior sit, nobis incertum esse. Tertiò; Paulum scientia, & doctrina, Petro antestare. Quartò, Petrum, Potestate, & auctoritate primas tenere.* Hæc Serarius nimis conducentia ad casum nostrum, pro responsione ad authoritates Patrum, ab aduersarijs adductas, ad quas latius infra.

Nec obstat dicere secundò; omnia supradicta esse vera, sed procedere loquendo de D. Paulo seorsim sumpto, secus si de Paulo cum Petro coniuncto, efficientibus vnicum in Ecclesia Principem, & Caput. Respondeo, Hoc esse verbis illudere, & hanc nouam D. Pauli mixtionem: Dico nouam, quatenus asserit D. Paulum effecisse cum D. Petro, vnum Caput, atque consti-

constituiffe vnicum Principem Ecclesiæ? Hanc, inquam, nouam D. Pauli mixtionem cum Petro, non agnoscunt, neque indicant sacræ Scripturæ, nec veteres Patres, nec Theologi; ergo tanquam figmentum Chimæricum admittenda non erit. Cum igitur Scripturæ absoluté ad solum Petrum Primatum Ecclesiæ conferant, & veteres Patres quos plena manu, & ad satietatem superius adduxi in prima, secunda, & tertia probatione, cum omnibus Scholasticis, etiam simpliciter solum Petrum, & non aliud Caput, & Pontificem Ecclesiæ vocant, prorsus negantes D. Paulo Clauem Potentiæ, & iurisdictionis eo modo, vt Petro competit. Nescio quo pacto Paulus possit ab Aduersarijs vocari Ecclesiæ Pontifex, Princeps, & Caput, vt Petrus.

Sed instabis dicendo, cum Aduersarijs non efficere, si aliqua loca sanctorum Patrum faciant mentionem solum de Primatu Petri, & non Pauli; quia etiam in alijs locis Patrum, solius Pauli Primatus astruitur: non, inquam, secundum ipsos, hoc obstat; quia in Scripturis, Pater, Deus appellatur; ita & Filius, Dominus: & tamen hoc non obstante, non excluditur Diuinitas Filij cum Patri Diuinitas attribuat; nec Dominatio Patris excluditur, cum Filio conferatur.

tur. Sic & in nostro casu non excluditur Primatus Pauli, dum attribuitur Petro à sanctis Patribus; nec excluditur Primatus Petri, dum attribuitur Paulo, & sic nominato Petro intelligitur nominatus Paulus, & nominato Paulo, intelligitur nominatus Petrus, vt eorum indiuidua Aequalitas demonstretur.

Sed hæc responsio non est admittenda, & est satis inutilis & straminea. Nam in Scripturis, expressa Diuinitate Patris, non excluditur Diuinitas Filij, quia alibi Scriptura facit mentionem de Diuinitate Filij; & expressa Diuinitate Filij alibi Scriptura facit mentionem de Diuinitate Patris; & ita expressa Diuinitate Patris, intelligitur Diuinitas Filij expressa: & expressa Diuinitate Filij, intelligitur expressa Diuinitas Patris. Sed ego quæro ab Aduersarijs, cum in Scriptura habeamus expressum Primatum solius Petri, vt in multis locis apparet: Afferât ipsi aliquem locum Scripturæ tribuentem Paulo Primatum Ecclesiæ, & ego dabo manus, & argumentum eorum vim habebit. Sed cum in sacris litteris tantum de Primatu Petri (vt visum est) efficiatur mentio, & nulla mentio efficiatur de Primatu Pauli, sequitur, non posse argumentari de vno ad alium, sicut argumentatur de Diuinitate Patris
ad

ad Diuinitatem Filij, & è contra.

Nec valet dicere, hanc mentionem Primatus Pauli, docere aliquos Patres. Nam cum Scriptura (cui standum est) de tali Primatu, ne quidem vnum verbum asserat; ideò Patres (secundum mentem Aduersariorum) hoc asserentes, reducendi sunt ad bonum sensum, & interpretandi sunt iuxta differentias, & discrimina, quæ diximus supra, adducta à D. Thoma, & alijs Patribus, & Theologis scholasticis, vt infra magis in particulari dicemus. Et ideò Patres ab Anonymo adducti quando postea aperte, & in terminis loquuntur de Primatu Ecclesiæ, semper faciunt mentionem de Petro, & ne verbum quidem asserunt de Paulo, imò, vt probatum est, fatentur Paulum quoad Primatum fuisse Petro subiectum & inferiorem. Vnde miror quo pacto Aduersarij possint hæc verba proferre, n. 20. videlicet à Christo ipso indissolubili modo constrictam Pauli cum Petro in eundem loci Primatum societatem? Bone Deus, in quonam queso sacræ Scripturæ Textu, hunc Primatum Pauli cum Petro obseruarunt? In lucem quidem promant; quia ego, nec vlli ante me inuenerunt. Quando Christus dixit Petro: Pasce oues meas inter illas etiam erant Apostoli, & etiam Paulus.

Sed

Sed quando, & quo pacto fuerit ex oue postea effectus Pastor (vt volunt Aduersarij) mihi, & Theologis ignotum est. Desinant igitur Aduersarij admirari; si Patribus (sunt eorum ipsissima verba; num. 19.) credimus Petro Ecclesiæ primatum assignantibus; quid est, cur eundem Paulo asserentibus non patiamur? Respondeo breuiter, Primatum Petri credimus, quia in scriptura habetur expresse, & ideó apertè à sanctis Patribus etiam asseritur. Verum Primatum Pauli non credimus, quia non solum non habetur in sacra Scriptura, sed nec etiam in sanctis Patribus inuenitur, sed tantum ex laudibus, & encomijs, quæ D. Paulo simul cum D. Petro Patres attribuunt, Aduersarij illud non bene deducunt, & inferunt: nam sanctorum Patrum loca, vt probatum est, & probabitur, de Primatu non sunt intelligenda. Ergo credimus Patribus asserentibus Primatum Petri, quia cum sacra Scriptura hoc manifestè dicunt. Non credimus Aduersarijs Pauli Primatum asserentibus, quia id Scriptura non dicit, nec Patres ab ipsis adducti, benè intellecti, & expositi, hoc asserunt.

Hinc bene perpendant Aduersarij, quomodo audeant summò Pontifici persuadere, eorum opinionem esse certissimam traditionem omnium

nium Patrum, & totius vniuersalis Ecclesiæ. Dicant quæso, quis ex Patribus dixit, non solum Petrum, sed etiam Paulum fuisse Caput Ecclesiæ, & parem cum Petro, quoad supremum eius Primatum? Certe ferè nullus. Hoc inuenio dicere Auctorem huius Epistolæ, qui illud deducit, sed malè, ab aliquibus Patribus perperam ab ipso intellectis. Et quidem si talis opinio esset admittenda tanquam omnium Patrum, & Ecclesiæ traditio (vt volunt Aduersarij) sequeretur, D. Thomam, & totam scholam Theologorum negantem expressè æqualitatē Pauli, quoad Primatum cum Petro, sequeretur, inquam, aduersari directè communi traditioni Ecclesiæ, & sanctorum Patrum; quod abhorrent aures audire, & in Ecclesia Dei, in re tam graui D. Thomas cum omnibus Theologis, pugnaret contra omnes Patres. Agnoscant aduersarij, quanta laborant in Charybdi?

Et videant si nouus Papatus D. Pauli ab ipsis inuentus dici possit totius Ecclesiæ traditio. Nam quidem traditiones Ecclesiæ sunt apertissimæ, & luce meridiana clariores. Quis enim non scit, paruulos esse baptizandos ex traditione Ecclesiæ, ait Augustinus *lib. 10. Genes. ad literam cap. 23.* Quis non scit Symbolum Fidei esse verè canonicum,

& Apostolicum, de quo Baronius *tom. 1. ann. 44.* Quis non scit in Calice ante consecrationem, esse aquam admiscendam, vt obseruat Cyprianus *lib. 2. epist. 1.* Quis non scit obligationem ieiunij Quadragesimalis, de quo D. Leo *serm. 7. de leiu.* Et sic dicendum de omnibus alijs Ecclesiæ traditionibus, & præsertim diuinis, & Apostolicis, quæ omnibus fidelibus patent, & vt tales ab omnibus creduntur. Sed dicant mihi Aduersarij, ista eorum traditio de nouo Papatu D. Pauli quandam in Ecclesia innotuit? quis vsque adhuc, ex Christi fidelibus illam sciuit? Quis ex Theologis, & Controuerfistis, quando de traditionibus Ecclesiæ agunt, de illa fecerunt mentionem? Certè nullus. Ipsi soli post 1646. annos in Ecclesia Dei, talem traditionem publicauerunt. Dicere autem Patribus ab ipsis citatis innotuisse, & de illa testari; sunt meræ nugæ, est merum somnium, vt infra satis patebit. Cum itaque vna ex Notis Traditionum Ecclesiæ sit consensus, vt optimè obseruat eruditus Ioannes Bagotius in *Apologetico fidei par. 1. lib. 4. disp. 4. cap. 2. sect. 1. n. 4.* Valentia *Tom. 1. disp. 1. quest. 1. punct. 7. §. 45.* & alij communiter. Et in assertionem Aduersarium, quod Paulus fuerit Pontifex cum Petro, non solum est consensus inter Doctores, sed positua

fitiua diffensio . Nam ex sanctis Patribus , & ex ipsa sacra Scriptura D. Thomas , & omnes Scholastici contrarium firmant , nempe Paulum fuisse inferiorem , & subditum Petro , nec ei æqualem in regimine . Bone Deus ! qua fronte audent Aduersarij asserere eorum sententiam esse certissimam traditionem Vniuersalis Ecclesiæ , cum habeat tot , tantosque insignes contradictores , quos , vsque ad satietatem supra retulimus . Vereantur igitur vocare eorum sententiam traditionem Patrum , & Ecclesiæ . Nam traditio Ecclesiæ est in contrarium , & si in hac disceptatione breuitati non studerem , latius demonstrarem discurrendo per priora , & posteriora secula , Patres semper docuisse Primatum soli , & vni Petro collatum fuisse , licet breuiter hoc firmatum sit supra in probatione prima , secunda , & tertia . Vnde rectè dixit magnus Salmeronius *tom. 4. tract. 2. par. 3.* nostram sententiam esse *Traditionem Patrum* & tamen Anonymus contendit , suum figmentum , Patrum esse traditionem . Ergo habebimus in Ecclesia duas traditiones Patrum sibi inuicem aduersantes , quid absurdius dici potest ? sed prorsus eliminanda , & detestanda est hæc noua associatio Pauli cum Petro in regimine , & Primatu Ecclesiæ , quam Anonymus

nouissimé in Proscenium deduxit .

Nam regimen Ecclesiæ militantis fuit institutum , vt optimè ex multis obseruat Duuallius *de Rom. Pont. par. 1. quæst. 2.* Bellarminus *lib. 1. cap. 9.* Pueronius *de Regul. Aristocrat. tom. 2. cap. 3. num. 3.* Paulianus *de Iubil. lib. 3. cap. 1.* & alij, ad instar Ecclesiæ triumphantis tanquam quædam eius imago , sed in Ecclesia triumphante præter Deum, & post lapsum Luciferi , non adfuit alius Princeps, nisi solus Michael sine societate alterius Angeli . Sic & in Ecclesia militanti, præter Christum non est admittendus alius Princeps, & Caput, nisi solus Petrus sine societate Pauli, & post ipsum eius successores. Adde quod Gerson. Cancellarius Parisiensis *lib. de Auferibilitate Papæ Consider. 8.* asserat nullam aliam potestatem in Ecclesia cõstituisse Christum immutabiliter præter Monarchicam, & contrarium asserere, putat esse hæreticum . Sed si Christus post institutum Pontificem Petrum , instituisset postea, vt vult Anonymus, etiam Paulum, mutasset regimen Ecclesiæ contra id quod firmat Gersonius, & tunc Ecclesia dici potuisset mutata, sicut etiam quælibet res publica censetur mutari, quando modus, seu forma gubernandi mutatur : quod de Ecclesia dicere videtur absurdum, vt optimè obser-

obseruat Becanus *in Man. Contr. lib. I. cap. I. num. 25.*
 Ergo contra Anonymum dicendum est cum
 Gersone regimen Monarchicum Ecclesiæ, sem-
 per immutabiliter extitisse penes solum, &
 vnum Petrum.

Et ideo Concilia Generalia alium Pontificem
 non agnoscunt nisi Petrum, & eius successores,
 supra adduximus Concilium Florentinum, cui
 nunc addo Concilium Nicenum, *Can. 19. Arabico*
Concilium Nicenum 1. Can. 4. Concilium Chal-
 cedonense 3. *AE. 3.* Et Concilium Ephesinum,
tom. 2. cap. 16. vbi sic habetur: Nulli dubium, imo
 sæculis omnibus notum est, Sanctum, Beatum-
 que Petrum, Apostolorum Principem, & Ca-
 put, fideique columnam, Ecclesiæ Catholicæ
 fundamentum à Christo Regni Claves accepis-
 se, nec non per successores suos hucusque viue-
 re. Celebris est etiam locus alter *Concilij Generalis*
Lugdunensis sub Gregorio X. Ipsa quoque (ait) sancta
 Romana Ecclesia, summum, & absolutum Pri-
 matum, & Principatum, super omnem Eccle-
 siam Catholicam obtinet, quem se ab ipso in B.
 Petro Apostolorum Principe, & Vertice, cuius
 Romanus Pontifex est successor, cum Potestatis
 plenitudine recepisse veraciter, & humiliter re-
 cognoscit. Agnosce quæso quomodo Concilia,

quando apertè, & clare loquuntur de Primatu Ecclesiæ, solum faciunt mentionem de Petro, & nunquam de Paulo, & tamen Anonymus aude Paulum in Primatu Petro consociare: ergo Patres in omnibus Concilijs Generalibus, dicendum est; immemores fuisse Primatus Pauli in Ecclesia? Ergo eorum verba in re tam graui fuerunt semper trunca, & manca? Absit hoc dicere, sed de Paulo nunquam mentionem fecerunt; quia Christus Dominus aliud Caput in Ecclesia non reliquit, nisi Petrum. Itaque istum nouum, & alterum Pontificem, Paulum videlicet nostro Anonymo relinquamus; nos autem cum tota Ecclesia D. Paulum tamquam Apostolum, & inter Apostolos maximum, humiliter veneramus; sed Pontificem à Christo institutum solum, & vnum Petrum priuatiuè quoad Paulum, constanter credendum esse putamus.

Et tandem, vt finem imponam huic sectioni; non deseram hic apponere aliquas Patrum auctoritates, in quibus faciendo mentionem de Petro, & Paulo; Petrum Prærogatiua Primatus in Ecclesia extollunt; Paulum verò alijs laudibus condecorant; vnde, & hoc manifestè patet, Paulum cum Petro minimè Pontificem fuisse, vt perperam vult Anonymus. Pulcher locus est il-

le Cy-

le Cyrilli Hierosolymitani *Catech.* 6. ubi sic ait: Errorem autem latius se proferentem coarguerunt duo viri boni huc perlati, Petrus, & Paulus Ecclesiae Praefecti, & Simonem se Deum ostentantem, talemque existimatum confestim morte affecerunt. Nam cum Simon sese supplemem in Coelos latum iri profiteretur, & in aerem daemoniorum vehiculo ferretur, genibus flexis prouoluti serui Dei, precum interuentu in magum ei aculati sunt, & in terram eum deiecerunt. Vide lector quod in his verbis Petrus, & Paulus vocantur Ecclesiae Praefecti, quis detinebit Anonymum, ut ex illis non inferat suam solitam consequentiam; Ergo Paulus, & Petrus fuerunt simul Pontifices, sed audi quid postea subiiciat Cyrillus: Nihilque mirum videtur tametsi mirabile sit; Petrus enim is erat, qui Claves Caelorum circumferebat, nec admiratione dignum; Paulus enim is erat, qui ad tertium usque Coelum, & Paradisum raptus, arcana verba audierat, quae homini proloqui nemini licet. In quibus patet, quod Cyrillus simul, & in eodem contextu loquens de Petro, & Paulo, Petro Primatum Ecclesiae attribuit, alludens ad illa verba Christi: Et tibi dabo claves Regni Caelorum, unde in *Catech.* 17. vocauit etiam illum

quando apertè, & clare loquuntur de Primatu Ecclesiæ, solum faciant mentionem de Petro, & nunquam de Paulo; & tamen Anonymus aude Paulum in Primatu Petro consociare: ergo Patres in omnibus Concilijs Generalibus, dicendum est, immemores fuisse Primatus Pauli in Ecclesia? Ergo eorum verba in re tam graui fuerunt semper trunca, & manca? Absit hoc dicere, sed de Paulo nunquam mentionem fecerunt; quia Christus Dominus aliud Caput in Ecclesia non reliquit, nisi Petrum. Itaque istum nouum, & alterum Pontificem, Paulum videlicet nostro Anonymo relinquamus; nos autem cum tota Ecclesia D. Paulum tamquam Apostolum, & inter Apostolos maximum, humiliter veneramus; sed Pontificem à Christo institutum solum, & vnum Petrum priuatiuè quoad Paulum, constanter credendum esse putamus.

Et tandem, vt finem imponam huic sectioni; non deferam hic apponere aliquas Patrum auctoritates, in quibus faciendo mentionem de Petro, & Paulo; Petrum Prærogatiua Primatus in Ecclesia extollunt; Paulum verò alijs laudibus condecorant; vnde, & hoc manifestè patet, Paulum cum Petro minimè Pontificem fuisse, vt perperam vult Anonymus. Pulcher locus est ille

le Cy-

le Cyrilli Hierosolymitani *Catech. 6.* ubi sic ait: Errorem autem latius se proferentem coarguerunt duo viri boni huc perlati, Petrus, & Paulus Ecclesiæ Præfecti, & Simonem se Deum ostentantem, talemque existimatum confestim morte affecerunt. Nam cum Simon sese sublimem in Cœlos latum iri profiteretur, & in aerem dæmoniorum vehiculo ferreretur, genibus flexis prouoluti serui Dei, precum interuentu in magum ciaculati sunt, & in terram eum deiecerunt. Vide & hoc quod in his verbis Petrus, & Paulus vocantur Ecclesiæ Præfecti, quis detinebit Anonymum, ut ex illis non inferat suam solitam consequentiam; Ergo Paulus, & Petrus fuerunt simul Pontifices, sed audi quid postea subiiciat Cyrillus: Nihilque mirum videtur tametsi mirabile sit; Petrus enim is erat, qui Clauēs Cœlorum circumferebat, nec admiratione dignum; Paulus enim is erat, qui ad tertium usque Cœlum, & Paradisum raptus, arcana verba audierat, quæ homini proloqui nemini licet. In quibus patet, quod Cyrillus simul, & in eodem contextu loquens de Petro, & Paulo, Petro Primatum Ecclesiæ attribuit, alludens ad illa verba Christi: Et tibi dabo clauēs Regni Cœlorum, unde in *Catech. 17.* vocauit etiam illum

Principem Apostolorū, & Regni Cēlorum Clangerū. Sed alijs laudibus Cyrillus Paulū exornat, nec cum Petro participem de Primatu Ecclesiæ facit; verum alio nomine commendat, quod nimirum ad tertium, vsque Cēlum, & Paradisum raptus fuisset.

Quod etiam factum inuenio apud Gregoriū Nazianzenum Orat. 26. in qua sic asserit. Paulus Magnus veritatis præco, gentium in fide Magister; qui ad tertium vsque Cœlum peruenit; qui Paradisi spectator fuit, &c. Sed statim, & in eodem contextu loquens de Petro, dicit: **Hic quidem Petra vocatur, & fundamenta Ecclesiæ fideique credita accipit, &c.** Vide quomodo caractere Primatus Ecclesiæ distinguat Nazianzenus Petrum à Paulo, Paulum multis exornat encomijs, sed Ecclesiæ Primatum vni Petro tribuit. Idem fecit D. Chrysostomus Homil. 9. de Poenit. in qua plura encomia confert Petro, & Paulo; sed Primatum Ecclesiæ soli Petro attribuit. Et supra adduxi alia verba D. Chrysostomi Homil. 87. in Ioan. vbi ita loquitur. Cur tandem alijs prætermisissis, de his solū Petrum affatur? singularis, siuè eximius ex Apostolis, & os discipulorum & cœtus vertex erat. Et statim addit. Idcirco & Paulus ascendit, vt eum studiosè

diosè videret. Vnde ex omnibus superiùs dictis manifestè patet, quod Patres, quando loquuntur clarè, & aperte de Primatu Ecclesiæ, tantùm faciunt mentionem de Petro, & non de Paulo; & hoc etiam in illis locis, & in eodem contextu, in quo nominant Paulum simul cum Petro, & illis laudibus exornant; Primatum enim Petro soli conferunt. Et ideò in terminis aliqui asserunt, Paulum quoad Primatum fuisse Petro subditum, & inferiorem. Vide etiam præter citatos Patres Nicolaum Pontificem Epist. 1. ad Imperatorem Michaellem, vbi laudat Petrum, & Paulum, tanquam duo lumina magna Cœli in Ecclesia Romana constitutos; sed cum præcisè de dignitate, & auctoritate suæ sedis loquitur, soli Petro illam tribuit. Ioannes VIII. in Ep. 18. ad Episcopos Manaducensem, & Equilensem, cum alias Petrum & Paulum Principes Apostolorum nuncupasset; tamen cum de sedis Apostolicæ auctoritate pressius agit, sedem vocat Petri. Et Leo IX. Ep. 1. ad Michaellem Imper. loquens de Petro, & Paulo, Cathedram, & Primatum tribuit Petro; Paulum verò Doctorem Gentium vocat, Alios etiam Patres inuenies in sectione sequenti.

Sed piaculum existimarem, si ad confirma-
tio-

tionem supradictorum, non adducerem verba Clem. VI. in Extrau. Vnigenitus Dei Filius, &c. vbi sic asserit: Quantum apud homines gloriosi Principes Terræ, Petrus & Paulus (per quos Euangelium Christi Romæ resplenduit, & per quos Ecclesiæ religionis sumpsit exordium, qui facti Christiani populi per Euangelium genitores, gregis Dominici Pastores, fidei Lucernæ, Ecclesiarum Columnæ, præ cæteris Apostolis peculiari quadam Prærogatiua in ipso Salvatore fidei virtute præcellunt. Quorum VNI, scilicet Apostolorum Principi, sicut bono dispensatori Claves Regni Cœlorum commisit. Alteri tanquam idoneo Doctore, Magisterium Ecclesiasticæ eruditionis iniunxit) in speciali veneratione haberi debeant, &c. Vidisti amice Lector æqualia encomia, & laudes, quibus Clemēs Pontifex exornat simul Petrum & Paulum; vocat enim illos, Pastores gregis Dominici, Lucernas fidei, Columnas Ecclesiarum; ex quibus verbis encomiasticis Anonymus noster certè inferret, Ergo Paulus & Petrus fuerunt simul Pontifices. Sed Clemens talem infringit conclusionem; nam statim declarat illam æqualitatem à se positam inter Paulum, & Petrum, non esse in ordine ad Primatum; & ideo illicò differentiam ponit

nit inter Paulum & Petrum, quoad supremam Ecclesiæ regimen; nam vni soli Petro tribuit (ut loquitur D. Augustinus, & D. Maximus) Clauem Potentiæ, Paulo verò Clauem scientiæ, dicens, ut visum est: Quorum VNI, scilicet Apostolorum Principi, sicut bono dispensatori Claves Regni Cœlorum commisit: Alteri tanquam idoneo Doctori Magisterium Ecclesiasticæ eruditionis iniunxit. Hæc, ut dixi, Clemens Pontifex: cuius verba desumpta sunt à D. Maximo Taurinensi Episcopo Homil. 3. de Petro, & Paulo, qui, teste Gennadio, ferè mille ducentis annis ante ipsum vixerat. Hanc etiam inæqualitatem inter Paulum & Petrum manifestat Ecclesia in Orationibus apposis in Missa, quas recitat in eorum festiuitatibus. Nam in Oratione D. Petri, sic ait: Deus qui B. Petro collatis clauibus Regni Cœlestis ligandi, atque soluendi Pontificium tradidisti, &c. In Oratione verò D. Pauli, hæc profert: Deus qui multitudinem Gentium B. Pauli Apostoli prædicatione docuisti, &c. Vide quomodo Ecclesia tribuat Petro Primatum, & Clauem Potentiæ, alludens ad illa verba Christi, Et tibi dabo Claves Regni Cœlorum; Paulo verò tribuat Apostolatam, & Clauem scientiæ, iuxta illud, quod dixit Christus:

Vas electionis erit mihi Iste, vt portet nomen meum in gentibus.

Deniquè, si aliquis curiosus mihi instaret; an præter verba superius allata, Ascendi Ierosolymam videre Petrum, in Epistolis D. Pauli extaret aliquis locus, qui pro Primatu Petri supra alios, posset adduci. Et respondeo affirmatiuè ex consideratione Cardinalis Baronij *tom. 1. ann. 57. n. 3.* ex qua apparet Paulum in suis Epistolis, Primatū Petri supra alios ostēdisse: nā *1. Corint. 1.* ait: *Ego quidem sum Pauli; ego autem Apollo; Ego verò Cepha; ego autem Christi.* Ex quibus verbis Baronius colligit, quod cum Petrus Corinthi nondum prædicasset: sed tantum Paulus, & Apollo: qui se Pauli, aut Apollo esse dicebat, se quidem tanquam ad prædicationis auctores referebant: Qui verò se Cepha, aut Christi esse affirmabant, cum ad rationem prædicationis sibi vindicare non possent, ij ad Christum, tanquam Fidei auctorem, & ad Petrum velut Ecclesiæ Caput à Christo institutum, tantum respiciebant: nequè hi à Paulo reprehenduntur; sed priores illi tantum, qui se aut Pauli, aut Apollo esse contentiosè affirmabant, vt ex eodem Paulo constat, qui postea tantum in eos inuehitur, qui se aut Pauli; aut Apollo esse asseriebant. Et licet hanc

hanc Baronij cōsiderationem impugnet impius M. Antonius de Dominis *lib.1. cap.9. num.27.* illam tamen defendunt Episcopus Mafiliensis Cœffeteau, & Pater Bouerius. & meritò. Nam quæro primò; Corinthij solum Cepham, qui nondum ipsis prædicauerat, neque illis præterquam nomine notus erat, inter alios Apostolos in Caput sibi constituerent: cùm enim id neque prædicationis, neque solius Apostolatus intuitu præstarent, planè nulla alia videtur esse ratio, cur id dicerent, nisi quòd Petrum in Ecclesia supremum Primatum gerere non ignorarent. Quòd verò non tantùm Paulus Cepham superaddiderit; sed ipsi Corinthij id de Cepha dixerint, aperte testatur Paulus, cùm ait: *Ego autem dico, quòd vnusquisque vestrum dicit: Ego quidem sum Pauli; Ego autem Apollo; Ego verò Cepha.* Quo fit, vt falsum sit, Paulum ad exemplificationem tantùm nomen Cephæ, superaddidisse. Deindè certum est Paulum tantùm, qui se aut Pauli, aut Apollo; non qui Cephæ, aut Christi esse dicebant, reprehendisse.

Adducam etiam & alium locum D. Pauli manifestantis Primatum Petri suprà alios; sic enim 1. *Corinth. 15.* asserit: *Tradidi enim vobis quod accepi, quod Christus mortuus est pro peccatis nostris, & resurrexit tertia die, & quia visus est Cepha & post hæc undecim.* Quæ verba,

Vas electionis erit mihi Iste , vt portet nomen meum in gentibus .

Denique, si aliquis curiosus mihi instaret; an præter verba superius allata, Ascendi Ierosolymam videre Petrum, in Epistolis D. Pauli exaret aliquis locus, qui pro Primatu Petri supra alios, posset adduci. Et respondeo affirmatiuè ex consideratione Cardinalis Baronij *tom. 1. ann. 57. n. 3.* ex qua apparet Paulum in suis Epistolis, Primatū Petri supra alios ostēdisse: nā *1. Corint. 1.* ait: *Ego quidem sum Pauli; ego autem Apollo; Ego verò Cepha; ego autem Christi.* Ex quibus verbis Baronius colligit, quod cum Petrus Corinthi nondum prædicasset: sed tantum Paulus, & Apollo: qui se Pauli, aut Apollo esse dicebat, se quidem tanquam ad prædicationis auctores referebant: Qui verò se Cepha, aut Christi esse affirmabant, cum ad rationem prædicationis sibi vindicare non possent, ij ad Christum, tanquam Fidei auctorem, & ad Petrum velut Ecclesiæ Caput à Christo institutum, tantum respiciebant: nequè hi à Paulo reprehenduntur; sed priores illi tantum, qui se aut Pauli, aut Apollo esse contentiosè affirmabant, vt ex eodem Paulo constat, qui postea tantum in eos inuehitur, qui se aut Pauli, aut Apollo esse asseriebant. Et licet
hanc

hanc Baronij cōsiderationem impugnet impius M. Antonius de Dominis *lib. 1. cap. 9. num. 27.* illam tamen defendunt Episcopus Massiliensis Cœffeteau, & Pater Bouerius. & meritò. Nam quæro primò; Corinthij solum Cepham, qui nondum ipsis prædicauerat, neque illis præterquam nomine notus erat, inter alios Apostolos in Caput sibi constituerent: cùm enim id neque prædicationis, neque solius Apostolatus intuitu præstarent, planè nulla alia videtur esse ratio, cur id dicerent, nisi quòd Petrum in Ecclesia supremum Primatum gerere non ignorarent. Quòd verò non tantùm Paulus Cepham superaddiderit; sed ipsi Corinthij id de Cepha dixerint, aperte testatur Paulus, cùm ait: *Ego autem dico, quòd vnusquisque vestrum dicit: Ego quidem sum Pauli; Ego autem Apollo; Ego verò Cepha.* Quo fit, vt falsum sit, Paulum ad exemplificationem tantùm nomen Cephæ, superaddidisse. Deindè certum est Paulum tantùm, qui se aut Pauli, aut Apollo; non qui Cephæ, aut Christi esse dicebant, reprehendisse.

Adducam etiam & alium locum D. Pauli manifestantis Primatum Petri suprà alios; sic enim 1. *Corinth. 15.* asserit: *Tradidi enim vobis quòd accepi, quòd Christus mortuus est pro peccatis nostris, & resurrexisset tertie die, & quia visus est Cepha & post hæc undecim.* Quæ verba,

ba, videlicet, *Et quod visus est Cepha*, explanans Theophylactus, sic asserit: In primis, qui cæteris omnibus præminebat auctoritate, ponit. Vnde Pater Iustinianus ex Societate Iesu etiam dicta verba exponens, *num. 6.* hæc profert ait: Apostolus se tradidisse Corinthijs, Christum se videndum, præbuisse Cephæ, tanquàm Apostolorum Principi, cuius apud omnes auctoritas summa esse deberet. Ità Iustinianus; cui adde Estium, asserentem Paulum primo loco dixisse Christum visum esse Cephæ, idest Petro, quia Petri tanquàm Apostolorum Principis prima erat auctoritas, qui proindè primus nominandus erat. Et adducit Oecumenium obseruātem, quod Christus apparuit primùm Petro tanquàm primario Duci venerandi discipulorum Chori. Et tandem alium locum Pauli adducit pro Primatu Petri suprà alios, Ioseph Stephanus Valentinus, *in lib. de Potestate coactiua Rom. Pont. cap. 8.* vbi sic ait: Glorietur licet Paulus, se ipsum gētium Apostolum, & à Hierosolymis ad Illyricum vsque Euangelium detulisse; nunquàm tamen sibi suo Iure, quemadmodum Petrus, totius Orbis curam vendicabit. Habuit Paulus suos sibi præscriptos terminos. Alijs etiam omnibus secundum cuiusque mensuram; & regulam, singulatim sua regio contigit. Solius

tamen Petri auctoritas, nullis certis terminis circumscripta, non solum singulas, sed omnes provincias moderabatur, omniaque divina auctoritate sibi commissa gubernabat. Nos autem, ait Paulus 2. ad Corinth. cap. 10. *non in immensum gloriabimur, sed secundum mensuram regule, qua mensus est nobis Deus, mensuram pertingendi usque ad vos: non enim quasi non persingentes ad vos, superextendimus nos. Sed singula diligenter perpendamus. Non, inquit, in immensum gloriamur, ὑπερβαίνοντες, idest, non diffusè, ac sine modo extollimur, & de alienis laboribus, ut ait Theodoretus efferrimur, sed secundum mensuram regule, qua mensus est nobis Deus, ἡμετέριον, idest, partitus est nobis Dominus, atque singulatim distribuit, mensuram pertingendi usque ad vos. Suus cuique modus, & mensura præscripta fuit, nec totus orbis, ut in eo præessent singulis Apostolis contigit, sed pars. Quibus tanquam agricolis vineam distribuit Deus, ut ait Chrysostomus, & Theophylactus in hoc loco, sic orbem terrarum per singulas partes dissipertuit, & assignavit, ut in eas quas quisque susceperat colendas, diligenter incumberet. Petro tamen omnes creature sunt traditæ (ut S. Gregorius lib. 7. Epist. 95.) cum ipse (ut idem est auctor lib. 4. Epist. 38.) primum sanctæ, & uniuersalis Ecclesiæ mēbrū fuerit, Paulus, Andreas, & Ioannes, singulārīū plebium capita. Itā Ioseph Stephanus, ex eius tamē sentētia. Sed istam inferioritatē Pauli, erga*

Pe-

Petrum, aliqui obseruant, bis hic Romæ Paulum demonstrasse. Nam vt notat ex Dionysio Areopagita *Epist. ad Timoth.* Melchior Canus *de Locis Theol. lib. 6. cap. 3.* Alexander Turre *de Hier. Eccles. lib. 4. Rad. 12.* & alij, cum Petrus, & Paulus ducerentur ad supplicium, extremas salutes sibi dederunt; & Paulus dixit Petro: Pax tecum fundamentum Ecclesiarum, Pastor ouium, & agnorum Christi; in quibus verbis recognouit illum vt Caput suum, & totius Ecclesiæ, alludens ad illa verba *Math. 16.* Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam; & etiam alludens ad alia verba *Ioan. 21.* Pasce oues meas. Deinde obseruant Rodolphus Cupers *in Tract. de Sacrosanct. Eccles. ad cap. oportebat dist. 79. fol. 123.* & alij, quod cum Simon Magus per aera à dæmonibus veheretur, dixit Paulus Petro: Tuum est imperare, meum est orare; vt superioritatem Petri demonstraret: Et ideo sapiētissimus Ioannes Echius *de Primatu Petri lib. 3. cap. 37.* sic asserit: Quantum vero ad Regimen, & Potestatem attinet, sic Petrus fuit superior Paulo, quem velut Ecclesiæ Caput venerabatur, & quod Illustrissimus Princeps Georgius Saxoniae Dux ponderabat pro Petro, quod cum Simon Magus illuderet populo, dixit Sanctus Paulus se oraturum, vt Petrus præciperet.

ret. Vide, imperium agnoui in Petro, & in hoc ei celsit. Ità Echius.

Quod confirmatur ex his, quę obseruat Mauclerus *tom. 1. par. 2. lib. 2. cap. 3.* nempe hanc deiectionem Simonis Magi, à D. Petro factam, demonstrare summam eius Præfecturam, & Monarchiam in Ecclesia Christi. Sed satis inconcussè in hac Sectione firmatum est, Paulum (vt cæteros Apostolos) fuisse parem Petro in ordine ad Apostolatam, at in ordine ad Regimen fuisse Petro subditum & inferiorem, & præter Doctores ubi supra vsque ad satietatem citatos, vide Bouerium in *Censura contra M. Antonium de Dominis lib. 1. c. 3.* Videat modo Anonymus, quo pacto potuerit Paulum, Pontificem cum Petro facere.

SECTIO TERTIA.

Continens Responsiones ad argumenta adducta ab Anonymo pro Papatu D. Pauli.

REstat modò (vt magis nostra sententia firmetur) respondere ad argumenta in contrarium adducta ex autoritate multorum Patrum, qui indissolubili societate annectentes

F Pau-

Paulum cum Petro, æqualitatem inter ipsos adfuisse demonstrare videntur. Sed ex superius dictis clara est responsio: Nàm fuisse æquales in eodem genere, nego; si in diuerso genere, concedo. In ordine ad Apostolatatum, concedo; in ordine ad Primatum, nego. Quoad Clauem Potentiæ, nego; quoad Clauem Doctrinæ, concedo. Verùm perpendamus aliqua loca adducta ab Aduersarijs. Afferunt primò: Petrum, & Paulum vocari ab aliquibus Patribus Principes Apostolorum, & quòd summitatē principalem Apostolatus obtinuerunt. Sed quid ad rem? Ergo Paulus est æqualis Petro in ordine ad Primatum? Nego consequentiam. Audiat Anonymus ipsos Sorbonicos. Sic itaque asserit Episcopus Massiliensis Coëffeteau *contra M. Antonium de Dominis, lib. 1. cap. 4. num. 2.* Petrum, & Paulum Principes Apostolorum vocarunt Hieronymus, Moses Barcephas Syrus, Nicolaus I. Ioannes VIII. & alij. In diuerso genere fatemur, in eodem negamus. Hoc discrimen, de quo plura aliàs, ipsi Sanctissimi Patres nos docuerunt. Maximum, qui, Gennadio teste, ante ferè mille ducentos annos Ecclesiam Taurinensem, summa pietate, & doctrina rexit; sat fuerit hìc testem citasse. Is igitur cum Christianæ fidei, ac Ecclesiarum omnium Prin-

cipes

cipes nuncupasset, quo sensu accipiendum esset, statim significandum dixit. Cum (inquit) omnes Beatissimi Apostoli parem gratiā apud Dominum Sanctitatis obtineant, nescio quo tamen pacto Petrus, & Paulus videntur præ cæteris, peculiari quadam in Salvatore, fidei virtute præcellere; quod quidem Petro (attende discrimen) sicut bono dispensatori Clavem Regni Cœlestis dedit, Paulo tanquā idoneo Doctori, Magisterium Ecclesiasticæ Institutionis iniunxit, scilicet, ut quos iste erudierit ad salutem, ille suscipiat ad quietem; ut quorum corda Paulus patefecerit doctrina verborum, eorum animabus Petrus aperiat Regna Cœlorum. Clavem enim quodammodò à Christo Scientiæ & Paulus accepit. Ambo igitur Claves à Domino acceperunt, scilicet, Scientiæ iste, ille Potentiæ: Diuitias immortalitatis ille dispensat, Scientiæ Thesaurōs iste largitur. Itaque vides Petro suum constare Primatum, etiam si Paulus Princeps & ipse Apostolorum dicatur. Est enim Princeps Petrus Iurisdictionis Auctoritate, est idem Paulus merito Doctrinæ. Hucusque Cœffeteau. Et ante illum Cardinalis Bellarminus, quem audent Aduersarij pro sua sententia adducere: sic enim ait, *lib. I. de Romano Pontif. cap. 27.* Sicut Petrus dicitur Prin-

ceps Apostolorum, quia institutus est Caput, & Pastor ouium, ita etiam Paulus dici potest Princeps Apostolorum, quia munus Apostolicum exuberantissime adimpleuit. Ita ille; cui etiam adde Ioannem Vvigers in 2.2. D. Thoma, de Fide, Spe, & Charitate, ad quaest. 1. art. 10. dub. 1. num. 102. tract. de Pontifice. Ergo licet Paulus etiam vocetur Princeps Apostolorum, non sequitur (ut volunt Aduersarij) fuisse Pontificem cum Petro, & Caput Ecclesiae, cum in diuerso genere dicatur Paulus Princeps Apostolorum à Petro. Et hoc dicere volunt Patres adducti, nec aliter intelligendi sunt. Et ideo, praeter Doctores citatos, vide Zachariam Bouerium in Censura contra M. Antonium de Dominis, lib. 1. cap. 5. ubi optimè explicat, in quo sensu Patres vocent Petrum, & Paulum Principes Apostolorum, absque praëiudicio Primatus Petri; quod etiam probauit in cap. 12. Itaque, quando Petrus seorsim vocatur Princeps Apostolorum, tunc intelligitur esse Princeps respectu omnium Apostolorum, etiam respectu Pauli, quia respectu omnium habet curam, & gubernationem Pastoralem. Nemo enim excipitur ab eo, quod illi dictum est, Pasce oues meas. Quod autem Petrus, & Paulus simul vocantur Principes Apostolorum, hoc intelligendum est, non de vero Principatu, aut

gu-

gubernatione Pastoralis; sed de eminentia laborum, ac molestiarum, in quibus illi duo præcelluere. Itaque magna est differentia inter Petrum, & Paulum. Primò, quia Petrus duplici titulo vocatur Princeps Apostolorum: tum propter eminentiam potestatis, scù præfecturæ; tum propter eminentiam laboris. At Paulus, posteriori tantum. Secundò, Petrus, & seorsim solus, & coniunctim cum Paulo vocatur Princeps. At Paulus seorsim nunquam; quod benè notandum est. Et ità docet Martinus Becanus *de Republ. Eccles. lib. 2. cap. 4. num. 15.*

Secundò. Alias Patrum auctoritates adducunt Aduersarij, asserentes, Petrum, & Paulum fuisse fundamenta Ecclesiæ, concedo: ergo fuerunt in Summa Potestate, & Iurisdictione: ergo constituunt vnicum Principem, & Caput Ecclesiæ, nego. Et alioquin de omnibus Apostolis hoc posset dici; nam non solum à Patribus, sed etiam à sacris Litteris vocantur Ecclesiæ fundamenta. Audi itaque ex præclara Societate Iesu Turrianum *tom. 1. in 2. 2. D. Thomæ, disp. 15. dub. 1.* ità aientem: Tribus modis Apostoli dicuntur fundamenta Ecclesiæ, sine vilo tamen Petri præiudicio. Vno modo, quia ipsi primi Ecclesias vbique fundarunt. Secundò, ratione Doctrinæ illis reuela-

ceps Apostolorum, quia institutus est Caput, & Pastor ouium, ita etiam Paulus dici potest Princeps Apostolorum, quia munus Apostolicum exuberantissime adimpleuit. Ita ille; cui etiam adde Ioannem Vvigers in 2.2. D. Thoma, de Fide, Spe, & Charitate, ad quaest. 1. art. 10. dub. 1. num. 102. tract. de Pontifice. Ergo licet Paulus etiam vocetur Princeps Apostolorum, non sequitur (ut volunt Aduersarij) fuisse Pontificem cum Petro, & Caput Ecclesiae, cum in diuerso genere dicatur Paulus Princeps Apostolorum à Petro. Et hoc dicere volunt Patres adducti, nec aliter intelligendi sunt. Et ideo, praeter Doctores citatos, vide Zachariam Bouerium in Censura contra M. Antonium de Dominis, lib. 1. cap. 5. ubi optimè explicat, in quo sensu Patres vocent Petrum, & Paulum Principes Apostolorum, absque prauiudicio Primatus Petri; quod etiam probauit in cap. 11. Itaque, quando Petrus seorsim vocatur Princeps Apostolorum, tunc intelligitur esse Princeps respectu omnium Apostolorum, etiam respectu Pauli, quia respectu omnium habet curam, & gubernationem Pastoralem. Nemo enim excipitur ab eo, quod illi dictum est, Pasce oues meas. Quod autem Petrus, & Paulus simul vocantur Principes Apostolorum, hoc intelligendum est, non de vero Principatu, aut

gu-

gubernatione Pastoralis; sed de eminentia laborum, ac molestiarum, in quibus illi duo præcellere. Itaque magna est differentia inter Petrum, & Paulum. Primò, quia Petrus duplici titulo vocatur Princeps Apostolorum: tum propter eminentiam potestatis, seu præfecturæ; tum propter eminentiam laboris. At Paulus, posteriori tantum. Secundò, Petrus, & seorsim solus, & coniunctim cum Paulo vocatur Princeps. At Paulus seorsim nunquam; quod benè notandum est. Et ità docet Martinus Becanus *de Republ. Eccles. lib. 2. cap. 4. num. 15.*

Secundò. Alias Patrum auctoritates adducunt Aduersarij, asserentes, Petrum, & Paulum fuisse fundamenta Ecclesiæ, concedo: ergo fuerunt in Summa Potestate, & Iurisdictione: ergo constituunt vnicum Principem, & Caput Ecclesiæ, nego. Et alioquin de omnibus Apostolis hoc posset dici; nam non solum à Patribus, sed etiam à sacris Litteris vocantur Ecclesiæ fundamenta. Audi itaque ex præclara Societate Iesu Turrianum *tom. 1. in 2. 2. D. Thomæ, diff. 15. dub. 1.* ità aientem: Tribus modis Apostoli dicuntur fundamenta Ecclesiæ, sine vilo tamen Petri præiudicio. Vno modo, quia ipsi primi Ecclesias vbique fundarunt. Secundò, ratione Doctrinæ illis reuela-

tæ, quam omnes prædicauerunt. Tertiò, quia omnes habuerunt potestatem in omnes Ecclesias, quamuis Petrus peculiariter, vt illi in Primatu succederetur. Hæc Turrianus. Nihil igitur officit ad Primatum Petri, quod Paulus cum ipso vocetur à Patribus fundamentum Ecclesiæ: nam ex hoc (vt patet ex Turriano) non potest deduci, fuisse æqualem D. Petro in Regimine; vt malè inferunt Aduersarij. Qui quidem audiant etiam Zachariam Bouerium *in Controuers. tom. 2. in demonstrat. 3. Symboli de Vnitate Capitis visibilis, art. 8. asserentem*, cum qua differentia, Paulus cum cæteris Apostolis, & Petrus dicantur fundamenta Ecclesiæ. Apostoli (ait) idcirco fundamenta nuncupantur, quia fundauerunt Ecclesiam in fide, & Doctrina Christi. Quemadmodum ait Paulus *1. Corintb. 3.* Vt sapiens Architectus fundamentum posui. Quod etiam tradit Beatus Ignatius *Epist. 5.* Vna est Ecclesia (inquit) quam fundauerunt Sancti Apostoli in Sanguine Christi, proprijs sudoribus, & laboribus. Petrus verò singulari quodam modo Ecclesiæ fundamentum dicitur, quia supremus Rector, ac Gubernator Ecclesiæ à Christo institutus est. Ità ille, quod etiam fusiùs docuit *in Censura contra M. Antonium de Dominis, part. 2. lib. 1. cap. 6.* Vide etiam Tannerum *tom. 3. disput. 1. q. 1. punct. 7.*

punct. 7. §. 28. Ioannem Vvigers in 2. 2. D. T. bñma, tract. de Pontifice ad q. 1. art. 10. dub. 1. num. 24. cum seq. Alphonsus de Castro *aduersus Hares. lib. 10. verb. Papa.* Dico itaque, quod Paulus, & alij Apostoli dicuntur fundamenta Ecclesiæ, quia omnes fundarunt vbique illam; non enim Petrus solus per se conuertit totum Mundum ad fidem, sed diuersi diuersas Regiones susceperunt, & ad fidem Christi adiuuerunt. Vnde Paulus *ad Rom. 15.* ait. Sic autem prædicaui Euangelium hoc, non vbi nominatus est Christus, nè super alienum fundamentum ædificarem. Admittimus igitur Paulum, & alios Apostolos suis modis dici fundamenta Ecclesiæ, sed tamen addimus peculiarem fundamenti rationem competere Petro. Vnde sequitur proindè, quod sit ipse vniuersalis Rector, & Caput Ecclesiæ. Vide præter Doctores citatos Pirigianum *in 3. sentent. tom. 2. dist. 25. q. 2. ar. 1.*

Tertiò. Non obstat authoritas aliquorū Patrū vocantium Paulum Collegam D. Petri: nam hoc nomen etiam vsurpatur in eo, qui minorem habet potestatem, & dignitate sit inferior; alioquin omnes Episcopi essent pares Summo Pontifici, & in eodem honoris culmine, ac dignitatis Ecclesiasticæ æquali gradu collocati; vt nouissimè perperam voluit impius Claudius Salmasius

de Primatu Papa lib. 1. cap. 6. fol. 94. & 95. nixus authoritate D. Cypriani Epist. 2. ad Antonianum, in qua vocauit Cornelium Pontificem Romanum Collegam suum. Et ideo dicendum est, quod sicut D. Cyprianus, vocando Pontificem Collegam suum, non intellexit facere illum æqualem sibi, vt certum est. Ità & Patres ab Aduersarijs adducti, vocando Paulum Collegam Petri, non intenderunt facere Paulum æqualem Petro: nam, vt dictum est, nomen, Collega, aliquando non significat omnimodam paritatem. Vnde adducam hic verba eruditi Iacobi Pamelij *in Epist. 4. Cypriani*, vbi vocauit etiam Fabrianum Pontificem Collegam suum, & ideo Pamelius ait: Collegæ dicuntur, non illi dumtaxat, qui eiusdem Potestatis sunt, vt duo Consules, duo Tribuni, sed & qui eiusdem sunt Collegij. Vnde & presbyteri Episcoporum Collegæ dicuntur à Concilio Carthaginensi I V. can. 25. Atqui quanto sint Episcopis inferiores presbyteri, infra demonstrabimus. Potest ergo quis Collega esse sui superioris, non ea tamen ratione, qua ille superior est. Hinc in Concilio Africano Aurelij Carthaginensis Episcopi Collegæ dicuntur omnes Episcopi, Consacerdotes, ac Coepiscopi, can. 21. 12. ac 31. Et tamen tanta fuit Carthaginensis
Epi-

Episcopi præminencia, vt nihil, illo inconsulto, cæteris Episcopis, ac Primatibus Numidiæ, ac Mauritaniae, agere licuerit, can. 20. eiusdem Concilij. Hucusque Pamelius. Quæ quidem omnia desumpsit à Doctore Parisino, Remundo Rufo, qui in *Apologia pro Pontifice Romano, contra Molineum* fol. 119. post multa sic asserit: Potest ergo quis Collega esse superioris sui, non ea tamen ratione, qua ille superior est. Sætonius de Augusto sic scribit: Perpetuam Tribunitiam potestatem recepit, in qua semel, atque iterum per singula lustra Collegam sibi cooptavit. Ibidemque ait de Cæsare. Nemini verò dubium est Tribunum illum Collegam Augusti, potestate, dignitateque, nisi Tribunitia, parem non fuisse. Ità ille. Dico igitur, quod sicut presbyter dici potest Collega Episcopi, non quatenus Episcopus est Episcopus, sed quatenus Episcopus est etiam presbyter. Ità Paulus Apostolus dicitur à Sanctis Patribus Collega Petri, non quatenus Petrus Papa, & Caput Ecclesiæ est, sed quatenus Petrus est etiam Apostolus. Itaque Paulum, & Petrum concedo Collegas fuisse ratione prædicationis, & Apostolatus; sed in regenda Ecclesia, & quoad Primatum, Paulum inferiorem fuisse Petro, dicendum est.

Quartò. Ad argumentum, quod Aduersarij adducunt, & de quo exultant, & lo triumphè videntur canere, est D. Epiphanium asserere, Paulum, & Petrum fuisse Episcopos Romanos: Ergo fuit par Petro in Primatu Ecclesiæ. Respondeo primò. Quod Epiphanius loquendo in terminis de Primatu Ecclesiæ, sic ait, *in lib. Anchoratus, non longè ab initio*: Ipse Dominus constituit Petrum Primum Apostolorum, petram firmam, super quam Ecclesia Dei ædificata est. Itaque secundum Epiphanium in Primatu Paulus non est par Petro; quia, ait ipse, Petrum fuisse à Christo constitutum Primum Apostolorum: Ergo & Pauli. Et super Petrum Ecclesiam fundatam esse: ergo non super Paulum. Deinde *lib. 2. Hæres. 51.* post multa sic concludit. Quare Petrum Discipulorum suorum Principem elegit, uti perspicuè declaratum est; In quibus verbis Dionysius Petavius animaduertens *num. 17.* sic ait: Egregius locus, ex quo liquet Petrum Andreæ, ac cæteris Apostolis, non ætatis, aut vocationis ordine, sed Principatus, ac Dignitatis anteponi. Ergo etiam & D. Paulo. Itaque D. Epiphanius, quando dixit Paulum fuisse Episcopum Romanum, reducendus est ad bonum sensum, & explicandus. Ideò Respondeo secundò, contra Pri-

matum D. Petri, hoc argumentum adduxisse tetrā illam pestem Ecclesię, Marcum Antonium de Dominis. Dico igitur, solum Petrum Episcopum Romanum extitisse. Vnde passim Patres Romanam Ecclesiam, Petri Cathedram vocant. Pro omnibus adducam tantum Optatum *lib. 2. contra Donatistas*, sic asserentem: Negare non potes, scire te in Vrbe Roma Petro Primam Cathedram Episcopalem esse collatam, in qua sederit omnium Apostolorum (ergo & Pauli) Caput Petrus; unde & Cephias appellatus est. Itā ille. Igitur dicitur à D. Epiphaniō Paulū cum Petro, Episcopum Romanum fuisse, non quia propriè, & in rigore fuerit, sed quia Socius, & Collega D. Petri, fundavit simul cum ipso Ecclesiam Romanam, cuius tamen Episcopatus penes Petrum stetit. Vide Franciscum Agricola *tratt. de Primatu S. Petri Apost. cap. 10. in sua monitione ad Lectorem*. Igitur quando Epiphanius dixit Paulam fuisse Episcopum Romanum, hac ratione dixit, quia Episcopalia munera Romę exercuit.

Quod potest confirmari ex opinione Favardentij Doctoris Sorbonici in Diuum Irenæum *lib. 3. cap. 3.* vbi sic ait: Mihi perplacet Sauderi doctissimi Theologi conciliatio, Petrum quidem Clementem ordinasse, *Sed huic Linum, & Cletum in*

Catalago Episcoporum Romanorum præponi, quod eos Petrus sibi coadiutores associasset. Ità ille. Si igitur secundùm Fauerdentium aliqui Patres apposuerunt, & vocant Episcopos Romanos Linum, & Cletum, non quia verè fuerunt Pontifices, sed quia in vita D. Petri fuerunt eius Coadiutores: quid mirum, si D. Paulus ab Epiphanio vocetur etiam Romanus Episcopus, non quia talis fuisset, sed quia magis quàm Linus, & Cletus D. Petrum coadiuuit, & in Ecclesia Romana fundanda, fuit eius Socius, & Collega. Sed notandum est hic cum P. Zacharia Bouerio in *Censura M. Antonij de Dominis lib. 4. cap. 1.* quod duplex foundationis genus quo ad rem spectat, considerandum est; Vnum quidem, quod per Euangelij dissimulationem, & fidei prædicationem peragitur: ea verò est huius fundamenti ratio, vt tum primum aliqua Ecclesia fundari dicatur, cum populus ab errore reuocatus, ad Christi fidem conuertitur. Alterum est cum populo ab errore conuerso, & Christi fide imbuto, nouus ibi Episcopatus erigitur, & Episcopalis Sedes in Ecclesia fundata, à suo Episcopo administratur. Primum quidem foundationis genus, si Romanam Ecclesiam spectamus, Petro, & Paulo æquè conuenire potest, vterque enim Romæ Euangelium disseminauit,

vter-

vterque in Romana Vrbe ad Christi fidem in-
 troducendam, laborauit, quanquam prior Petrus
 ad eam accesserit, quo fit, vt etiam vterque hoc
 foundationis genere ipsius Ecclesiæ fundator, ap-
 pellari queat. Vnde ex hoc sequitur, vt Romani
 Pontifices Petrum, & Paulum Romanæ Eccle-
 siæ auctores cognoscāt, Bullas sub vtriusque no-
 mine conficiant, vt infra dicemus, plūbeum sigil-
 lum vtriusque imagine cōnectent, vtriusque of-
 ficiū simul coniungant, ac in omni ferè Pon-
 tificali munere, cum B. Petri memoriam cele-
 brant, Paulum à Petro nunquam disiungant, ne-
 que enim id alia ratione præstant, quàm quod
 æquè à Petro, & Paulo Romanam Ecclesiam
 hoc foundationis genere fundatam esse profiten-
 tur; at verò si alterum foundationis genus spectes,
 Petrus dumtaxat Romanæ Ecclesiæ fundator
 fuit, is enim solus Romanam Ecclesiam vt pro-
 prius Episcopus rexit, ad Pontificale Solium,
 etiam erexit, ac quamdiu vixit, solus sine Pau-
 lo eam Ecclesiam, ac simul cunctas Orbis Eccle-
 sias Pontificia auctoritate administravit. Vide
 enim eundem Bouerium *lib. 2. cap. 7. & cap. 4.* vbi
 firmat, quod licet Paulus cum Petro in Romana
 Ecclesia fundanda laborauerit, non tamen il-
 lius Episcopus fuit, aut Roma simul duos Episco-
 pos

pos habuit, sed vnum Petrum dumtaxat. Dicitur itaque Romana Ecclesia à duobus Apostolis fundata, eo quod Petrus primū, deinde Paulus Romanum populum Christiana fide imbuerint, at Episcopatus tantummodo apud Petrum mansit. Et ità hanc sententiam in terminis, præter Bo-
 uerium vbi supra, tenet Cœffeteau *contra Rempu-
 blicam M. Antonij de Dominis tom. 2. lib. 4. cap. 1. num. 8. & 11.*
 vbi sic ait: Iunxisse operas Principes Apostolo-
 rum, ac de communi consilio, cum alter alterum
 Romæ nactus esset, rebus Ecclesiæ consuluisse,
 nullus dubitat. Sed Paulum egisse Romæ Epi-
 scopum, si Ecclesiastici vocabuli vis, & energia
 attendatur, vix est, vt concedi possit, cum Cathedram ibi figere non potuit, occupata (vt omnes
 Patres asserunt) ea Sede à Petro Apostolorum
 Coryphæo. Accedit, quod cum Paulus Gentium
 Apostolus diuinitus constitutus esset, vt omni-
 bus nationibus Euangelij lucem præferret, nulli
 certo loco astringi, ac veluti alligari debuit.
 Quod ergo à quibusdam scriptoribus Paulus in-
 ducitur Episcopus Romanus, ad functiones Epi-
 scopales, quas Paulo vbique obire licuerit, om-
 ninò referendum est, non ad Cathedræ illam
 erectionem, quam vni Petro acceptam habet
 Ecclesia Romana. Sic ergo intelligendus Epi-
 pha-

phanus, qui expressis verbis Paulum cum Petro Episcopum Romanum facit: scilicet ad munera Episcopalia respexit, cum tamen eum non lateret Episcopatus Romani propriè spectati fundamenta, vnum iecisse Petrum. Hinc scilicet, vt ostendimus, plerique eorum, qui Catalogos Romanorum Pontificum contexunt, à Petro, prætermisso Paulo, initium ducunt, ac demum ad Linum, Clementem, ac deinceps alios progrediuntur. Hucusque Episcopus Malsilienfis. Vnde D. Augustinus *Epist.* 164. recēset Episcopos Romanos à Sancto Petro, ad Anastasium *tom.* 2. his verbis: Quanto certius, & vere salubriter ab ipso Petro numeramus, cui totius Ecclesiæ figuram gerenti, Dominus ait: Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Petro enim successit Linus, Lino Clemens, &c. Vide etiam Amicum *tom.* 4. *disp.* 5. *sect.* 1. *num.* 6. qui adducit D. Irenæum: Hinc Patres apertè, & clarè Romanam Cathedram, & Episcopatum D. Petro tribuunt, vt Gregorius *Epist.* 37. ad Eulogium Episcopum Alexandrinum, Hieronymus *lib. de viris illustribus cap.* 1. Damasus in *vita B. Petri*, Seuerus Sulpitius *Histor. Sacr. lib.* 2. D. Leo *serm.* 1. in natal. B. Petri, & Pauli. Bernardus *Epist.* 237. ad Eugenium Papam, & alij communiter. Et ideò sententiam superius impugnata, nempe

pè Paulum fuisse etiam Episcopum Romanum ,
latè , præter Doctores adductos , refellit Marti-
nus Becanus *de Repub. Ecclesiast. lib. 3. cap. 2. per totum* .
& ideo Ioannes Lorinus *in Acta Apost. cap. 28. vers. 31.*
in fin. loquens de Petro, & Paulo sic asserit: Dem-
pta Primatus , & Romani Episcopatus in Petro
prærogatiua , paria ferè omnia de vtroque præ-
dicant Patres , vt proprio de hac re sermone de-
monstraui. Nec aliter Epiphanius ambos vocans
Romanos Episcopos intelligendus est, quàm pro-
pter functiones Episcopales , quas vbique licuit
Paulo obire , etiam Romæ , sed salua dicta Petri
prærogatiua Capitæ . Hæc Lorinus. Vide etiam
ex Doctõribus Sorbonicis Mauclerum *de Monarc.*
tom. 1. par. 2. lib. 4. cap. 10.

Ex his omnibus breuiter contra Aduersarios
asserto, Petrum, & Paulum fuisse Episcopos Ro-
manos hoc modo, videlicet, Petrum propriè, ac
titulo ; Paulum officio adiutoris Petro subordi-
nati . Hinc Photius *in Bibliotheca c. 254. fol. mibi 1403.*
loquens de Ioanne Apostolo Ephesi Episcopo ,
sic ait : Ab exilio reuocatus , Ephesinæ præfuit
Sedi , & per se cum septem Episcopis Ephesi-
nam Diocesim rexit . Ità ille . Itaque tempore
D Ioannis, regebant Ecclesiam Ephesinam octo
Episcopi, non quia omnes essent Episcopi Ephe-
fini,

fini, sed Ioannes erat propriè, ac titulo Episcopus, alij verò septem erant Episcopi officio adiutorum, Ioanni subordinatorum. Sic dicendum est in casu nostro, fuisse Petrum, & Paulum Episcopos Romanos, Petrum propriè, Paulum tamquam eius coadiutorem.

Et tandem ad confirmationem supradictorum, opponam hic verba Sulpitij Seueri *lib. 2. Hist.* sic asserentis: Eo tempore Diuina apud Vrbem Religio inualuerat Petro, vbi Episcopo gerente, & Paulo, postea quàm ab iniusto Præsidis Iudicio Cæsarem appellauerat, Romam deducto, ad quem audiendum plures conueniebant, qui veritate intellecta, virtutibusque Apostolorum, quas tunc crebrò ediderant, permoti ad cultum Dei sese conferebant. In quibus verbis apertè patet, Sulpitium Episcopatum Romanum soli Petro tribuere, cum tamen faciat mentionem de Paulo, & ipsum consociet Petro in virtutibus, & prædicatione, nō autem in Episcopatu. Quod etiam patet apud D. Hieronymum in Catalogo ad Dextrum Prætorij præfectum, vbi docet Petrum Romæ vigintiquinque annis Cathedram Sacerdotalem tenuisse, & statim loquens in eodem contextu de Paulo asserit tātum, quod pro Christo Romæ truncatur. Et in libro Pontificalis, qui

Damaso, vel Anastasio tribuitur, hæc de Petro habentur. Petrus ingressus in Urbem Romam sub Claudio Cæsare, ibi sedit Cathedram Episcopatus annos vigintiquatuor, mensem vnum, dies octo. Hic martyrio cum Paulo coronatur post passionem Domini annis triginti octo. Vide quomodo apponat Paulum socium Petro in martyrio, non autem in Cathedra. Malè igitur Anonymus ausus est consociare Paulum cum Petro in Episcopatu Romano: nam Cathedra Romana semper penès vnum Petrum fuit. Recognoscat etiam Anonymus Bedam in *Act. Apost. cap. 15.* vbi sic ait: Scimus Petrum, & Paulum Apostolos anno post resurrectionem Domini trigesimo octauo, id est vltimo Neronis anno passos fuisse martyrium, & B. Petrum Romæ vigintiquinque annos Episcopalem sedisse Cathedram. Vide quomodo Beda loquens de Petro, & Paulo Romæ simul degentibus, in Cathedra tamen solum Petrum constituat, & Episcopum Romanum esse dicat. Quod etiam manifestat Prudentius Hymno 2. de Sancto Stephano. Hic Romæ iam regnant duo, Apostolorum Principes. Alter vocatur Gentium. Alter Cathedram possidens. Primam, recludit creditas Æternitatis Ianuas. Satis igitur ex omnibus supradictis re-

ma-

manet labefactatum argumentum desumptum, ex Epiphanio, qui vocauit Petrum, & Paulum, Episcopos Romanos, nam sano modo Epiphanius intelligendus est, & in eo sensu, in quo supra à nobis explicatum est. Adde, quod etiam negandum est Aduersarijs, Epiphanium vocare Petrum, & Paulum Episcopos Romanos, sed vt ex textu Græco translaturum est, Episcopos apud Romam. Est enim magna differētia, aliquos v g. esse Episcopos Cathanenses, & esse Episcopos in Vrbe Cathanæ. Latius hoc argumentum refellere volui, quia Defensores Anonymi Achillem suum putabant.

Quintò, non obstat argumentum ab aduersarijs adductum, nempe Pontifices vocari successores D. Petri, & Pauli; nam respondeo, ita Patres locutos fuisse, non quasi Paulus cum Petro iunctus, fuerit Caput Ecclesiæ, & Pontifex Romanus; sed quia cum Petro fundauit Ecclesiam, Prædicatione, Miraculis, Martyrio, &c. Et ideo ex hoc Patres vocant Pontifices, successores Petri, & Pauli. Sed non deseram hic apponere verba Ioannis à Capistrano *de auctorit. Papæ par. 3. secundæ partis principalis fol. 113.* vbi sic ait: Romanus Pontifex non solum Petri, sed etiam Pauli successor est, Petri quidem in plenitudinem potestatis;

Pauli verò in plenitudinem legalitatis, idest sciē-
 tiæ. Ergò Pontifices dicuntur successores Petri,
 & Pauli, non in eodem, sed in diuerso genere.
 Et vt penitus remaneant aduersarij conuicti, ad-
 ducam hìc verba D. Epiphaniij *Hæres. 41. fol. mibi 300.*
 vbi sic ait: *Cerdo, Hyginij Papæ temporibus fuit, qui in*
Apostolorum Iacobi, & Petri, & Pauli successione nonum locum
tenebat. Quid ad hæc verba respondebunt aduer-
 sarij? si ipsi asserunt Petrum, & Paulum fuisse
 Pontifices, quia Patres asserunt Pontifices fuisse
 successores Petri, & Pauli, non solum duos, sed
 etiam tres Pōtifices in Ecclesia habebimus, quia
 vt vidistis, Epiphanius dicit Hyginium Papam,
 non solum fuisse successorem Petri, & Pauli, sed
 etiam Iacobi. Hic locus D. Epiphaniij penitus
 Aduersarios euertit, & conuincit, & ideò rectè
 obseruauit Bouerius in *Censura M. Antonij de Dominis*
lib. 1. cap. 5. Quod si Romani Pontifices æquè in-
 eorum Bullis Petri, & Pauli nomen vsurpent,
 hos duos Apostoles meritò venerari, eo quod
 simul Romanam Ecclesiam fundauerint, & ean-
 dem proprio sanguine consecrarint, manente ta-
 men illibato Primatu Petri. Vnde modo supe-
 rius explicato, venit intelligendus Eusebius *lib. 3.*
cap. 21. Histor. asserens Clementem III. in Vrbe
 Roma tenuisse Pontificatum post Paulum, & Pe-
 trum.

trum. Quæ omnia confirmantur ex responsione ad aliud argumentum Anonymi, asserentis Pontifices sedere in Throno D. Petri, & D. Pauli, vt de seipso testatur Gregorius VII. in Excommunicatione lata contra Henricum I V. anno 1080. Ergo, ait Anonymus, Paulus fuit Pontifex simul cum Petro; sed non obseruat, vel noluit obseruare, Gregorium VII. in dicta Bulla posuisse, & agnouisse differetiam inter Petrum, & Paulum; vnde in principio dictæ Bullæ sic ait: Beate Petre Princeps Apostolorum, & tu Beate Paule Doctor Gentium dignamini quæso aures vestras ad me inclinare, &c. Ergo dicendum est sedere Pontifices in Throno D. Petri, & D. Pauli, quia sunt eorum successores; sed diuerso genere, dicuntur enim sedere in Throno D. Petri in ordine ad Clauem Potentiæ, & ideò dixit Gregorius VII. Beate Petre Princeps Apostolorum; dicuntur sedere in Throno D. Pauli in ordine ad Clauem Scientiæ, & ideò dixit Gregorius, & tu Beate Paule Doctor Gentium, &c. Igitur Pontifices sedent in Throno D. Petri, & D. Pauli, & dicuntur eorum successores, quia ambo Ecclesiam Romanam fundauerunt, Petrus vt Caput habens Clauem Potentiæ, Paulus vt Apostolus habens Clauem Scientiæ. Vnde

ex his patet responsio ad aliam auctoritatem Patrum asserentium Pontifices esse Vicarios D. Petri, & D. Pauli. Nam respondeo hoc esse verum, sed diuersa ratione. Audi Cœffeteau, vbi supra *contra M. Antonium de Dominis tom. 2. lib. 4. cap. 1. num. 12.* Pontifex dicitur Vicarius Apostolorum, quod in labores eorum introierit. Dicitur Vicarius Pauli, quod Romam suæ authoritatis sedem nactus sit, quam Paulus sua doctrina illustrarit, ac etiam suo sanguine consperferit, & veluti sacrarit. Dicitur verò Vicarius Petri, quod eam Cathedram infideat, in qua Petrus Episcopus sedit.

Sextò, non obstat etiam argumentum desumptum ex verbis Pontificum asserentium efficere aliquid authoritate D. Petri, & D. Pauli. Nam ad illud optimè respondet Martinus Becanus *de Repub. Eccles. lib. 3. cap. 2. nu. 5.* Cui adde Nicolaum Cœffeteau loco citato *contra M. Antonium de Dominis to. 2. lib. 4. cap. 1. num. 12.* asserit enim Apostolicam auctoritatem, qua potitur Pontifex, etiam in Paulo resedisse, quippe qui non secus ac Petrus, Christi Apostolus fuerit. Quarè mirum esse non debet Pontificis, quem hēredem Apostolorum nuncupat Hieronymus, potestatem ad Paulum etiam referri; maximè verò, quod cum Petro operam nauarit, & Ecclesiam instituerit, quodque totum

tum sanguinem cum doctrina ei profuderit, Igitur, dicuntur Pontifices multa præstare authoritate Petri, & Pauli, quod vterque nouellam illam plantam excoluerit, ac demum cruore suo asperferit, ac irrigarit. Sed primas in ea Ecclesia fundanda habuit Petrus, tum quod primus Romæ Euangelium promulgarit, tum quod eam sedem pro authoritate Capitis Ecclesiæ ad summum dignitatis gradum euexerit. Paulus equidem eum secutus, institutos in fide Romanos confirmavit, sed sedem Romæ non fixit, cuius ratione eius Urbis Episcopus censeri possit. Ità ille, quem ex industria sæpius in hac Disceptatione adducere volui, ut appareat arma contra aduersarios desumpta, etiam esse à præclaro Musæo Sorbonico.

Confirmant hanc responsionem verba nostri Patris Duardi in *Bulla Cœna lib. 2. cap. 1. §. 5.* ubi sic ait: Licet Pontifex dicat Censuras ferre authoritate Petri, & Pauli, non intelligitur eas ferre authoritate diffusa in eum à Paulo, sicut diximus de Petro, sed quia D. Paulus Ecclesiæ Romanæ vnà cum D. Petro fuit cooperator, & fundator, non tamen fuerūt in eodem tempore duo Pontifices, quia in Ecclesia duo Pontifices eodem tempore esse non possunt, quoniam hoc esset

contra Christi institutionem, qui vnum dumtaxat Principem totius Ecclesiæ constituit, & tanto fortius, quia minueretur Pontificia potestas; per coadiutorem autem Pontificis Maiestas in nullo minuitur, quoniam penes coadiutorem non ius ipsum, ac titulum potestatis transferre dicitur, sed tantum administrationem maiorem, vel minorem ad sui libitum. Hæc Duuardus.

Nec deferam hic apponere verba Antonij Poli, quæ satis deseruiunt pro responsione, quo sensu Pontifices dicuntur successores D. Petri, & D. Pauli, & efficere aliquid autoritate D. Petri, & D. Pauli, & quo pacto dicuntur Petrus, & Paulus Episcopi Romani, sic itaque asserit in Lucidario potestatis Papalis lib. 4. fol. 36. *Solus Petrus fuit Superior, & omnes alij subditi, etiam Paulus, sed in rebus gestis Papalibus Paulus Petro coniungitur, quia Urbem suo martyrio consecrarunt, & in passione fuerunt socij.* Ità ille.

Vnde Bouerius, vt supra obseruauimus in Censura contra M. Antonium de Dominis lib. 4. cap. 1. rectè notat, quia Petrus, & Paulus fundauerunt Ecclesiam Romanam prædicatione; & Romanos ad Christi fidem conuerterunt; hinc fit vt Romani Pontifices, Petrum, & Paulum Romanæ Ecclesiæ authores agnoscant, Bullas sub vtriusque nomine conficiant, plumbeum sigillum vtriusque

imagine cohonestent, vtriusque officium simul
 coniungant, ac in omni ferè Pontificali munere
 cum B. Petri memoriam celebrant, Paulum à Pe-
 tro nunquam disiungant, *neque enim id alia ratione*
prestant, quàm quod æquè à Petro, & Paulo Romanam Eccle-
siam prædicatione fundatam esse profitentur. Malè igitur
 Anonymus ex verbis, quæ aliquando in Bullis
 Pontificijs apponuntur, videlicet Auctoritate
 D. Petri, & D. Pauli, &c. malè, inquam, infert
 æqualitatem Pauli cum Petro in primatu Eccle-
 siæ; nam quoad Primatum semper fuit Paulus
 subditus Petro, & ei subordinatus. Itaque dicen-
 dum est, Pontifices asserere aliqua facere subni-
 xi auctoritate Petri, & Pauli, quia fuerunt hære-
 des Apostolorum, & ideò D. Bernardus ad Eu-
 genium *lib. 3.* vocat illum hæredem Apostolo-
 rum, Potestate Petrum. Et D. Hieronymus
Epist. 2. ad Damasum. Qui Apostolos, inquit, honore
 sequeris, sequaris & merito. Vnde in Symbolo
 Niceno dicitur: Et vnam sanctam Catholicam,
 & Apostolicam Ecclesiam, quia præter alias ra-
 tiones, Apostoli, vt obseruat Franciscus del Ca-
 stillo *in 3. sent. tom. 2. disp. 13. q. 11. par. 4. num. 23.* Becanus
in Man. contr. lib. 1. cap. 3. concl. 2. num. 14. & alij Sanctam
 Ecclesiam fundauerunt. Et ideò Pontifices ali-
 quando vocati sunt Episcopi Apostolici, & Ec-
 clesia

clesia à D. Hieronymo *lib. 2. contra Ruffinum*, vocatur Sedes Apostolica. Et D. Augustinus *Epist. 162.* sic ait: In Romana Ecclesia semper Apostolicæ Cathedralæ viguit Principatus. Dum igitur Pontifices asserunt aliquid efficere auctoritate D. Petri, & D. Pauli, hoc modo intelligendi sunt, videlicet auctoritate D. Pauli, vt Apostoli, auctoritate verò D. Petri, non solum vt Apostoli, sed vt Apostolorum Capitis. Consociant verò Pontifices semper Paulum, & non alium Apostolum cum Petro, quia Paulus cum Petro in Ecclesia fundanda simul laborauit, & in passione, & morte socij fuerunt.

Ad illud verò de Imagine Pauli ad dexteram Petri collocata, Respondeo, quod eius solutio patet lippis, & tonsoribus. Videatur Ioannes Vvigers in 2. 2. D. Thoma, *Tract. de Pontifice ad quaest. 1. art. 10. dub. 1. num. 103.* Alexander Cacerius *de potest. Rom. Pontif. lib. 1. cap. 5.* Iustinianus in *Epistola Pauli tom. 1. disp. 1. de Apostolatu cap. 9.* Bellarminus *lib. 1. de Rom. Pontif. cap. 27. & 9.* eius validus defensor Iacobus Gretserus, cum Amico in *Cursu Theologico tom. 4. disp. 6. sect. 2. num. 82.* & Becano *de Repub. Ecclesiast. lib. 3. cap. 2. num. 7.* Dico igitur hunc maiorem honorem Ecclesiam Paulo detulisse, non propter maiorem potestatem, sed propter maiorem sapientiam, & doctrinam,

nam, qua Ecclesiam illustravit; vti solet sæpè Ecclesia minores Sanctos maiori solemnitate celebrare, propter illustriora exempla, quæ posteris reliquerunt. Vel dicendum est morem fuisse apud Antiquos, iuniorem ambulantem cum seniore, incedere à dextris senioris, eumque obsequij causa paululum procedere. Ex qua consuetudine fieri potuit, vt etiam in Imaginibus Paulus depingeretur à dextris Petri.

Et tandem ex superioribus adductis patet etiam responsio ad omnes alias Patrum auctoritates, quas Aduersarij plena manu cumulant, ex quibus propter indiuiduam Pauli cum Petro societatem, & propter eximias laudes, & titulos eis æqualiter præstitos, conantur firmare parilitatem inter illos. Nam vnico verbo cum schola omnium Theologorum respondetur (vt supra dictum est) dictos Patres locutos fuisse in ordine ad intrinsecam, & essentialem Potestatem Apostolatus, non autem de Potestate extrinseca, quæ in ordine, & dispositione regiminis posita est, qua inferiorem Paulum fuisse Petro, constanter dicendum est. Quando igitur Patres videntur æquare Paulum Petro, loquuntur (vt in scholis dicimus) de Petro vt Apostolo, non de Petro vt Papa. Et ità rectè præter Doctores, vbi supra
cita-

citatos, tenent Suarez *de legibus lib. 4. cap. 3. num. 4.* Respondeo secundo. Quod licet Patres ex verbis Encomiasticis datis Petro, & Paulo in eorum festiuitatibus, vel vigilijs, panegyricè, & non dogmaticè loquentes, videantur aliquando illos pares constituere; intelligendi sunt de paritate, quæ non dicit omnimodam æqualitatem, sed tantum similitudinem, vt optimè obseruat in terminis Cardinalis Turrecremata *in Summa de Ecclesia lib. 2. cap. 12.* Sic ego inuenio Sanctum Clementem in principio *Epist. 2. ad D. Iacobum, Fratrem Domini*, vocare illum, Episcopum Episcoporum, & Episcopum omnium Ecclesiarum Dei; quæ quidem verba, certum est competere soli Petro, & eius successoribus; sed quia ibi Clemens encomiasticè loquitur, ideò sanè intelligendus est, & eius verba ad bonum sensum reducenda, vt fecit Pueronius *de Regularium Aristocratia, tom. 2. cap. 3. num. 34.* Sic & in casu nostro; licet aliqui Patres in Encomijs datis Petro, & Paulo videantur illos æquare, tamen, quia panegyricè loquuntur, eorum verba sano modo interpretanda veniunt, vt supra visum est. Et nè deferas etiam recognoscere Bouerium *in Censura M. Antonij de Dominis lib. 1. c. 11.* vbi contrà Anonymum explicat plura loca Sanctorum Patrum, æqualitatem inter Petrum, &

Pau-

Paulum significantia, sed in diuerso genere intelligenda esse manifestè demonstrat. Vnde ego obseruo, quòd aliqua loca Sanctorum Patrum videntur significare, Paulum Petro præcellere; alia æqualem esse; alia dubium esse vter præcellat. Origenes *lib. 1. contra Celsum*, vocat Paulum, fundatorem Ecclesiarum post Christum præcipuum. Ambrosius *lib. 2. de Spiritu sancto in fine*. sic ait: Vna enim gratia fulgebat in his, quos Spiritus vnus elegerat. Nec Paulus inferior Petro. Idem Ambrosius *serm. 66. de Natal. Petri, & Pauli*, asserit: Beati Petrus, & Paulus eminent inter vniuersos Apostolos, & peculiari quadam prærogatiua præcellunt. Verum inter ipsos, quis cui præponatur incertum est. Ergo supradicta, & alia similia verba Sanctorum Patrum, de Petro & Paulo loquentium, intelligi non possunt de Iurisdictione, Regimine, & Primatu; nam alioqui Patres inter se essent contrarij; non enim inter se cohærent hæc tria. Paulus præcellit Petro Iurisdictione. Paulus par est Petro Iurisdictione. Paulus vtrum præcellat Petro Iurisdictione, dubium est. Itaque supradicta verba Patrum, vel similia adducta ab Anonymo exponenda sunt de vocatione ad Apostolatam, de virtutibus, de scientia, de laboribus, de meritis, &c. Et ideo Patres non

pugnant inter se. Nam optimè possunt cohærere inter se hæc tria: Paulus in laboribus, & doctrina præcellit Petro. Paulus est par Petro in ordine ad Apostolatum. Paulus vtrum præcellat meritis Petro apud Deum, incertum est. Hinc dixit Augustinus Triumphus *de Potest. Eccles. q. 7. ar. 6.* Paulus fuit minor Petro, & maior, & æqualis. Minor quidem fuit potestate Prælationis; quia solus Petrus fuit Cephæ, idest Caput totius Ecclesiæ. Maior autem prærogativa electionis; quia electus fuit à Christo post Resurrectionem, & post Glorificationem; vnde in Bulla Papæ, Paulus ponitur à dextris, Petrus autem à sinistris. Sed æqualis fuit officio prædicationis. Ità ille. Concludendum est igitur, ex omnibus superius dictis, quod duplex potest constitui comparatio inter Petrum, & Paulum. Vnâ, quoad Apostolatum, & sic fuit par Petro; quoad Sanctitatem, Sapientiam, Laborem, & Zelum, & his etiam fuit vel potuit esse Paulus par, vel maior Petro. Altera comparatio inter Paulum & Petrum potest constitui quoad Regimen, & Iurisdictionem, & sic Petrus fuit maior Paulo; vt satis supra contra Anonymum firmatum est.

Et quidem, si ex eius opinione aliud non sequeretur inconueniens (quod est negandum)

nisi

nisi admiratio Hæreticorum, esset quidem penitus respuenda. Nam profectò possent ipsi exclamare Manù, quid est hoc? Papani, & Romanenses, dicerent (sic ipsi per derisum nos vocant) per tot annorum myriades pugnarunt contra nos vsque ad sanguinem, negando Paulum fuisse æqualem Petro, nunc verò concedunt. Et vsque adhuc, pro aris, & focis aduersus nos contendunt Caput Ecclesiæ fuisse solum Petrum, nunc verò addunt simul etiam & Paulum. Quid, inquam, quæso ex his nouitatibus, Hæretici ore impio in Romanam Ecclesiam non effutirent? Quasnam quæso illationes, & consequentias ex hac opinione contra Primatum Petri, ipsi pessimè non inferrent? Hoc cogitandum prudentioribus relinquo. Prorsus igitur talis sententia refellenda venit, & his nouitatibus aures claudendæ, nec à semitis, quas Patres nostri vnanimiter calcarunt, discedendum est, vt per calles inuios incedamus.

Nec obstat dicere, id quod Aduersarij asserunt num. 19. & 20. Infirmari Petri Primatum, Pauli Primatu conuulso, cum eadem, & paria sint Sanctorum Patrum de Petri, & Pauli Primatu testimonia; tolli, & obscurari alterum non posse, vt non alter continuò collabatur, nec sperni

ni de altero Patrum sententias, quin de vtroque condemnentur. Sed hæc omnia neganda sunt. Primatus enim Petri non eget societate Pauli; satis enim firmatum est, non semel, sed toties in apertis sacrae Scripturae locis, in traditione Ecclesiae, & in Sanctorum Patrum testimonijs luce meridiana clarioribus; & authoritates Patrum ab Aduersarijs adductæ, satis supra explicatum est, quomodo interpretandæ veniant. Ideò obseruandum est multa tribui Petro, quæ etiam Paulo tribuantur propter communem Apostolatus Dignitatem, qua vterque tam insigni gloria effulsit, vt difficile sit censere, quis cui sit hac parte anteferendus. Cæterum, vt plurimum propter Capitis authoritatem, qua Paulum vicit Petrus, cum eis eadem tribuuntur, non eodem respectu tribuuntur, sed in Paulo quidem Patres sedulitatem, diligentiam, curas, peregrinationes, eximiam sapientiam, virtutes, signa, prodigia, reuelationes, & ærumnas, & labores indefseminando Euangelio susceptos spectant, à quibus eum commendent. Cùm verò Petrum iisdem laudibus ornant, ad Primatum, Principatum, & supremam Potestatem, quam à Christo sit consecutus, respiciunt. Non valet igitur argumentum Aduersariorum de laudibus æquè datis Pau-

Paulo, & Petro à Sanctis Patribus: nam dicta loca explicata, vt supra excellentiam Pauli demonstrant, & Primatum Petri confirmant, & benè intellecta, tribuunt Petro, & Paulo ea, quæ ipsis de iure competunt.

Ad id verò, quod asseritur in num. 23. de extraordinaria, & singulari causa, qua secundum mentem Aduersariorum mandatus fuerit duobus Apostolis totius Ecclesiæ Principatus, ob dissimilitudinem morum, & studiorum inter Gentiles, & Iudæos; & ideò Paulus Gentibus destinandus fuerat, Petrus verò Iudæis, ex autoritate D. Hieronymi. Respondeo Matthæum Illyricum in legenda de Petri *Episcopatu, & Papatu* dixisse, Petrum constitutum *fuisse Episcopum, vel Papam Iudæorum, & Paulum Gentium*, sed hæc sunt deliramenta hæreticorum. Dico igitur, redeundo ad casum nostrum, Paulum, à Christo fuisse constitutum Apostolum Gentium in ordine ad prædicationem, modo quo infra declarabitur, non autem in ordine ad iurisdictionem, ita vt cum Petro fuerit Princeps Ecclesiæ, & Caput (vt volunt Aduersarij.) Et ideò quādò *ad Galat. 2. & Act. 9. & 13.* de Pauli electione ad Apostolatum mentio efficitur, tantum ibi de prædicatione, & nè verbum quidem de Iurisdictione dicitur, vt omnes obser-

H

uant

uant **Expositores**, **Antonius Capellus** in *disp. 1. de Sū. mo Pontificatu Petri cap. 8.* **Salmeronius** tom. 15. *disp. 24. in Epist. 2. ad Galat.* **Tannerus** tom. 3. *disp. 1. quæst. 4. dub. 2. num. 98. & 99.* **Bellarminus** de *Roman. Pontif. lib. 1. cap. 6.* **Pueronius** de *Arist. Regul. tom. 2. cap. 3. num. 32.* **Graui- na** in *Controuers. tom. 4. part. 2. in Continent. quæst. 1. fol. 28.* Vnde **Sanderus** de *visibili Monarch. lib. 6. cap. 6.* as- serit, Paulum in dicto loco dixisse se Apostolum Gentium, non ad coarctandam Petri Potesta- tem, nec ad metas Petro circumscribendas, ve- rùm ad Euangelium dilatandum, saluo interim Primatu Petri, quem Paulus etiam post tot gen- tes Christo subiectas agnouit, & honore, quo par erat, affecit, ab eoque dissolutionem controuer- siæ, quæ Antiochiæ orta erat, & dexteris socie- tatis expetijt: non quod ipse de sua doctrina (quæ à Christo immediatè acceperat) dubitaret, sed vt tota Ecclesia sciret, illum vnitatem amare, Pri- matū Petri agnoscere, & eundem Spiritum san- ctum in se, atque in alijs Apostolis esse confite- ri. Ità ille & ante illum **Cardinalis Turrecrema- ta** in *Summa de Eccles. lib. 2. cap. 3.* exponens dictum D. Pauli, negat expressè, quod per illa verba, Pau- lus æquiparasse se vellet Petro in Potestate Re- giminis, quem sciebat Rectorem constitutum, & Caput totius Vniuersitatis Ecclesiæ, nec Pau-
lus

lus credidit Petri Potestatem restrictam esse solum ad Circumcisos, licet appropriatè pro illo tempore, ad illos specialiter verbum prædicationis extenderet. Quoniam Petrus in Antiochia sedit, & in Ierusalem, & multos conuertit ibidem, & alibi ex gentibus; sicut patet Actuum 12. de Cornelio, & 11. vbi reprehensus legitur à Circumcisis fratribus, quod ad gentes gressus fuisset, & cum conuersis ex gentibus manducasset. Hæc Turrecremata, cui adde Cappellum, Tannerum, & alios citatos supra. Itaque non benè Aduersarij, ex destinatione Pauli ad prædicandum Gentibus Euangelium, eius Primatum inferunt. Nam non valet argumentum de prædicatione ad Iurisdictionem.

Ideò piaculum existimarem, si non apponerem hic verba Cardinalis Baronij *tom. 1. anno Christi 34. fol. 205.* sic asserentis: Quod pertinet ad Apostolicum munus Euangelij prædicandi, atque peccata soluendi, æquè omnes Apostolos plenissima Potestate in vniuersum mundum missos esse, idem ipse Gregorius profitetur, qui & eadem ratione, Paulum Apostolum Caput Gentium effectum esse, & totius Ecclesiæ Principatum obtinuisse testetur. *Ceterum quantumlibet amplissimus fuerit eius Apostolatus, quem accepit ad Gentes saluandas; tamen*

nihil est, quod Potestate aequari possit Principi Apostolorum omnium Petro, quem cum præfecerit Dominus vniuerso Gregi, Gentes etiam eiusdem subdidit Potestati. Futuræ enim erant & ipsæ Christi oues, de quibus ait aliquando: Alias oues habeo, quæ non sunt ex hoc ouili, & illas oportet me adducere, & vocem meam audient, & fiet vnum ouile, & vnus Pastor. Cum itaque non nisi omnium ouium dicat vnum ouile esse futurum, vnumque Pastorem, cuius Dominus oues suas omnes, & agnos curæ subiecerit: illum ipsum fuisse Petrum, ne alium præter ipsum, eadem Potestate, qua ipsum in vniuersali Ecclesia vnicum institutum esse Pastorem, ex his quæ dicta sunt, neminem puto, nisi forte delirum, & mente captum, nõ intelligere. Hucusque Baronius. Vide etiam Ioannem Driedonem to. 1. lib. 4. cap. 3. par. 3. fol. 237. vbi explicat verba D. Ambrosij aientis: Quod sicut Petrus Primatum accepit ad fundandam Ecclesiam Iudeorum: ita, & Paulus Primatum accepit ad fundandam Ecclesiam Gentium. Explicat, inquam, dicta verba de Primatu Prædicationis, non autem de Primatu Gubernationis, & Regiminis, quod ad solum Petrum pertinere probat. Et tandem Reginaldus Cardinalis Polus in defensionem Vnitatis Ecclesiæ ad Henricum VIII. Regem Angliæ fol. 69. 70. & 71. ex multis probat D. Paulum fuisse

fuisse inferiorem D. Petro; & respondet ad argumentum cuiusdam Sampsonis hæretici, qui, vt vult etiam Anonymus, ex dictis verbis D. Pauli *ad Galat. 2.* contendebat ipsum esse æqualem D. Petro. Vide etiam Albertum Pighium *de Hierarch. Eccles. lib. 3. cap. 11.*

Itaque dicendum est, diuisionem illam factam inter Petrum, & Paulum de Iudæis, & Gentilibus non pertinuisse ad iurisdictionem, sed ad propagandum Euangelium: quæ tamen diuisio ita est accipienda, vt obseruat Ioannes Vvigers *in 2. 2. D. Thomæ tract. de Pontifice quæst. 1. art. 10. dub. 1.* & alij communiter. Marcus Antonius Cappellus *disp. 1. de Pontif. Petri cap. 12.* Adamus Tannenius *tom. 3. disp. 1. quæst. 4. dub. 2. num. 99.* Alexander Carerius *de Pontif. Rom. Pontif. lib. 1. cap. 5.* & alij, quòd scilicet Petrus præcipuam operam collocaret pro illo adhuc tempore, sicut & prius fecerat, circa conuersionem Iudæorum: non autem, quod idcirco potestate prædicandi gentibus esset priuatus, vel à prædicatione inter gentes prohiberetur. E' contra autem Paulus principaliter incumberet conuertendis gentibus ad fidem, non tamen ita vt ideò interdictum ei foret, etiam Iudæis per occasionem, & opportunitatem Euangelium annuntiare.

Quod enim ista partitio hoc modo sit intelligenda, manifestum est ex scripturis: nam & Petrus *Act. cap. 10.* prædicauit Cornelio, & domui eius toti: & ibidem cælesti visione ter admonitus didicerat etiam se ad gentes destinari, ut eis Euangelicam gratiam annuntiaret. Vndè & cap. 15. dicit Petrus: *Vos scitis, quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit, per os meum audire gentes verbum Euangelij, & credere:* sic tamen, ut ab initio debuerit studere conuersioni Iudæorum, uti diximus: quem ordinem indicat Christus *Act. cap. 1.* quando sic locutus est ad Apostolos: *Et eritis mihi testes in Hierusalem, & in omni Iudea, & Samaria usque ad ultimum terra.* Et propterea etiam diximus, quòd pro illo adhuc tempore principaliter Petrus incumberet prædicationi apud Iudæos: nam postquam Romam venit, longè lateque etiam inter gentes Euangelium per se, & per alios disseminauit, ut cumulatè impleret, quod audierat *Act. cap. 10.* *Occide, & manduca,* ut notat Esthius circa prædicta D. Pauli verba.

Quod Paulus quoque non fuerit prohibitus prædicare Iudæis, patet ex cap. 9. *Act.* vbi Christus de illo dicit: *Vas electionis est mihi iste, ut portet nomen meum coram gentibus, & regibus, & filiis Israel.* Vbi licet significetur, quod primario destinetur ad conuer-

uer-

uersionem gentium, quæ primo loco exprimitur, tamen etiam indicatur, quod possit, imò quòd & portabit nomen Christi coram filiis Israel. Hinc etiam factum est, quod quocunque per gentes, & nationes proficisceretur, intraret quoque, & euangelizaret in Synagogis Iudæorum, ubi eæ reperiabantur, vt Act. cap. 13. apud Salaminam, & Antiochiam Pefidiæ fecisse legitur, & cap. 14 apud Iconium, cap. 16. apud Thessalonicam, & 1. ad Cor. 9. dicit: *Et factus sum Iudæis tanquàm Iudæus, vt Iudæos lucrarer.* Docet autem hæc ità se habere Hieron. ad hunc locum Pauli, ubi proposita quæstione, An non licuerit Petro gentilem trahere ad fidem, & Paulo Iudæum. Respondet, omninò licuisse, imò hoc fuisse vtriusque propositum, vt ex toto mundo Ecclesiam congregarent: sed tamen Petrum habuisse principale mandatum de Iudæis, saltem vt ab illis inciperet, sicuti hoc explicuimus; Paulum autem de gentibus.

Volui (amice Lector) hanc diuisionem Petri, & Pauli, quoad Iudæos, & Gentiles latiùs explicare, vt prorsus labefactata remaneat opinio Anonymi asserentis dissimilitudinem morum, & studiorum inter Iudæos, & Gentiles fuisse causam, & rationem, quare Christus, post Pri-

matum datum Petro, voluerit postea Paulum cum ipso in Primatu associare, quod merum figmentum esse ex superius dictis patet; nam nullam Iurisdictionem, quoad Primatum, Paulus accepit, dum fuit factus Apostolus Gétium à Christo Domino. Et ideo dum Antiochiæ orta esset inter Gétiles, & Iudæos dissensio de obseruatione legalium, Paulus illam non determinauit, sed ad Petrum, vt obseruat Theodoritus, pro eius determinatione cucurrit, vt patet Actor. 15. vbi (vt visum est supra) Petrus, tanquam Caput Ecclesiæ congregauit Concilium, & sententiam in fauorem Gentilium tulit. Et miror quomodo Anonymus possit pro sua sententia adducere verba D. Hieronymi, quæ nihil pertinent in ordine ad Primatum, sed loquuntur de Apostolatu. Et ideo Hieronymus, quando in specie locutus est de Primatu, soli Petro tribuit; ideo dixit lib. 1. contra Iouinianum: *Inter duodecim vnus eligitur, vt Capite cõstituto schismatis tolleretur occasio.* Et lib. 3. in Matth. circa cap. 6. *Simon, qui credebat in Petram Christum, Petri largitus est nomen, & secundum Metaphoram Petra rectè dicitur ei, Aedificabo Ecclesiam meam super Te.* Et in cap. 1. ad Galat. exponens illa verba D. Pauli, Ascēdit Hierosolymam videre Petrum. *Iuit (inquit) non discendi studio sed honoris priori Apostolo deferendi.* Et tandem

dem Epist. 57. ad Damasum scribens, sic ei asserit: *Beatitudini tuae, id est Cathedra Petri consocior*. Et Epistol. 58. Ego (inquit) *clamo si quis Cathedra Petri iungitur meus est*. Vide quomodo Hieronymus, quando de Primatu agit, aperte, & verbis claris illumentum Petro tribuat. Malè itaque pro sua sententia Hieronymum adducit Anonymus; nam in loco ab ipso adducto, (ut diximus, & patet) non loquitur de Primatu, sed de Apostolatu.

Verum quia in hac Disceptatione non solum Theologis, sed etiam Dominis Canonistis debitor sum, videant ipsi suam Glossam in cap. Paulus, & Petrus, 2. quæst. 7. vers. Imparem, ubi notat, Paulum fuisse parem Petro in meritis, non autem in administratione. Et in cap. Puto, eodem loco, docet, Paulum fuisse æqualem Petro in Martyrio, & tamen Petrum fuisse maiorem in Dignitate. Et paulò infra in cap. Beati Petrus, & Paulus, habentur in sumario hæc verba: *Æquales fuerunt meritis, licet gradu differentes Petrus, & Paulus*. Et supradictis textibus adde etiam cap. in illis 80. dist. cap. est. Et aliud 14. quæst. 1. cap. plurimos 82. dist. cap. multis 17. quæst. 1. & supra adduximus cap. solus & maior. & obediens. Et Extrauag. Vnam sanctam, & vnigenitus. Videatur etiam inter alios Canonistas, Cardinalis Iacobatus *tract. de Concilijs*

lib. 10. art. 7. fol. 7 17. lit. B. vbi asserit cum D. Thoma, & alijs Theologis, Paulum in Regimine, & Primatu fuisse inferiorem D. Petro, quod etiam Alvarez ex Iurifconsultis confirmat *in Thef. Christ. Relig. cap. 1. per totum.*

Sed dices (vt receptui canam) si æqualitas Pauli cum Petro consistit tantum, vt probatum est, in ordine ad Apostolatum, hæc quidem fuit communis alijs Apostolis. Quarè ergo Patres, & Pontifices ab Aduersarijs citati, tot eximijs; & iisdem laudibus, & titulis, Paulum solum simul cum Petro exornant, & semper consociant? Respondeo; ex tribus rationibus. Primò, vt rectè observat Angelicus Doctor *in Epist. 1. ad Galat. cap. 1.* propter præclaras circumstantias suæ electionis ad Apostolatum. Fuit enim electus Apostolus à Christo post suam Resurrectionem, & Glorificationem, Vnde ipse dixit ad Galat. 1. Creditum est mihi Euangelium Præputij, sicut & Petro Circumcisionis. Qui enim operatus est Petro in Apostolatum Circumcisionis, operatus est mihi inter gentes, &c.

Secundò, propter plures exanthlatos labores in Prædicatione Euangelij, ità vt ipsemet dixerit: Plus omnibus laboravi, & fatetur se habuisse sollicitudinem omnium Ecclesiarum. Vide

Alexandrum Carerium *de Potest. Rom. Pont. lib. 1. cap. 5.* Adde & propter plura, & doctiora, quæ scripsit, in quibus non solum æqualis fuit cæteris Apostolis, sed etiam ipso Petro excellentior. Vnde dixit Augustinus *lib. 3. ad Bonifacium, cap. 3.* Apostolus dum dicitur, si non exprimatur quis Apostolus, nō intelligitur nisi Paulus, quia pluribus est Epistolis notior. Et notat indiuidualiter Ioannes Vvigers *in 2. 2. tract. de Pontifice ad quæst. 1. art. 10. dub. 1. num. 102.* Iustinianus *in Epist. Pauli tom. 1. disp. 1. de Apost. cap. 9.* Et Amicus *in Cursu Theolog. to. 4. disp. 6. sect. 2. nu. 81.* Vide etiam Pueronium *in Aristocratia Regulari tom. 2. cap. 3. num. 33.*

Tertiò : Propter Martyrium in eodem tempore, & loco, cum Petro passum, Romanam Ecclesiam condecoravit, & propter prædicationem Euangelij, Romanis exhibitam simul cum Petro, cum differentia tamen, quam obseruat Cardinalis Baronius *tom. 1. anno 41. num. 15.* vbi sic ait : Cæterum, quod spectat ad Irenæi sententiam, cum dicat tunc à Matthæo Euangelium scriptum esse, cum à Petro, & Paulo Romana Ecclesia fundaretur : non sic accipienda esse putamus eius verba, vt non nisi post Pauli Romam aduentum id factum esse voluerit significare, sed potius intellexisse, ipso initio foundationis Romanæ

næ Ecclesiæ, à Matthæo Euangelium esse conscriptum; cum scilicet Petrus Romam accessit, & tantæ molis erigendæ posuit fundamentum, quod factum est post quatuor annos, anno scilicet secundo Claudij Imperatoris, Dominique quadragesimo quinto, nec sic Irenæum de Paulo meminisse credimus, quasi non ante Pauli Romam aduentum Matthæus scripserit; sed communi potius, tum ipsius, tum cæterorum Patrum vsu loquendi, cum de Romanæ Ecclesiæ foundatione fit mentio; Paulum æquè, ac Petrum nominasse, *non quod Paulus eodem quo Petrus tempore Romam venerit, ac simul cum Petro primum fundamentum iecerit, sed quod desuper edificauerit, ac denique eandem Ecclesiam unà cum Petro sanguine consecrauerit.* Ità Baronius, quicquid contrà illum latret impius Spalatréfis asserens, Petrum prius Romæ Euangelium non prædicasse, quam Paulus ad eam urbem accesserit; sed hoc falsum est, nam Baronij sententia est vera; siquidem ex omnium ferè vetustissimorum Scriptorum Monumentis constat, Petrum secundo, vel quarto Claudij Imperatoris anno, Romam accessisse, qui fuit annus quadragesimus secundus, vel quadragesimus quartus post Christum. Paulum verò imperante Nerone, non antea Romam venisse, tunc scilicet, cum

Cæsa-

Cæsarem sub Feste appellauit, qui fuit annus quartus Imperij Neronis (annum quippe integrum in nauigatione expleuerat) & quinquagesimus annus post Christum, certū est. Cum igitur Claudius quatuordecim ferè annis Romanum Imperium rexit; si tres imperij Neronis his addas, certè Petrum quindecim, aut saltem tredecim annis Paulum Romæ præcessisse reperies.

Quod quidem fatetur ipse Paulus Epist. 1. ad Romanos, dicens: Desidero enim videre vos, vt aliquid impertiar vobis gratiæ spiritualis *ad confirmandos vos*, idest, simul consolari in vobis, per eam, quæ inuicem est, fidem vestram, atque meam. Ad quem locum ita Theodoretus. Quia primus eis magnus Petrus doctrinam Euangelicam præbuit, necessariò intulit. *Ad confirmandos vos.* Non aliam, inquit, doctrinam afferro, *sed eam, quæ iam oblata est, confirmare, & arbores iam plantatas irrigare volo.* Quid clariùs dici potuit? Cum igitur in vita D. Petrus, & D. Paulus, in fundatione Ecclesiæ Romanæ fuerint Socij, & Collegæ, vt loquitur Augustinus lib. 2. de baptis. contra Donatistas c. 4. & Cyprianus Epist. 71. eo modo quo supra ex Baronio, & alijs explicauimus, meritò ipsa Ecclesia post mortem in eorum veneratione, & laudibus

Socios, & Collegas etiam illos efficere voluit. Et ex hoc Patres, quasi indissolubili societate, simul illos pariter, æqualibus encomijs extollere consueverunt; manente tamen illibato Primatu Petri.

Glorietur itaque Sancta Romana, & Catholica Ecclesia, & recognoscat fundamenta, & originē suam à Beatissimis Apostolis Petro, & Paulo, sub diuersa tamen ratione, & formalitate. A D. Petro, tanquam à Capite, ac primam, supremam, & ordinariam Iurisdictionem habente. A D. Paulo, tanquam in munere Apostolatus, in virtutibus, in meritis, in Prædicatione, in Sanctitate, & in Martyrio D. Petro pari; imò D. Petro superiori, in laboribus, in sapientia, & circumstantia electionis ad Apostolatū, iuxta ea, quæ superius dicta sunt.

Dicendum est igitur, Paulum quoad regimen fuisse subditum Petro, qui solus à Christo Domino, fuit Pontifex institutus, & vnicus Episcopus, qui Cathedram Romanam rexit. Nam duos sedentes vna sedes non capit. Nec Romanos geminos vnum Regnum capere potuit, quos vnum vteri excepit hospitium. Et quidem si Ecclesia comparatur cum exercitu benè ordinato, *Cant. 6. 3.* Item cum Regno, *Dan. 2. 24.* Item cum

Oui-

Ouili, *Ioan.* 10. 16. Item cum Domo, *1. Timot.* 3. 15. Item cum humano corpore, *1. Corinth.* 12. sequitur, quòd sicut Exercitus benè ordinatus regitur ab vno Imperatore, Regnum ab vno Rege, Ouile ab vno Pastore, Domus ab vno Patrefamilias, corpus humanum ab vno Capite; ità etiam Ecclesiam ab vno Rectore Petro, & eius successoribus gubernandam fuisse, dicendum est: vt supra ex apertis verbis Bonifacij VIII. probauimus in Extrauag. Viam Sanctam, quam confirmauit Concilium Lateranense sub Leone X. Et exemplo etiam Synagogæ Veteris Testamenti, quæ fuit figura Ecclesiæ, vt notat Becanus in *Annal. Vet. Testam. cap. 6. quæst. 3.* & alij. Nam semper gubernata fuit ab vno Capite, seù Monarcha, nimirum à Pontifice, cui reliqui omnes erant subiecti, vt patet *Deut.* 17. 12. & fatetur ipse Calvinus *lib. 4. Institut. cap. 6. S. 2.* & *Magdeburgenses Cent. 1. lib. 1. cap. 7.* Et tandem exemplo rerum naturalium, tam animatarum, quàm inanimatarum, in quibus natura, vt obseruat Reinhardus Koning in *Theatro Politico par. 1. cap. 10. num. 7. cum seq.* Henricus Velstenius *Politicarum Quæstionum, Decad. 7. quæst. 3.* Monarchiam expresse; sic rerum principia vnā causā, apes & grues vnum Regem, partes corporis cor vnū, orbis lineas vnum centrum, stellas omnes Solem vnum,

vnum, & summam res quaslibet naturales aliquod vnum habere præeminens cernimus. Respuenda est igitur ista noua, inaudita, & chimærica mixtio, & consociatio Pauli cum Petro in Regimine Ecclesiæ. Aquila Imperialis constat ex vno corpore, & duobus capitibus, nunc verò Anonymus vult formare Aquilam Ecclesiæ ex duobus corporibus & vno capite. Vsq̃ue adhuc in Ecclesia credidimus Deum vnum & trinum, nunc Anonymus cogit nos credere Papam binum & vnum. O lepidum inuentum? Dicendum est igitur regimen Ecclesiæ tanquàm Monarchicum, & Regale; vt rectè docent Doctores Sorbonici, Andreas Duallius *de Potest. Roman. Pontif. par. 1. quest. 2.* Alliacensis *tract. de Orig. Eccles. Potest. concl. 2.* Celaia in *4. sentent. dist. 24. quest. 4 & 7.* cum alijs; fuisse constitutum à Christo Domino super vnum Petrum, & eius successores immutabiliter: Ergo non suprà Paulum; quia essentia, & ratio Monarchiæ, aliter non constat, quàm si vnus præsideat, vt patet ex Platone in *Dialog. de Regno.* Aristotele 8. *Ethic. cap. 10.* Simplicio 1. *Phys. text. 19.* Aphrodisæo *Metaph. 12.* & notant Henricus Hænonius in *Disputationibus Politicis disp. 9. num. 3. litera A.* Henningus Arnisæus in *Doctrina Politica c. 9.* Theodorus Reinchinch *de Regimine Saculari, & Ecclesiastico lib. 1.*

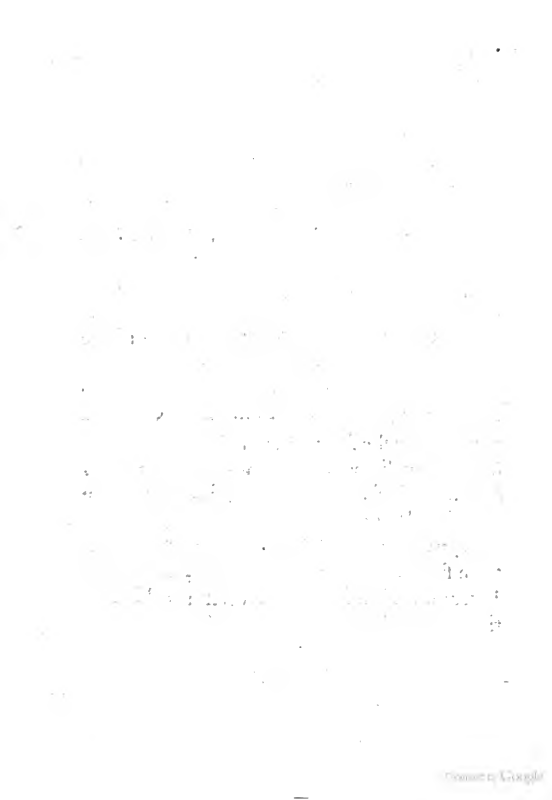
lib. 1. Claſſ. 1. cap. 1. num. 12. Chriſtophorus Beſoldus *in Synopſi Politica doctrina lib. 1. cap. 4. num. 2.* Georgius Schonborner *in Politica lib. 5. cap. 1.* & alij communiter. Vndè hoc ſuppoſito dixit Cancellarius Parisienſis Ioannes Gersonius *in lib. de Auferibilitate Papæ conſider. 8.* Nullam aliam politiam in Eccleſia inſtituit Chriſtus immutabiliter, præter Monarchicam, & quodam modo Regalem, & oppoſitum ſentientes, quod videlicet fas eſt eſſe plures Papas, errant in fide, & vnitæ Eccleſiæ, contra articulum hunc: *Et unam Sanctam Eccleſiam.* Et ſi pertinaciter maneant, iudicandi ſunt Hæretici, ſicut Marſilius de Padua, & alij. Ità Gersonius.

Quibus omnibus adde aurea verba Pij II. Pontificis *in Bulla Retract. tom. 4. Concil. vbi ſic ait.* Non duos inſtituit Dominus, qui ſuum locum tanquàm Capita tenerentur æqualia; ſed VNVM conſtituit, vt verticem, & Ducem, & Paſtorem vniuerſi Gregis, Simonem Petrum, dicens: Tu es Petrus, &c. Paſce oues meas, &c. Quæ nulli alteri ſeorſim dicta leguntur, niſi Petro, vt in Petro Vnitas, & ſumma contineretur Auctoritas. Ità Pontifex. Et tandem claudat hanc Diſceptionem Eusebius Episcopus Alexandrinus *homil. de Reſurrectione*, qui explanans illa verba: *Dicite Diſcipulis, & Petro.* Sic introducit Chriſtum loquen-

tem : Veni Petre , nè timeas ; nihil Tibi de gloria Chori Apostolici minui , non Te à dignitate remoui , non dedi alteri Claues : nè timeas Petre , qualis eras , talis es . Quodcunque ligaueris super terram , erit ligatum & in Cælis ; nè timeas Petre , quod promisi impleo , super tuam fidem , quæ sit Petra , edificabo Ecclesiam meam . Hæc Eusebius . Quid clariùs dici potuit ad apertè manifestandum Primatum Ecclesiæ fuisse singulare Priuilegium vnus Petri , priuatiuè quoad alios , seclufis tamen Romanis Pontificibus suis successoribus . Meritò igitur dixit Dòctor Parisiensis Almaynus *de Potest. Eccles. cap. 3.* quod VNI PETRO & successoribus eius data fuit potestas constituèdi canones per vniuersum orbem . Si VNI PETRO , ergo non etiam & Paulo , v t vult perperam Anonymus . Itaque desinat ipse in posterum ex omnibus superiùs dictis Paulum Petro in Primatu consociare . Sed Ecclesiæ Primatum soli Petro tribuat , Paulum verò quoad munus Apostolatus , suprà omnes alios exuberantissimè expletum , & propter alia eius egregia merita , meritò summis laudibus extollat ; & sic secundum iustitiam , dabit vnicuique quod suum est . Memor Vlpiani Iurisconsulti statuentis duos in solidum dominos esse nō posse vnus rei ,

rei, quod obseruant Doctores communiter in
*l. quamuis, ff. de iurisdic. teste Ioanne Coruino de iuris
 prudentia Romana lib. 1. cap. 68. & quidem si in Conci-
 lio Nicæno Can. 8. teste D. Augustino Epist. 110. sta-
 tutum fuit, duos Episcopos non esse constituen-
 dos in vna Ciuitate; quanto magis dicendum est
 in vna Ecclesia Christum duos non instituisse
 Pontifices. Solus igitur Petrus, vt habetur in cap.
 in nouo dist. 21. Ecclesiæ Pontificatum accepit, &
 ideò subdit ibi Pontifex, Petrum reliquos Apo-
 stolos habuisse pro eorum PRINCIPE, ergo ne-
 cessariò sequitur secundum Anacletum auctore
 dicti Canonis, etiam Paulum recognouisse Pe-
 trum vt Principem suum; nisi Anonymus velit
 dicere Paulum non fuisse Apostolum. Sed com-
 primendus est calamus, nam in immensum iret.
 Stet igitur firma nostra tam sæpe reiterata
 conclusio, Paulum, quoad Pontificatum minimè
 æqualem Petro fuisse, sed inferiorem, & subdi-
 tum, nec alium Ecclesiam agnoscere post Chri-
 stum supremum Caput, nisi solum, & vnicum
 Petrum, eiusque legitimos successores. Hæc est
 fides Orthodoxorum.*

D E
PRIMATV

Solius

D. P E T R I
Disceptatio Apolog. posterior

*Continens RESPONSIONES ad plura loca Sanctorum Patrum
in Manuscripto cuiusdam Anonymi pro nouo PAPATV,
D. PAVLI perperam intellecta.*

W. E. B. DUBOIS

THE PHILADELPHIA
ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

OF THE UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA

RESPONSIONES³

AD SCRIPTURAM CVIVSDAM

Anonymi in fauorem noui Papatus

D. PAVLI.

UPERIORI Disceptatione
iam composita, & præterito
Mense Ianuario SS.^{MO} D. N.
humiliter exhibita, statim
post paucos dies Eminentis-
simus Dominus meus Car-
dinalis Panziroli mihi legendum præbuit Ma-
nuscriptum ad manus SS.^{MI} delatum, sine no-
mine Auctoris, quem tamen non existimo
Auctorem Epistolæ, sed alium congerentem
ex libro lingua Gallica conscripto, plura San-
ctorum Patrum loca, quæ opinionem nouam
de Primatu D. Pauli videntur firmare. Et licet
ex dicta mea priori Disceptatione ad omnia
dicta loca facilis pateret responsio, necessarium
tamen duxi clarè, & breuiter more meo, sin-
gillatim supradictas auctoritates refellere, sed, vt
melius dicam, ad verum sensum, secundum
intelligentiam Theologorum, exponere. Et
ideò suppono, id quod breuiter in priori Disce-

ptatione, sed nunc aliquantulum fusiùs, & magis clarè, declarabo; Suppono inquam in Apostolis (& inter ipsos Di. Paulum includo) tria seorsim considerata esse. Primò Apostolatium. Secundò Sacerdotium, seu Presbyteratum. Tertiò Administrationem sacræ Politicæ, quæ designatur nomine Pontificatus. Quoad institutionem, & munera Apostolatus, omnes Apostolos pares confitemur. Quoad institutionem, & munera Presbyteratus item: At inæquales asserimus ratione Pontificatus. Elegit duodecim, eosque nominavit Apostolos; *Matth. 10. Marc. 3. Luc. 6.* quorum munus esse voluit, Euangelizare, testificari, prædicare omnibus gentibus, miracula patrare.

Eosdem Sacerdotes ordinavit, *Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. ad Corinth. 11.* collata potestate conficiendi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, & offerendi Deo incruentum sacrificium corporis, & sanguinis sui. Huic potestati, mox annexuit alteram, dimittendi peccata in foro interiori, *Ioannis 20.*

Ad Apostolatium, & Sacerdotium, quæ communia fuerunt Christo cum Apostolis, accedebat in Christo iurisdictio, & administratio politica rerum sacrarum, quæ in eo solo tanquam

in supremo Capite refedit, quandiù terras incoluit. Translata nimirum à Synagoga ad Ecclesiam, à Leui ad Iudam, ab Aarone ad Christum. Cathedra Moyſis quicquid religioſum eſt, ad Deum attinet, perinde ac ouile ad paſtorem ſuum iure Pontificatus ad Chriſtum, pertinebat.

Hanc aſcenſurus ad Patrem non conceſſit Redemptor alijs Apoſtoliſ (quando enim?) *ſed uni Petro*; ſicut antè tot ſymboliſ ſe facturum promiſerat, & conſequenter vno iſto iure, quoad ordinem politicum omnibuſ alijs Apoſtoliſ Petrum præpoſuit, omneſ alioſ Apoſtoloſ Petro ſubiecit.

Itaque ex hiſ dicendum Paulum, & alioſ omneſ Apoſtoloſ in poteſtate Ordiniſ, & ratione Apoſtolatuſ fuiſſe æqualeſ; ſinguli enim poteſtatem, Euangelium vbique terrarum prædicandi; ligandi, & ſoluendi, & omnium, quæ pro mundi conuerſione moraliter erant neceſſaria, à Chriſto non à Petro acceperunt. In ratione tamen officiij Paſtoraliſ inæqualeſ fuerunt; tum quia Petruſ à Chriſto Paſtor vniuerſaliſ eſt inſtitutuſ, vt expreſſè habet Chryſoſtomuſ, explicando verba hæc, *Paſce oueſ meae, ideſt, eſto præpoſituſ loco mei, & primuſ*
in

ptatione, sed nunc aliquantulum fusiùs, & magis clarè, declarabo; Suppono inquam in Apostolis (& inter ipsos Di. Paulum includo) tria seorsim considerata esse. Primò Apostolatium. Secundò Sacerdotium, seu Presbyteratum. Tertiò Administrationem sacræ Politix, quæ designatur nomine Pontificatus. Quoad institutionem, & munera Apostolatus, omnes Apostolos pares confitemur. Quoad institutionem, & munera Presbyteratus item: At inæquales asserimus ratione Pontificatus. Elegit duodecim, eosque nominavit Apostolos; *Matth. 10. Marc. 3. Luc. 6.* quorum munus esse voluit, Euangelizare, testificari, prædicare omnibus gentibus, miracula patrare. Eosdem Sacerdotes ordinavit, *Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. 1. ad Corinth. 11.* collata potestate conficiendi Sanctissimum Eucharistix Sacramentum, & offerendi Deo incruentum sacrificium corporis, & sanguinis sui. Huic potestati, mox annexuit alteram, dimittendi peccata in foro interiori, *Ioannis 20.* Ad Apostolatium, & Sacerdotium, quæ communia fuerunt Christo cum Apostolis, accedebat in Christo iurisdictio, & administratio politica rerum sacrarum, quæ in eo solo tanquam

in supremo Capite refedit, quandiù terras incoluit. Translata nimirum à Synagoga ad Ecclesiam, à Leui ad Iudam, ab Aarone ad Christum. Cathedra Moyſis quicquid religioſum eſt, ad Deum attinet, perinde ac ouile ad paſtorem ſuum iure Pontificatus ad Chriſtum, pertinebat.

Hanc aſcenſurus ad Patrem non conceſſit Redemptor alijs Apoſtoliſ (quando enim?) *ſed uni Petro*; ſicut antè tot ſymbolis ſe facturum promiſerat, & conſequenter vno iſto iure, quoad ordinem politicum omnibus alijs Apoſtoliſ Petrum præpoſuit, omnes alios Apoſtoliſ Petro ſubiecit.

Itaque ex his dicendum Paulum, & alioſ omnes Apoſtoliſ in poteſtate Ordiniſ, & ratione Apoſtoliſ fuiſſe æquales; ſinguli enim poteſtatem, Euangelium vbique terrarum prædicandi; ligandi, & ſoluendi, & omnium, quæ pro mundi conuerſione moraliter erant neceſſaria, à Chriſto non à Petro acceperunt. In ratione tamen officiij Paſtoraliſ inæquales fuerunt; tum quia Petrus à Chriſto Paſtor vniuerſaliſ eſt inſtitutus, vt expreſſè habet Chryſoſtomus, explicando verba hæc, *Paſce oues meas, ideſt, eſto præpoſitus loco mei, & primus*

in medio fratrum. Quò fit, vt vniuersalis potestas in Petro, tanquam in vero, & legitimo Pastore ordinariè resederit, in cæteris verò Apostolis tantùm extraordinariè & per accidens, atque propter necessitatem; quia scilicet in dispersione gentium erant abituri, & longis locorum interuallis à Petro separandi, vt pro Ecclesiarum, quas ipsi fundebant necessitatibus, vix ac ne vix quidem eum possent conuenire.

Ex quibus sequitur, quòd duæ res sunt in quibus Petrus Apostolus antecelluit reliquis Apostolis, non quidem propriè, vt Apostolus, sed vt singulare fundamentum, & caput Ecclesiæ, & pastor ouium Christi, & Cæli ianitor constitutus. Vna est, quòd illam Apostolatus auctoritatem in vniuerso orbe, accepit ipse à Domino tanquam ordinariam, & duraturam, suisque adeò successoribus relinquendam: eò quod vniuersæ Ecclesiæ, quæ vnquam futura esset, fundamentum est constitutus, nec talis fundamenti locum ipse perpetuò, nisi per suos etiam successores tenere potuit. Reliqui verò Apostoli eam auctoritatem non eo modo acceperunt: sed eorum quasi extraordinarium privilegium fuit, quòd & in orbem vniuersum, & à Christo proximè illam auctoritatem Apostola-

stolatus acciperent. Itaque illis è vita decentibus, dignitas etiam eiusmodi Apostolatus esse desijt.

Altera res, in qua Petrus reliquis Apostolis antecelluit, est, quòd ipse quidem potestatem accepit etiam quandam in ipsos Apostolos: tanquam omnium videlicet (nemine excepto) qui ad Ecclesiæ ædificium, & ad Christi gregem pertinent, fundamentum, & pastor singulariter constitutus. Itaque regere ipsos atque in fide confirmare cum auctoritate potuit, ijsque præscribere, & modum, & locum ad fungendum ministerio Apostolico, quatenus ad Ecclesiæ bonum id expediret. Et hæc omnia firmat Tertullianus *de Præscript. cap. 20.* & docet Caietanus *in opusc. Tom. 1. tract. 1. de Auctor. Papa, & Concilij cap. 3.* cum tota Theologorum Schola.

His suppositis, quia Anonymus suam Scripturam distinguit in tres classes auctoritatum, nempe summorum Pontificum, veterum Sanctorum Patrum, & Eminentissimorum Cardinalium, eodem ego procedam ordine, & ipfissima Anonymi verba adducam; & postquam verba Sæctorum Patrum ab ipso adducta secundum verum sensum exposuerim; adducam ex
ijsdem

ijſdem Patribus verba, quæ in alijs locis loquendo apertè *de Primatu Eccleſie, illum tribuunt Petro*, vt ex his clarè appareat, quæ fuerit mens dictorum SS. Patrum, & loca eorum obſcura declarentur per clara.

RESPONSIONES AD LOCA Summorum Pontificum.

AD primum locum S. Leonis Pontificis, *ſerm. 1. de Nat. Apoſt* respondeo, quod nihil facit ad rem, quia licet ipſe faciat pares Petrum & Paulum hoc intelligendum eſt, in electione ad Apoſtolatum laboribus, & morte, quod concedimus: ergo in regimine nego conſequentiam: Nec obſtant illa verba, quod *Chriſtus Paulum & Petrum inter omnia Eccleſie membra prouexerit in tantum Apicem, vt duo lumina conſtituant in corpore, cui caput eſt Chriſtus*; nam respondeo hanc auctoritatem impium M. Antonium Spalatensem adduxiſſe, vt efficeret Paulum Petro æqualem, ſed ad illam ſic reſpondet Doctor Sorbonicus, & Epiſcopus Maſſilienſis Cœffetteau *To. 1. lib. 1. c. 11 num. 24.* vbi ſic ait. Res ſimili monſtri eſt.

Leo-

Leonem, qui sexcentis locis Petrum omnibus Apostolis, & cunctis Ecclesiæ Pastoribus Prepositum, scribit, testem huius æqualitatis, quam inter Petrum & Paulum somniat Spalatensis proferri; Et supra clarissimo eiusdem Patris testimonio ostendimus, Petrum totius Ecclesiæ spectabile Caput illi habitum; Hinc verò propterea Petrum, & Paulum, tanquam geminum lumen oculorum in Ecclesiæ corpore posuit, quòd illos cum Christo conferat æterno Ecclesiæ capite, à quo lucem sint mutuati, qua Ecclesiam collustrarunt. Sed hic rursus advertere debuit aduersarius, vt duo lumina Ecclesiæ censeantur Petrus & Paulus, propterea æqualitatē inter eos admittendam non esse. Sol & Luna duo sunt clarissima sydera, & lumina cœli, nec tamen Luna Solis splendorem exæquat. Ita, Cœffetteau. Vide aliam responsionem apud Becanum *de Regimin. Eccles. lib. 2. cap. 7. & seq. 7. num. 68.*

Vel etiam dici potest. Vocari duo lumina Ecclesiæ Petrum & Paulum, quia Romanam Ecclesiam ambo fundarunt per prædicationem manente tamen illibato Primatu D. Petri. Et quod hæc sit mens D. Leonis patet ex eius *Epist. 84.* vbi sic ait, Quoniam & inter Beatissi-

mos Apostolos in similitudine honoris fuit quędam discretio potestatis, & cū omnium par esset electio, vni tamen datum est, vt cæteris præmineret. Cū ergo ex mēte D. Leonis vnus fuit (idest solus Petrus) qui Primatum inter omnes Apostolos obtinuit, malē modo ex verbis D. Leonis non benē intellectis ab Anonymo asseritur, D. Paulum habuisse etiam Ecclesię Primatum; nam D. Leo vni Petro attribuit. Sed sentiant Aduersarij D. Leonem clarē etiam loquentem alibi *Serm. 3. Annus.* De toto mundo vnus Petrus eligitur (ergo non Paulus qui, & vniuersarum Gentium vocationi, & omnibus Apostolis (ergo etiam, & Paulo) cunctisque Ecclesię præponitur

Et tandem non deseram hīc apponere alia verba eiusdem S. Pontificis, *Ep. 87. ad Viennēses.* Ita Dominus noster Iesus Christus, humani generis Saluator instituit, vt veritas, quæ antea legis, & prophetarum præconio continebatur per Apostolicam tubam in salutem vniuersitatis exiret: sicut scriptum est. *In omnem terram exiuit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum.* Sed huius muneris Sacramentum; ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit: vt in *Beatissimo Petro*

Petro Apostolorum omnium summo principaliter collocaret: vt ab ipso quasi quodam capite dona sua, velut in corpus omne diffunderet. Videat modo Anonymus, quo pacto possit adducere S. Leonem pro sua sententia.

Ad secundum locum D. Gregorij lib. 4. in 5. Reg. in quo D. Paulus dicitur effectus Caput nationum, & obtinuisse totius Ecclesiæ Principatū. Respondeo hæc Encomia non solum dari posse D. Paulo, sed etiam alijs Apostolis: nam vt optime obseruat Duuallius Doct̃or Sorbonicus Tract. de Rom. Pontif part. 1. q. 3. Apostoli ratione gubernationis, fuerunt nationum Capita, sed tamen non eodem modo, quo Petrus; illi enim in gubernatione Ecclesiæ summam, & amplissimam potestatem, vt Legati & Apostoli sortiti sunt. At verò Petrus, tanquam Pastor ordinarius eam habuit. Et ideò Paulus, & Apostoli particularia Ecclesiarum vocantur capita, ab ipsomet D. Gregorio lib. 4. epist. 38. Petrus verò, totius vniuersalis Ecclesiæ. Deinde assero non solum Paulum, sed etiam alios Apostolos obtinuisse Ecclesiæ Principatum: nam, vt obseruat Bouerius Controu. tom. 2. lib. 1. Demonstr. 6. Symboli, art 5. fol. 293. Apostoli tametsi Petrum sibi, ac toti Ecclesiæ Prælatum à Christo

agnoscerent, tamen cum extraordinaria pro Christi legatione fungerentur vniuersas orbis Ecclesias sibi subiectas habeant, & ideo omnes Apostolicum ius exercere poterant. Itaque D. Gregorius quando asserit Petrum, & Paulū obtinuisse Ecclesiæ Principatum. Respondeo distinguendo, quòd Paulus, & alij Apostoli obtinuerunt Principatum Ecclesiæ, ratione potestatis extraordinariæ, quam habebant in totam Ecclesiam; Petrus verò, ratione potestatis ordinariæ, & tanquam Caput. Vide etiam Cardinalem Baronium *Tom. 1. ann 34.* exponentem hunc locum ab Anonymo adductum.

Nec obstat, alia auctoritas *D. Gregorij asserentis in oratione de D. Paulo, & Petro. Deus qui ligandi, soluendique licentiam tuis Apostolis contulisti, &c.* Nam respondeo, hæc verba etiam alijs Apostolis competere, nam vt rectè obseruat Cardinalis Baronius *tom. 1. ann 34.* Christus dixit eis, Quæcunque ligaueritis super terram erunt ligata & in Cœlo: & quæcunque solueritis super terram, erunt soluta, & in Cœlo. Sed in his verbis, vt rectè notat Bannez *in 2.2. qu. 2. art. 10. fol. 326.* non infertur aliqua potestas Iurisdictionis, sed Ordinis: ergo malè pro Primatu Pauli adducuntur. Dicendum

dum est igitur cum Tannero *Tom. 3. disp. 1. q. 10. dub. 2. num. 96.* Petro soli nominatim claves soluendi & ligandi traditas esse, tanquam supremo patrifamilias, & gubernatori Ecclesie, Paulo verò, & reliquis Apostolis, vsus potius clauium, quam absoluta potestas ac possessio clauium tradita est; sed de hoc infra iterum redibit sermo.

Verum quia Anonymus adducit pro sua sententia D. Gregorium, sentiat quid ipse asserat clarè loquens de Primatu Ecclesie apertè etenim D. Petro tribuit, & nihil loquitur de Paulo; vide *lib. 1. q. 24. lib. 3. Epist. 33. lib. 6. Epistol. 37. & lib. 4. cap. 32. ad Mauritium Imperatorem* scribens sic ait. Cunctis Euangelium scientibus liquet, quòd voce Dominica *Sancto & omnium Apostolorum Principi Petro Apostolo totius Ecclesie cura commissa est.* Ipsi quippe dicitur: *Petre amas me? Pascce oues meas, &c.* Ecce claves regni cælestis accipit, potestas ei ligandi & soluendi tribuitur, cura ei totius Ecclesie, & Principatus committitur. Imo idem D. Gregorius apertè fatetur, Petrum habuisse Ecclesie Primatum, & Paulum ei fuisse inferiorem; sic enim loquens de correctione facta Petro à Paulo, asserit, *Homil. 18. in Ezechiel.* Quatenus, qui

qui primus erat in Apostolatus culmine, & primus esset in humilitate. Pensate ergo in quo mentis vertice stetit Petrus, qui Epistolas Pauli laudauit, in quibus scriptum est se vituperabilem inuenit. Ecce à MINORI reprehenditur, & reprehendi nō dedignatur: sed caueat Anonymus, responsionem hereticorum asserere; nempe, Paulum minorem esse Petro ætate; nam D. Gregorius clarè mentem suam aperuit, nempe in quo D. Petrus se maior minorue se Paulo dicat; asserit enim. *Vt qui primus erat in Apostolatus culmine, esset primus in humilitate.* Ergo ista verba constituunt Petrum Paulo maiorem, non solum ætate, sed dignitate. Ergo in ordine ad Primatum Ecclesiæ, standū est verbis clavis D. Gregorij, qui apertè Petro solo tribuit.

Ad tertium auctoritatem Hadriani I. *Epist. ad Constantinum, & Helenam Imperat.* in qua Anonymus notat ponderanda omnia, nempe, quod Papa Petri & Pauli Vicarij, eorumque Throni successores dicuntur; quòd Ecclesia Romana, eorum Ecclesia; quod Petrus & Paulus Apostolorum Coryphæi, & Orthodoxa fidei fundatores appellantur. Sed hoc maximè quod eorum utrisque collata à Deo potestas ligandi & soluen-

soluendi peccata in Cælo & in terra dicitur :

Respondeo, & concedo totum. Ergo Petrus & Paulus fuerunt æquales in regimine; dico bardam esse consequentiam: Nam diuerso modo, omnia supradicta competunt Petro, & competunt Paulo. Itaque dicuntur Pontifices Vicarij & Successores D. Petri, & D. Pauli, diuersa tamen ratione, vt obseruat B. Ioannes à Capeltrano *de Auct. Pape part. 3. fol. 113.* Dicuntur Petri Vicarij, & Successores, in plenitudine potestatis; Pauli verò in plenitudine legalitatis; idest scientiæ. Dicitur Ecclesia Romana, Ecclesia D. Petri, & D. Pauli, rectè quidem; quia ambo illam prædicatione, & martyrio fundarunt, & Episcopi fuerunt; Petrus tamen propriè, ac titulo; Paulus verò, ordine, & officio adiutoris; & ideo quia Paulus fuit socius & collega Petri in fundanda Ecclesia Romana, rectè dixit Hadrianus Pontifex *illam esse Ecclesiam Petri, & Pauli*: Ergo Paulus fuit in Primatu cum Petro, nego consequentiam. Dicuntur etiam ab Hadriano, *Petrus, & Paulus Coryphei*; sed vt vult Cœsseteau contra M. Antonium de Dominis *to. 1. lib. 1. cap. 4. num. 2.* Petrus iurisdictionis auctoritate, Paulus merito doctrinæ, vel vt asserit

Bellarminus *lib. 1. de Rom. Pontif. cap. 27.* quia Petrus institutus est Caput & Pastor ouium, Paulus verò, quia munus Apostolicum exuberantissimè adimpleuit. Dicuntur Petrus, & Paulus, Orthodoxæ fidei fundatores, concedo; & hoc etiam de omnibus Apostolis dicendum est, vt docet D. Ignatius *Epist. 5.* ergo Paulus, & alij Apostoli fuerunt Petro æquales; nego consequentiam: nam diuerso modo Petrus fuit fūdator fidei; ac Paulus, & ceteri Apostoli: Paulus, & Apostoli fundatores fidei fuerūt sine tamen Petri præiudicio, quia ipsi Ecclesiam fundarunt in sanguine Christi proprijs sudoribus, & laboribus; Petrus verò singulari modo dicitur fundator fidei; quia supponimus Rectorem, & Gubernatorem Ecclesiæ institutum fuisse. Dicitur itaque Petrum fundamentum Ecclesiæ, & fidei, quia dictum fuit ei à Christo: *Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam*; Paulus verò vocatur Ecclesiæ, & fidei fundamentum, eo quod diuina luce collustratus, egregios pro Ecclesia Dei labores suscepit, eam aduersus Pseudo Apostolos magnā constantia, ac zelo defenderit, ac nihil non gesserit, vt omnes Christo lucrifaceret. Vide Tannerum *tom. 3. disp. 1. qu. 4. dub. 2. num. 96.* Valentiam

lentiam *tom. 3. disp. 1. quest. 5. punct. 7. §. 28. & Turrianum in 2. 2. tom. 1. disp. 15. dub. 1.*

Et tandem concedimus potestatem ligandi, & soluendi Petro, & Paulo fuisse concessam; sed diuersa ratione, vt infra etiam probabimus, & docet Duuallius de Rom. Pontif. *part. 1. q. 2.* Nam Paulus, & alij Apostoli acceperunt quidem quandam auctoritatem vsum Clauium; vt scilicet clauderent Cœlum, aut aperirent, retinendo, vel remittendo, seu quod idem est, soluendo, vel ligando peccata. *Matth. 18. Ioann. 20.* Claues autem ipsę, hoc est, plenæ atque summa potestas id omni ratione faciendi Petro soli promissæ, atque adeo tributæ sunt. Vide Valentiam *tom. 3. disput. 1. qu. 1. punct. 7.* & Pitigianum *in 3. Sent. tom. 2. dist. 25. quest. 2. art. 1. circa finem.*

Ad quartam auctoritatem Nicolai I. *Epist. 1. ad Michaellem Imperatorem, in qua asseritur Paulum Apostolorum Principem in Ecclesia Romana, tanquam luminare maius diuinitus constitutum, esse non à Petro, sed à Domino facultatem potestatis super vniuersam Ecclesiam recepisse;* sed omnia hæc non faciunt Paulum Petro equalem in Primatu; quia Paulus vocatur Princeps Apostolorum, vt supra vocatus fuit

ab Hadriano I. Corypheus Apostolorum: igitur fuit Princeps Apostolorum merito doctrinæ, non auctoritate iurisdictionis, ut Petrus. Sic Cœffetteau, & Bellarminus paulò ante. Et ideo omnes Apostolos S. Leo *serm.* 3. vocavit Principes Ecclesiæ. Dicitur autem luminare maius, quia ut ipse Paulus met. asserit, in fundanda Ecclesia. plus omnibus alijs Apostolis laboravit, & ideo observavit Maucerus de Monarchia *tom.* 1. *part.* 2. *lib.* 4. *cap.* 10. Paulum non fuisse assignatum Episcopum alicuius Ecclesiæ particularis; quia in omnibus Ecclesijs debebat laborare. Dicitur potestatem, non à Petro, sed à Domino accepisse: sed quid ad rem? Hoc enim de omnibus Apostolis dicendum est; & ideo quoad hoc, omnes sunt æquales Petro, manente tamen illibato eius Primatu. Et ideo Granadus *in* 2. 2. *Controv.* 1. *tract.* 7. *disput.* 1. *sect.* 2. *num.* 10. docet; & supra nos etiam docuimus, Apostolos fuisse æquales in Apostolica dignitate, in eo nimirum quod à Domino electi sunt tanquam fundamenta Ecclesiæ, & iurisdictionem acceperunt in uniuersum Orbem, id quod tantum voluit S. Cyprianus *lib. de unitate Ecclesiæ*, dum dixit: Apostolis omnibus post resurrectionem tribu-

ram

tam fuisse parem potestatem: nam quòd Petrus fuerit omnium Caput, ipsemet ibidem testatur, & probat ex Euangelio; & eodem modo Victor Episcopus Carthaginēsis in *Epistola Synodica, qua legitur tom. 3. Concil. in Lateranensi sub Martino I. consult. 2.* dicit: Omnes Apostolos pari honoris, & potestatis consortio præditos. Excelluit ergo Petrus in eo, quòd cœteri Apostoli erant illi subiecti, non autem sibi inuicem; & in eo etiam quòd Petrus hanc in vniuersum Orbem iurisdictionem habuit ex officio, cœteri verò ex delegatione. Itaque concedimus Aduersarijs, Paulum non accepisse facultatem in vniuersam Ecclesiam à Petro, & id certum est: ergo fuit æqualis Petro in Primatu; hoc negamus, & est impertinens consequentia. Itaque pro Papatu Pauli, nihil officit auctoritas adducta Nicolai I. sed Anonymus pro sua firmanda sententia relinquit Pontifices, & transit ad Patres.

RESPONSIONES AD LOCA Sanctorum Patrum.

ITaque adducit Primò plura loca D. Chry-
sostomi, & incipit *ex homil. 18. in Epist. ad*
Romanos ubi asserit: *Christus S. Paulo om-*
nem Euangelij predicationem omnia uniuersi mū-
di negotia, mysteria sua, & omnem denique Ec-
clesia administrationem concedit. Sed hæc fari-
na desumpta est ex Pistrino M. Antonij de Do-
minis, qui hunc locum Chrysostomi perperam
vt Anonymus adducit. Sed respondeo, hæc
verba, posse etiam competere omnibus Apo-
stolis, præcipuè tamen competunt Paulo; qui,
ipse fatetur, habuit sollicitudinem omnium
Ecclesiarum; sed nullam mentionem faciunt
de Primatu, vt rectè obseruat Episcopus Cœs-
seteau *tom. 1. lib. 1. cap. 11. fol. 287. contra*
M. Antonium de Dominis. At Anonymus
quod est de prædicatione dictum, semper per-
peram more suo, ad gubernationem transfert.

Tertiò adducit verba *Homil. 2. in epistol. ad*
Romanos, ubi ait: *Quari tunc temporis non po-*
tuisse à Paulo, cur se se in magnis huius Vr-
bis

bis regimen, seu gubernationem ingereret, respondisset enim hanc sibi necessariam esse curam utpotè à Deo imperatam: ergo ex hoc sequitur Paulum Petro fuisse æqualem in Primatu; nego consequentiam. Nam Paulo fatemur verè hanc potestatem imperatam fuisse à Deo, vt Delegato, Petro verò vt Ordinario. Vide Bannez in 2. 2. question. 1. art. 10. fol. 327. Vel dicendum est ex doctrina Caietani opus. 1. de Auctor. Papa cap. 3. apud Chrysostomum. Verbum regimen significare executionem, non auctoritatem regiminis; quod sonat imperium. Verum, ait Caietanus, quia vnum pro alio quandoque poni potest, si etiam inueniretur paritas in auctoritate regiminis, piè exponendum esset, pro executiua potentia, dedit enim Saluator, omnibus Apostolis communiter vt exequi possent in eis, ad quos mittebantur, omnia quæ poterat exequi Petrus, puta instituere Ecclesias, Episcopos docere, excommunicare, &c. Petro autem absolute dedit potestatem omnium. Et si Paulus aliquo modo, idest executiue erat par Petro quantum ad defensionem fidei, vt ex secunda secundæ dictum est. Et si non penetras differentiam hanc, inter potestatem executiuam,

& præceptuam. Vide illam in exemplo, Episcopi habent officium prædicandi, & Fratres Prædicatores habent etiam officium prædicandi (cùm ad hoc instituti sint) sed differenter, quia Episcopi ex propria auctoritate hoc faciunt, Fratres verò Prædicatores autoritate Papæ delegantis eis id officium, hanc prædicationis exercendæ potestatem. Sic enim proportionaliter de potestate gubernandi Ecclesiam in Petro, & alijs Apostolis fuit: Petrus enim ex propria sui Pontificatus officij auctoritate gubernabat, alij verò Apostoli ex privilegio Domini, delegantis eis gubernationis officium. Hucusque Caietanus; vnde patet responsio ad verba Chrysostomi ab Anonymo adducta.

Tertiò adducitur *Homil. 7. in Epist. ad Ephes.* vbi asseritur, *Petrum, & Paulum ambos ea, quæ sursum sunt & deorsum, & ipsas Cæli & terra claves hereditate accepisse, & possedisse.* Respondeo esse verba emphatica; & diuerso modo, vt supra probatum est, Claves Paulus, & cœteri Apostoli acceperunt, quàm Petrus. Audi Origenem *tract. 6. in Matth. ferè in medio.* Quoniam oportebat, inquit, aliquid maius habere Petrum, ideo illi quidem sic di-

cit; Et tibi dabo claves Regni Cœlorum, & quæcumque ligaueris super terram, erunt ligata, & in Cœlis. Non ergo modica differentia est, quod Petro quidem sint datæ claves non vnus Cœli, sed multorum Cœlorum, vt quæcumque ligauerit super terram, sint ligata non tantum in vno Cœlo, sed in omnibus Cœlis, & quæ soluerit super terram, sint soluta non solum in vno Cœlo, sed in omnibus Cœlis. *Ad eos autem, quo multi sunt ligatores, & solutores in terra, sic dicit, vt soluant, & alligent, non in calis, sicut Petrus, sed in vno Cœlo; quia nō sunt in tanta perfectione sicut Petrus.* Item Beatus Leo *Epistola 89. ad Episcopos per Viennensem Prouinciam constitutos: Petro, inquit, præ cæteris est tradita soluendi atque ligandi potestas.* Vide acutissimum Caietanum *tract. 3. de Roman. Pontif. Institut. cap. 5.* vbi doctè docent differentiam traditionis clauium factæ Petro, & alijs Apostolis à Christo Domino: quod etiam facit Pitigianus *in 3. sent. Tom. 2. dist. 25. quest. 2. art. 1. in respons. ad argument.* & Ioannes Vvigers *in 2. 2. D. Thome de Pontifice quest. 1. art. 10. dub. 1. num. 39.*

Quartò affert verba *in cap. 2. ad Galatas* explicans verba Pauli, qui dedit Petro in Apostola.

Apolatum dedit, & mihi inter gentes. *Non se* (asserit) *comparat Paulus alijs Apostolis, sed eorum capiti ostendens eandem dignitatem virique collatam fuisse* Respondeo cum M. Antonio Cappello in disput. 1. de summo Pontificatu Petri, cap. 12. Salmeronio tom. 15. disput. 24. in Epist. 2. ad Galatas fol. 105. Tannero tomo 3. disputat. 1. quæst. 4. dub. 2. num. 98. & 99. & alijs communiter, quod in dictis verbis D. Pauli ad Galat. 2. nulla mentio de Primatu efficitur, sed tantum de prædicatione. Ergo verba D. Chrysostomi adducta non sunt intelligenda de dignitate Primatus, sed de dignitate Apostolatus; & ideò Paulus dictus est Apostolus Gentium, Petrus Apostolus Iudæorum; sed hoc non arguit eorum paritatem in Primatu, ut optimè obseruat Campegius de Potestate Rom. Pontific. cap. 11. num. 7. & nos latè in priori Disceptatione probauimus.

Quintò in proscenium adducit locum *Homil. 1. Epistol. ad Romanos*. Ibi enim dicitur *mutatum fuisse Paulo, sicut & Petro nomen, ut eandem, quam habebat Petrus Caput Apostolorum super eos prærogatiuam, & ipse haberet*. Respondeo, & fateor supra omnes alios Apostolos Paulum & Petrum habuisse prærogati-

gatiuam mutationis nominum. Sed si aliquis ex hoc inferret; ergo Paulus in Primatu fuit æqualis Petro; anathematizzo talem consequentiā; tanquam nimis impertinentem distat enim nimis mutatio nominis à Primatu. Adde quod, ut optimè obseruat Bezanus in *Manuali Controvers. lib. 1. cap. 4. num. 45.* sola mutatio nominis in Petro, non indicaret Primatum; & eminentiam eius super omnes alios Apostolos, nisi simul adiuncta esset cum alijs prærogatiuis Petri, quæ simul sumptæ eius indicant Primatum, videlicet. Primo quod quando in Evangelio recensentur nomina Apostolorum, semper primo loco ponatur Petrus. Secundo quod Scriptura loquatur de Petro, tanquam de Principe: de alijs Apostolis, tanquam de subditis. Tertiò, quod Petrus sæpe loquatur nomine omnium Apostolorum, tanquam illorum Antesignanus. Quarto, quod inter omnes Apostolos, soli Petro facta sit prima reuelatio diuinitatis Christi. Quinto, quod soli Petro inter Apostolos promissa sit stabilitas fidei, & Cathedræ. Sexto, quod Christus pro solo Petro, & seipso voluerit tributum solui in Capharnaum. Septimò, quo post Resurre-

Dignis surre-

surrectionem inter omnes Apostolos, soli Petro primum apparuerit. Octauo, quod Petrus sua autoritate vocauerit alios ad electionem noui Apostoli, in locum Iudæ proditoris. Nonno, quod primus promulgauerit Iudæis Euangelium, post acceptum Spiritum Sanctum. Decimo, quod primum miraculum apud Iudæos fecerit, in confirmationem Euangelij. Detimo primo, quod etiam primus prædicauerit gentibus Euangelium, & quod ipsi soli oblata sit visio cælestis, de vocatione gentium. Decimo secundo, quod primos in Concilio Hierosolymitano sententiam dixerit. Igitur male Anonymus ex sola mutatione nominis Pauli infert, Primatum Ecclesiæ habuisse, vt habuit Petrum; nam Primatum in Petro arguimus, non ex sola mutatione nominis, sed simul ex alijs prærogatiuis supra enumeratis, quibus caret Paulus.

Sexto, profertur locus *in cap. i. Epist. ad Galat.* vbi ait. Paulum Petro nulla in re indiguisse, nec illius voce, sed illi dignitate parem fuisse. Respondeo, & angor sæpius eadem repetere, sed Anonymus ad id me agit. Dico igitur verum esse Paulum Petro vlla in re indiguisse & dignitatem parem fuisse; nam à im-

mediatè

mediate accepit potestatem, & dignitatem Apostolatus, & non à Petro; sed non ex hoc sequitur, in Primatu fuisse æqualem Petro; Quando igitur Chrysostomus dicit, Paulum parem fuisse Petro dignitate; intelligitur de dignitate Apostolatus, non de dignitate Primatus. Et ideo assertitur in cap eo minus. dist. 19. *Huius muneris Sacramentum, ita Dominus ad omnium Apostolorum officium pertinere voluit, at in Beatissimo Petro Apostolorum omnium summo principaliter collocavit.* Quibus verbis apparet, conformitas quædam æqualitatis, paritatisque in munere, officioque communi omnium horum primorum, Christi discipulorum: quod omnes essent Apostoli, missi in omnem terram, ad prædicandum omni creaturæ Euangelium: **At distinctio magna jurisdictionis, & authoritatis, quod omnes, licet immediata Christi concessione, creati sunt Apostoli, à Sancto Petro, in iuridica functione penderent, eius subditi potestati: sic iubente, & ordinante Domino, pascite oves meas, his verbis illum suæ Monarchiæ dominationis, per participationem consortem faciente.** Vide Duallium *de Rom. Pontif. par. 1. qu. 2. Campegius de Potest. Rom. Pontif. cap. 1. nu. 2. & alijs comuniter.*

Et tandem concludit Anonymus D. Chry-
 sostomus innumeris locis vocasse Paulum etiã
 seorsim à Petro Principem, Ducem, Cory-
 pheum Apostolorum; primum omnium, pri-
 mum à Christo, quæ omnia subordinationem,
 & dependentiam à Petro non sonant, sed po-
 tius æqualitatem. Sed hoc vltimum gratis di-
 citur, & prorsus negandum est; & quo sensu
 Paulus dicatur Princeps, Dux, Corypheus
 Apostolorum & primus omnium, superius ex-
 plicatum est; & inferius etiam explicabitur.

Sed contra Anonymum necesse est adduce-
 re aliqua loca D. Chrysostomi; in quibus lo-
 quens apertè de Primatu; illum Petro tribuit.
 Et ideo non deferam hic apponere eius verba
Homil. 87, in Ioannem, sic enim ait hoc Pasce
 oues meas. Cum tandem alijs præter missis; de
 his solum Petrus effaturus Singularis; *sive exi-
 mus ex Apostolis, & os discipulorum & cæterus
 vertex erat.* Idque cōparatione D. Pauli, de
 quo continenter addit. Idcirco & Paulus ascē-
 dit, ut eum studiosè videret; præter ceteros.
Es homil. 55, in Mattheum, ait Petrum Pa-
 storem, & Caput fuisse; & vniuerso terrarum
 Orbi à Christo prepositum. Et, *homil. 17, ex
 varijs Matthæi locis, asserit; Princeps Aposto-
 lorum*

lorum Petrus, super quem Christus fundavit Ecclesiam. Vide eundem, lib. 2. de Sacerdot. homil. 2. de *Encom. Petri*, & *Pauli*. Vide Cœffeteau tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 25. ubi contra M. Antonium Spalatrensem, ex cuius peno Anonymus multa desumit, ex multis alijs lucis D. Chrysostomi probat, illum in ordine ad Primatum, Petrum Paulo prætulisse. Verum deveniamus ad auctoritates desumptas à D. Ambrosio, siue ut ipsemet fatetur à Pseudo Ambrosio.

Primo in cap. 1. *Epist. ad Galatas*, ait Paulum à Petro visum propter affectum Apostolatus, & ut sciret Petrus hanc sibi datam licentiã, quam ipse acceperat. Concedo Paulum non eguisse licentiam Petri ad prædicandũ Evangelium, cum hanc à Christo immediatè acceperat, ut ceteri Apostoli ergo fuit Par Petro in Primatu, negò consequentiam: non enim valet argumentum de predicatione ad iurisdictionem. Vide M. Antonium Cappellum *disp. 1. de Pontificat. B. Petri cap. 11.* & alios communiter.

Secundo in cap. 2. *Epist. eiusdem*, ait: Gratiã Primatus sibi vindicat soli concessam à Deo, sicuti & soli Petro concessa est inter

Apostolos. Distinctione opus est. Duplex est Primatus; Primatus Iurisdictionis, & Primatus Prædicationis: Primatus Iurisdictionis, solus Petrus accepit; dixit enim Rupertus Abbas in *Evang. lib. 1. cap. 25. Primatum esse unum, & singulare unius Petri privilegium*: Primatum verò prædicationis, Petrus, & Paulus à Christo acceperunt; hoc modo videlicet, ut optimè observat 20. Driedonius *Tom. 1. lib. 4. cap. 3. par. 3. fol. 237* quia Petrus designatus est ad prædicandum Iudæis; (& ideo dictus Apostolus Hebræorum) Paulus verò designatus ad docendas gentes, & ideo Apostolus gentium dicitur; sed hoc intellige salva facultate, quam alij Apostoli, & ipse Petrus, & Paulus habebant ubique, & promiscuè prædicandi tam gentibus, quam Iudæis. Sed observa versutiam Anonymi, qui, ut talem responsionem effugeret, non adducit verba, quæ D. Ambrosius ante dixerat; Itaque totus locus Ambrosij sic ait. Ab Apostolis, qui clariores inter ceteros erant, quos & firmitatis causa, columnas appellat, quique cum Domino semper in secretis fuerant, gloriam eius digni in monte respicere; ab his itaque probatum dicit donum, quod accepta Deo, ut dignus esset habere. *Primatum in pradi-*

predicatione gentium, sicut & habebat Petrus in predicatione Circumcisionis. Et sicut dat Petro socios viros egregios inter Apostolos, ita & sibi iungit Barnabam, qui diuino iudicio ei adiunctus est: gratiam tamen Primatus sibi soli vendicat concessa à Deo, sicut & soli Petro concessa est inter Apostolos. Ità Ambrosius. Sed Anonymus hæc vltima verba adducit, & tacet priora, & tamen vltima verba explicantur à prioribus, in quibus Ambrosius, (vt clarè legentibus patet) non agit de Primatu regiminis, de quo est quæstio, sed de Primatu prædicationis. Vnde apparet quo pacto Anonymus non quærit veritatem, sed voluit, & reuoluit se ad nos fallendum, vt melius potest.

Tertio adducit locum Ambrosij *in 2. cap. eiusdem Epist. ad Galat.* sic asserentis. Quis eorum, nempe Apostolorum, auderet Petro primo Apostolo, cui Claves Regni Cœlorum Dominus dedit, resistere nisi alius talis, qui fiducia electionis suæ sciens se non imparem constanter improbareret, quod ille sine consilio fecerat. Sed miror, hunc locum Ambrosij adducere. Anonymum, cum habeat capillos nimis canos, & ad illum responderunt omnes Theologi, & eorum Antesignanus D. Thomas *in cap. 2. Epist.*

ad Galat. lect. 2. & Glossa in cap. Paulus, & Petrus 2. qu. 7. nempe Paulum fuisse parem Petro in meritis Apostolatus, non in administratione regiminiis. Vide etiam Cardinalem Turrecrematem *in Summa de Eccles. lib. 2. cap. 13.*

Quarto adducit verba *in epist. 2. ad Corinth.* cap. 11. Hoc ergo dicit (nempe Paulus) quia minor non est, neque in prædicatione, neque in signis faciendis, Apostolis prædecessoribus suis non in dignitate, sed tempore. O bone Deus, ad quid deseruiunt verba ista pro Primatu Iurisdictionis, cum nihil de ipso agant, & loquantur tantum de prædicatione & miraculis. Patientia nobis necessaria est, ut dixit Christus in Euangelio. Sed, ut verum fatear, hæc verba, & alia, quæ ultimo adducit Anonymus ego non inuenio in meo Codice apud Ambrosium. Sed modo sentiat Anonymus quid dicat iste Pseudo Ambrosius, quando loquitur clarè de Primatu Ecclesiæ. explanans enim illa verba *ad Galat. 1.* Deinde post annos tres ascendi Hierosolymam videre Petrum, sic inquit. Dignum fuit videre Petrum, quia primus erat inter Apostolos, cui delegauerat Saluator curam Ecclesiarum. Vide quomodo iu-

his verbis clarè designet Primatum Petri.

Ad tertiam auctoritatem D. August. *Ser. 25. de Sanctis* sic asserētis. Christus & si Petrum priorem, tamen ambos (Petrum scilicet, & Paulum) vno ditavit honore. Respondeo male ab Anonymo hæc verba citari. pro honore Primatus; sunt enim intelligenda de honore, & vocatione ad Apostolatū, Et ita tenet, vt patet ex Dominicanorū inclyta Familia Petrus de Soto in *Defensione Catholica confessionis cap. 89. part. 3.* vbi docet, quoad honorem Apostolatus Paulum non fuisse inferiorem Petro; & ita etiam docet Sixtus Senensis in *Bibliotheca lib. 6. Annot. 271.* nam sicut Christus Petrum ad Apostolatū immediatè assumpsit, sic etiam & Paulum, & ideo dicuntur (vt loquitur Augustinus) vno honore ditati, manente tamen Primatu penes solum Petrū. Et ideo, in fine dicti sermonis, dicitur: Beatissimum Petrum Piscatorem modo gentibus prouolutis adorare gentium multitudinem. Quod apertè patet apud eundem Augustinū *lib. 2. de Baptism. contra Donatistam, cap. 1.* vbi sic ait. In scripturis sanctis didicimus, Apostolum Petrum in quo PRIMATV Apostolorum, tam excellenti gratia præeminet, ali-

ter quàm veritas postulat de circumcissione agere solitū à POSTERIORI Apostolo Paulo fuisse correctum. Vide quo pacto D. Augustinus Primatum regiminis in solo Petro cognoscat, & ei Paulum inferiorem faciat. Hinc idem Augustinus in *Psal.* 108. asseruit Petrū Primatū in discipulis habuisse. Vide eundem D. Augustinum, *qu. 75. ex nouo Testam. tract.* 56. & 66. in *Ioannem*, *ser.* 13. de *verbis Domini*. *Epist.* 108. & 165. *ser.* 124. de *tempore*. Et *lib. 3. de Baptisf. cap.* 15. ait, Vnus est Petrus, qui figuram Ecclesiæ gerat. Et rursus. Vni Petro in typo vnitatis Dominus dedit potestatem. Idem alibi *Serm.* 27. de *Sandis*, Paulum cum Petro laudans, asserit. In vno Petro figurabatur vnitas omnium Pastorum. Agnoscat igitur Anonymus, quod quando D. Augustinus apertè loquitur de honore Primatus, illum solo, & vno Petro tribuat; itaq; locus adductus ab ipso, intelligendus est de honore Apostolatus.

Ad quartam auctoritatem Maximi Taurinensis Episcopi, *homil. 4. in natal. Apost. Petri & Pauli*, in qua sic asseritur. Quos pro iustitiæ pietatisque plenitudine Saluator mundi, humano generi, & Patres dedit esse, & Iudices

ces. Respondeo, quod hoc non solum concedimus Petro, & Paulo, sed omnibus Apostolis, nonne de illis canit Ecclesia in Himno. Vos sæcli isti Iudices &c. Dicere autem cum Anonymo, apud Maximum idem esse Iudicē humani generis, ac habere clauem Potentiæ, super humanum genus, & ita sic se explicat *bomil. 1. in eodem natali* in quo Petrum, & Paulū Claves Cœli occupasse, ait. Et Ecclesiarum omnium Princeps dispensatione cœlesti factos esse dicat. Sed Respondeat mihi Anonymus, si Maximus eo quod dixit, Paulum recepisse Claves Cœli, accepit æqualem Præmum cum Petro, & Clauem Potentiæ. Ergo omnes Apostoli fuerunt etiam Pontifices ut Petrus. Probo consequentiam quia D. Hilarius lib. 6. de Trinitate docet Apostolos accepisse claves Regni cœlorum, sic enim ait. Vos o Sancti, Beati viri (Apostolos alloquitur) ob fidei vestræ meritum Claves regni Cœlorum sortiti, & ligandi atque soluendi in cœlo, & in terra ius adepti, &c. Quid respondebit Anonymus? videat in quibus angustiis se iniecit. Si Paulus accipiendo claves Regni cœlorum, Papa effectus est; etiam Apostoli Pontifices erunt; quia secundum Hilarium etiam illi

clauēs acceperunt. Habebimus itaque tresdecim Pontifices, Petrum cum vndecim Apostolis, & Paulum. Dicendum est itaq; contra illum, quod quando aliqui Patres asserunt, Paulum, & alios Apostolos clauēs Regni cœlorum occupasse, hoc non eodem sensu est intelligendum, quo B. Petro promissæ, & traditæ sunt scilicet principaliter, & vt supremo Ecclesiæ post Christum Rectori, & Ianitori; sed hætenus Apostolos quoque easdem accepisse; quatenus videlicet ius etiam ligandi, & soluendi à Christo sunt consecuti, quod ius, Clauium potestas quidem in se quoque concludit, & possidet, sed longe tamen latius patet, & sese extendit generalem nimirum, & supremum Ecclesiæ regimen designans, atque complectens, quod vni solique Petro, non alijs Apostolis à Christo promissum, & datum esse Hilarius non obscure fatetur, cum ait, S. Petrum sua fidei confessione quam solus, tacentibus cæteris Apostolis, ediderat supereminentem locum, promeruisse. Quatenus igitur clauium potestas ligandi, & soluendi, remittendi item, & retinendi peccata facultatem includit, suo sed non pari modo, cæteris Apostolis cum B. Petro est communis, licet illa sub nomine

nomine clauium, illis nec data sit nec promissa: quatenus verò Primatum, & generalem totius Ecclesiæ, ac supremam curam, & moderationem, omnium Christi fidelium designat. Et ita in hoc sēsu dixit Optatus Meliuentanus *lib. 1. contra Parmenionem, solus Petrus clauēs accepit*: Vnde (vt superius explicatum est) locum D. Hilarij explicat Franciscus Agricola tract. de Primatu S. Petri *cap. 3. fol. 47.* Vide etiam Valentiam *tom. 3. disp. 1. qu. 1. punct. 7. §. 28.* Quando verò Maximus asserit Petrum, & Paulum dispensatione diuina factos esse Principes omnium Ecclesiarum; Respondeo. Quod sicut Petrus, & Paulus dicuntur Principes Apostolorum non in eodem, sed in diuerso genere; sic & in nostro casu dicuntur factos fuisse Principes omnium Ecclesiarum. Petrus quod ad Primatum, & supremum regimen, Paulus verò in ordine ad prædicationem. Etenim alij Apostoli fuerunt, vt Episcopi alicui particulari Ecclesiæ addicti, Paulus vero nulli; quia omnes Ecclesias prædicando debebat sua sapientia erudire. Eo ideo Isidorus Pelusiota *lib. 3. Epist. 176. sic ait. Unus quisque Apostolorum, vt ita dicam, vna regione suscepta, eam optime informauit: Paulus*

lus

lus verò tanquam alatus agricola, orbem penè
 vniuersum perlustrauit, & ad ipsas terra fines
 ultimos peruenit. Ex hoc ergo dicitur factū fuisse
 Principē omnium Ecclesiarū. Vnde agnoscat
 Anonymus loca Patrum in quibus videtur
 triumphare, vt fumus euanescere, quia ab
 ipso male sunt intellecta & simul audeat, quā-
 do Maximus quem ipse citat loquitur apertè
 de Primatu Ecclesiæ quid sentiat, sic enim ait
*homil. 1. Hic est Petrus cui Christus ascensu-
 rus ad Patrem pascendas ouiculas suas, agnos-
 que commedat, vt quos ille pietate miseratione-
 neque redemerat, hic fidei suæ virtute serua-
 ret, & recte sane ei arbiter occultorum Dei
 filius pascendas oues suas tuendasque commisit
 cui nouerat in nutriendo grege Dominico, nec
 studium deesse, nec fidem Et homil. 3. de iisdē.
 Quanti ergo meriti apud Deum suum, Petrus
 erat, vt ei post nauicula parua remigium totius
 Ecclesiæ gubernacula tradidit?*

Ad quintam authoritatē S. Fulgentij *ser. 58.*
 in naal. Apostol. ita aientis: O beata Aposto-
 lorum merita, vt vna duobus concessa sit gra-
 tia, &c. Hic nota, ait Anonymus, vnam am-
 bobus gratiam datā, non ab alio quā à Chri-
 sto. Concedo totum, nam recte ipse Paulus

ad

ad Galat. 2. dixit, creditum est mihi Euan-
gelium præputij, sicut & Petro circumcisio-
nis; qui enim operatus est Petro in Aposto-
latu Circumcisionis, operatus est mihi inter
gentes. Quæ quidem verba (vt probat Car-
dinalis Turrecremata *in Summa de Ecclesia*
lib. 2. cap. 13 & Cardinalis Baronius *tom. 1.*
anno 38. & alij Theologi communiter) non
sunt intelligenda de Primatu, sed de prædica-
tione. Itaq; quando D. Fulgentius asserit, vnā
gratiam Petro, & Paulo datam fuisse, intelli-
gendus est de gratia Apostolatus, & prædica-
tionis: fuerunt enim ambo in hoc æquales: &
ideò Petrus dicitur Apostolus circumcisionis,
Paulus præputij. Nam ex speciali quodam Dei
mandato, & spiritus instinctu, præcipua, præ-
ter Gentiles, Iudeorum cura, Petro, vt Aposto-
lo, commissa fuit; præcipua gentium, præ-
ter Iudæos Paulo erudita; itavt posset tamen
vnusquisq; & gentibus, & Iudæis promiscuè
euangelizare vt de facto fecerunt. Vide Bel-
larminum *de Rom. Pont. lib. 1. cap. 16.*

Ad sextam auctoritatē Primasij Vticensis
Episcopi *in Epist. 2. ad Galat.* asserentis. Non
illi (idest Petro ait Paulus) sum inferior, quia
ab vno simul ambo in vnum ministerium or-
dinati;

dinati; Concedo Paulum Petro non fuisse inferiorē in ordine ad Apostolatū, quia fuerunt à Christo ambo ad dictum ministerium ordinati. Ergo Paulus fuit æqualis Petro in Primatu; nego consequentiam: nam non valet argumentum de Apostolatu ad Primatum; Vnde clarè patet, Anonymum coaceruare Sanctorum Patrum auctoritates, quæ ad rem non faciunt; Et recognoscat Sixtum Sexensē in *Bibliotheca lib. 6. Annot. 269.* vbi adducit hunc locum Primasij ab Anonymo adductū, & negat ex illo posse deduci æqualitatē Pauli cum Petro, quoad regimen; bene quidem quoad Apostolatū, docendi officium, & Euangelicæ prædicationis curam.

Ad sextimam auctoritatem Synodi Oecumenicæ Octauæ in *Epist. Synod. ad Adrian. 2.* vbi sic asseritur. Christus olim quidē illustrem, & præcipuam operatus est vestram magnam Ciuitatem Romanam per eos Sanctos lapides qui ab Oriente ad eam deuoluti sunt, Petrum aio, & Paulum, eximiam, & principalem Apostolorum summitatem. Respondeo Petrum, & Paulum dici eximiam, & principalem Apostolorum summitatem, non in eodē, sed in diuerso genere: Petrus, vt caput, Paulus

lus verò, quia fuit excellentior, non solum omnibus Apostolis, sed etiam Petro. Primò, in prædicatione: Vnde tota Ecclesia Paulum, quasi suum, totiusque orbis Doctorem colit, & indigitat, atque antonomasticè Apostolum nominat. Vnde in collecta de S. Paulo ita precatur. Deus qui vniuersum mundum S. Pauli Apostoli prædicatione docuisti. Quare merito S. Paulum admiratur Chrysostomus *homil. 4. de eius laudibus*. Etenim inquit, homo ignobilis (Paulus) abiectus, & circumforaneus qui artem exercebat in pellibus, in tantum virtute progressus est, vt vix triginta annorum spatio Romanos, & Persas, & Parthos, & Medos, & Indos, & Scythas, & Æthiopes, & Sauromatas, & Saracenos, & omne prorsus humanum genus, sub iugum mitteret veritatis.

Secundò, excellentior fuit alijs, in laboribus: Vnde ipsemet scribens. *ad Corinthios Epist. 1. cap. 11.* ait. Abundantius illis laboraui; & Cathalogum suorum laborum exponens, in *Epist. 2. cap. 11.* asserit. In laboribus multis, in carceribus abundantius in plagis supra modum, &c. Et ideo rectè D. Hieronymus *Epist. ad Paulinum.* ita affatur. Subitus calor, longū

vincit temporem . Paulus Apostolus de persecutione mutatus; nouissimus in ordine, primus in meritis est; quia extremus licet, plus omnibus laborauit .

Et tandem tertio, Paulus in doctrina etiam alios Apostolos: & etiam Petro excelluit: Vnde Thostatus *in lib. 3. Regum, capit. 20. qu. 8.* docet, quod Paulus fuit excellentior in doctrina omnibus Apostolis; sed subdit, non tamen in potestate. Ergo secundum Thostatū contra Anonymum, non fuit Paulus par Petro in potestate, quia si talis esset utique excelleret, quo ad hoc, Apostolus, sicut excelluit Petrus. Dicendum est itaque, recte cum Sancta Synodo, ubi supra, Petrum, & Paulum fuisse eximiam, & principalem Apostolorum summum; in diuerso tamen genere, ut dixi, non in eodem. Et ideo debebat Anonymus aduertere, alia Synoda Generalia, loquentia de Primatu Ecclesiæ, solum D. Petro tribuere, ita Concilium Florentinum in Decreto vnionis, *sess. 25.* determinat, Pontificem esse Vicariū Christi, & successorem D. Petri. Concilium IX. Oecumenicum sic ait. Si quis tanti efferratur audacia quemadmodū Photius, & Dioscorus; siue scripto, siue sine scripto insanios quos-

quosdam contra Cathedram Coryphei Apostolorum Petri iactare audeat, eandem cum illis sententiam damnationis subeat .

Ad octauam auctoritatem B. Laurentij Iustiniani *Sermone de Sanctis Apostolis Petro, & Paulo* aientis . Ambo igitur iustificati gratis à Domino ; ambo dum Apostolatus adepti sunt apicem Dei gratiam in se exhibere laudabilem de , imis si quidem ad summa, prouecti, omnium fidelium effecti sunt Principes . Respondeo, ad hæc omnia patere responsionem ex paulo superius dictis . Concedo Petrum, & Paulum adeptos apicem Apostolatus, & ad summa peruenisse ; sed aduertit Becanus *de Republ. Eccles. lib. 2. cap. 7. Obiect. 7. num. 53.* inter summos, vnum posse esse altiorem, quàm reliquos . Nec etiam obstant verba sequentia D. Iustiniani, videlicet . Merito igitur clauium cœlestis Regni potestate præditi, ligandi animas, atque soluendi Pontificio fungebantur ; nam alio modo Petrus accepit claues Regni cœlorum, ac Paulus, & alij Apostoli, vt supra sæpius ostendimus ; sed nunc etiam Anonymo adducam auctoritatem Hieronymi *lib. 1. contra Iovinianum* . Supra Petrum, inquit funda-

tur Ecclesia; & licet idipsum in alio loco, super Apostolos fiat, & cuncti claves Regni cœlorum accipiant, *Et ex aquo* (quod est pro qualitate Apostolorum cum S. Petro ratione Apostolatus obseruandum) super eos Ecclesię fortitudo solidetur: *Tamen propterea inter duodecim unus eligitur, ut capite constituto schismatis tollatur occasio.* Sed videamus quid sentiat B. Iustinianus de Primatu Ecclesię quando apertè de illo loquitur. Sic itaque asserit *cap. 12. de Obedientia*. Huius siquidem Apostolicę Sedis arcem, huiusque catholicę Ecclesię monarchiam *Apostolus Petrus primus accepit*, quando Dei filium esse Dominum nostrum Iesum Christum confessus est, dicens: Tu es Christus filius Dei viui. Quamobrem ab eodem Domino audire promeruit. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Verum tandem Anonymus deuenit ad tertiam classẽ, locorum Eminen- tissimorum Cardinalium, & ideo illa expen- dere necesse erit.

RESPONSIONES

ad loca Eminentissimorum Cardinalium.

AD primam auctoritatem Petri Damiani *opusc. 3 1. cap. 4.* aientis, Quamdam si dici liceat, cum Christo similitudinem Paulus tenet, dum non vni dumtaxat Ecclesiæ, sed omnibus præsidet. Et infra. Plane ipse toto terrarum Orbe vniuersalem fundauit Ecclesiam, sic enim in omnibus ius tenet præsidendi. Respondeo quòd *in dicto Opusc.* præfata dixit, cum clausula, saluo cæterorū Apostolorum iure. Ergo à fortiori, multò magis, saluo iure Petri, quem ibidē

Senatus Apostol. Primū Principē

vocat, quod nunquam de Paulo dixit. Ad id verò quod asserit *de fundatione Ecclesiæ vniuersalis*, respondeo, quod communi ratione Apostolatus, omnibus Apostolis conuenire potest, sed Paulo præcipuè, propter maiores labores in fundanda Ecclesia susceptos. At verò D. Petro fundationem vniuersalis

Ecclesiæ competit tanquam eius capiti, & ideo singulari ratione, vnde Christus dixit, Tu es Petrus, &c.

Ad locum *opusculi*. 4. in quo dicitur esse sacrilegium negare, Petrum, & Paulum in Apostolici Senatus culmine principatum non possidere. In quibus verbis docet Anonymus loculentissimè inter Petrum, & Paulum æqualitatem expressam fuisse. Respondeo distinguendo, si enim asseris Petrum, & Paulum in Apostolici Senatus culmine Principatum possidere in eodem genere; & nego: si asseris diuerso genere; Et concedo. Deinde dici potest principatum in quo Paulus Petri frater est, esse ipsum Apostolatatum, de quo dicitur *Psal.* 138. Nimis confortatus est Principatus eorum. Vnde omnes Apostoli sunt Ecclesiæ Principes constituti super omnem terram, & Principes Populorum congregati cum Deo Abraham. *Psal.* 44. & 46. Principatus verò, seu Primatus inter ac super cæteros Apostolos vnus est Petri. Itaque assero, Petrum in Apostolici Senatus culmine Principatum possidere, tanquam caput, & pastor ouium; Paulus verò, quia munus Apostolatus exuberantissimè plus quàm alij Apostoli

foli (vt supra probauimus) adimpleuit. Vide Bellarminum *lib. 1. de Roman. Pontific. cap. 27.* Et ideo optimè dixit Cœffetteau *to. 1. lib. 1. cap. 9. num. 7.* quòd quando Patres asserunt, Petrum, & Paulum accepisse Principatum Ecclesiæ, respondendum est accepisse diuerso modo, Petrum præcipuè, & tanquam Caput, primam curam totius Orbis suscepisse: Paulum, & etiam alios Apostolos tanquam ipsius socios; & ideo non cum pari dignitate, cùm ipse esset in Collegio Princeps. Vide Albertum Pighium *de Ecclesiast. Hierarch. lib. 3. cap. 8.* & Cardin. Baronium *tom. 1. an. 34.*

Ad locum *sermon. 17.* ego verba adducta in illo sermone non inuenio. Sed responsio patet ex supradictis.

Ad locum *lib. 2. Epist. 1.* in qua Damianus vocat Petrum, & Paulum Lateranensis Ecclesiæ brachia, quibus, subdit Anonymus, nihil æqualiùs; ergo Petrus, & Paulus inæquales inter se, esse non possunt? O pulchra consequentia. Respondeat Anonymus mihi quæso, si quis vellet illum fustibus percutere, vel alapis, seu colaphis cædere; nonne ipse optaret percuti, & cædi magis brachio finistro,

stro, quàm dextro? Certè quidem. Sed nè iocosa inter seria misceamus. Respondeo, quòd quando Damianus vocauit Petrum, & Paulum brachia Ecclesiæ, non voluit significare omnimodam parilitatem, inter ipsos, sed similitudinem, vt cæteri Patres, quando Petrum; & Paulum iisdem laudibus encomiasticè condecorarunt. Et quod ista fuerit mens Petri Damiani in supracitatis verbis clarè apparet *in sua Epist. 8. lib. 6.* quam citauimus in *Discept. priori*, & etiam hìc apponere volo. Sic itaque ait. Loquen cum Paulo *de coactione facta Petro*. Quid est B. Paule quòd PRIOREM tuum increpationibus laceras? Quo pacto non vereris eum ante hominum ora confundere, cui speciali iure concessum est vniuersi totius Ecclesiæ Orbis præsidere? In quibus verbis notanda sunt tria. Primò quòd Petrus vocetur Prior, idest superior Pauli: Ergo quomodo Paulus erit æqualis cum Petro. Secundo, quòd præsentia totius orbis, dicitur Petro concessa speciali iure. Quòd si Paulus Petro esset æqualis, hoc verum non esset; neque Damianus poterat Diuo Paulo dicere illa verba; Quo pacto non vereris, &c. quia Paulus posset respon-

dere

dere, se reprehendisse Petrum caput Ecclesiæ; quia ipse etiam habebat Ecclesiæ Principatū, vt caput; tanquam Petrus. Agnoscat igitur Anonymus, Damianum sensisse Paulū Petro inferiorem fuisse. Idem Damianus *ser.* 27. sic ait, loquens de Petro. *Vnus est enim, quem prænobilitant, singularis Primatus insignia.* Si Damianus asserit Primatum fuisse singulare priuilegium concessum vni Petro; grātis Anonymus, hoc priuilegium concedit etiam Paulo. Videat etiam eundem Damianum, *serm.* 3. x. vbi docet; *Curam ouilis totius Sanctæ Ecclesiæ, Petro à Christo commissam fuisse.* Sed moris est nostri Anonymi, obscura indigare, clariora relinquere; vtinam ipse ad indagandam veritatem libros volueret, & non ad defendendum id, quod semel dictum est.

Ad secundam auctoritatem Cardinalis S. Georgij, *lib. de Iubileo, cap.* 12. vbi vocat Petrum, & Paulum bases Ecclesiæ, Religionis Apices, fidei conditores, auctores, præduces, & fontes. Respondeo hæc encomia etiam alijs Apostolis competere, nec obstare Priuarii Petri, supra illos. Pariunt tamen aliquam difficultatem, alia verba eiusdem Cardinalis asserentis, *Petrum, & Paulum in eiusdē*

loci Primatu iunctos fuisse. Respondeo hoc
 Encomium Paulo tribui, quia ipse solus inter
 alios Apostolos cum Petro fundavit Ecclesiā
 Romanam; nam Ioannes Romę parum existi-
 tit, & ideo dicitur a Damiano habuisse simul
 cum Petro eiusdem loci Primatum; sicut etiā
 dicitur ab Epiphanio *Heresi. 27.* Episcopus
 Romanus, non proprię, ut supra dictum est;
 sed officio adiutoris, Petro subordinati. Et
 ideo dixit D. Leo *serm. 1. de natal. Apost.* Ad
 hanc ergo sortem, tu beatissime Petre Apo-
 stole, venire non metuis, consorte glorię tuę
 Paulo Apostolo aliarum solim Ecclesiarum
 ordinationibus occupato. Vide responsionē
 ad sequentem auctoritatem. Adde etiam, ut
 supra ex Ambrosio observauimus, duplicem
 esse Primatum, Prędicationis, & Regimi-
 nis. Quando ergo dicitur, Paulum habuisse
 in citato loco Primatum cum Petro, intel-
 ligitur de Primatu prędicationis; quia inter
 omnes Apostolos, ipse solus cum Petro fidem
 Romę prędicauerunt, & Romanam Eccle-
 siam plantauerunt; Petrus tamen primo; dein-
 de Paulus; confirmando eos, quos Petrus ad
 fidem traxerat; ut optime obseruat Becanus
de Republ. Eccles. lib. 3. cap. 2. n. 5. et alij.

Vnde

Vnde ex hac oratione, Patres vocauerunt etiam Petrum, & Paulum Collegas. Ad tertiam auctoritatem Godofredi Cardinalis Sanctæ Priscæ *lib. 1. Epist. 7. aientis.* Romanum Pontificem sedere in Petri, & Pauli sede. Concedimus quidem, sed diuerso tamen modo hæc sedes competit Petro, ac Paulo; & ideo Pontifices dicuntur Vicarij, & successores D. Petri & Pauli, & multa efficere auctoritate D. Petri & D. Pauli non in eodem genere, sed diuersa ratione, ut supra in priori disceptatione, sæpius explicatum est. Sed omnino Anonymus, præter alios recognoscat Antonium Delphinum *de Ecclesia, lib. 2. fol. 114.* vbi fuse probat, Pontifices non esse successores D. Pauli, *quo ad iurisdictionem, sed quantum ad ministerium Apostolatus* & quatenus Petrus fundauit Ecclesiam Romanam prædicatione vnâ cum Petro: Et ideo dicuntur à Cardinali Godofredo, Pontifices sedere in Petri, & Pauli sede. Nota quod Anonymus in hoc loco nimis se extēdit in declarando quo pacto Patres tribuāt Petro clauem potentiae, & Paulo clauem scientiæ; neque ex hoc putat inferri posse inter ipsos inæqualitatem; nam alioquin si diceretur solam poten-

tiae clauem conuenisse Petro, vt Paulo solam scientiae, in hoc etiam Paulus Petro praeferretur. Sed respondeo cum Episcopo Coëffetau *tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 25.* quod Apostolica quidem auctoritate maximus fuit Paulus, sed Apostolorum caput non fuit, vna cum reliquis Apostolis, Petro commēdatus, & commissus. Petrus verò etsi summa fidei cognouit, quippe quem pater coelestis docuerit, non ægre tamen scientiae, ac Sapientiae palmam Paulo concedit, ab eaque eum commendat. Charissimus (*inquit Epist. 2. cap. 3.*) frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis. Itaque Patres vt significent Primatum Petri super omnes Apostolos, & Paulum, recte asserunt Petrum habuisse clauem potentiae, Paulum vero scientiae, eo modo, quo supra explicauimus.

Ad quartam auctoritatem Cardinalis de Cusa *Epist. 2. de vsu communionis ad Bohemos*, Dico Anonymum facere de illa, vt loquuntur Iurisconsulti, magnum festum, & ideo ait: Notanda omnia, quæ dicit dictus Cardinalis, & quod ambo Paulus, & Petrus vnicam communis Principatus sedem fundauisse, ambo suum vnicum primatum successoribus.

foribus reliquisse, ambo immediate sub Christo, ita ut neuter alteri subesset, ambo potestatis universalis tam in Iudæos quàm in gentes plenitudine præditi dicuntur. Sed respondeo, hæc omnia reduci posse ad bonum sensum, ex distinctionibus sæpe superius adductis; nec terrere nos debent illa verba; quod Petrus & Paulus ambo immediate dicuntur sub Christo, ita ut neuter alteri subesset; nam intelligenda sunt quo ad missionem prædicandi ubique Evangelium; Et ideo M. Antonius Cappellus *disp. 1. de Pont. B. Petri, cap. 12.* ita asserit. Nos tantum abest; ut Paulo eximio Apostolorum Petrum anteferamus in munere Apostolatus, ut potius, & Paulum, & omnes alios, Petro in potestate Apostolatus pares effedicamus, neque Apostolos, quàm Apostolos, missos arbitramur à Petro, sed à Christo si enim eos non Christus, sed Petrus misisset, non amplius Apostoli Christi, sed Petri Apostoli essent. *Tota inæqualitatis nostra ratio in solo ordine politico posita est, cuius hic aperte Paulus primas Petro concedit.* Ita Cappellus; & ideo Cardinalis de Cusa ubi loquitur aperte de Primatu Iurisdictionis, & regiminis solo Petro tribuit, ut patet in eadē *Epist. 2.* ab Ano-

nymo citata ubi sic asserit: si scire velis an in Ecclesia existas, hac vestiges ratione; si ceteris Romani Pontificis adherens, quæ per continuas successiones bonorum malorumque in Petrum principem continuatur. Vnde lib. 2. de Concordanti. Cathol. cap. 34. hæc etiam asserit. In hac quidem gratia dicimus quo ad Apostolatum, omnes Apostolos æquales; sicut quoad ipsum sacerdotium omnes sacerdotes, sed abundantiori gratia dicimus Petrum inter Apostolos primum. Ita dicit Augustinus super Iam. serm. 1. Quod Petrus abundantiori gratia fuit vnus, idemque primus Apostolus, & propter Primatum Apostolatus gerebat figuratæ qualitate personam Ecclesiæ. Et illam Primatum Petri, quo ipse abundantiori gratia à Christo dotatus fuit. Et Paulo infra citans D. Hieronymum, sic ait: Super Petrum fundatur Ecclesia: licet alio loco super omnes Apostolos fiat, & cuncti claves regni cælorum accipiant, & ex te quo super eos Ecclesiæ fortitudo solidetur: tamen propterea inter duodecim vnus eligitur, vt capite constituto, schismatis tollatur occasio. Ecce sententiam D. Hieronymi, cui non licet contradicere. Ex qua habetur Petrum constitutum

caput Apostolorum, & eis per Christum prelatum. Hæc Cardinalis Cusanus, si qui ut patet, concedit rotundis verbis Primatum Petro, sine ulla Pauli societate. Sed tamen postea pessime docet, hoc non obstante, Concilium esse supra Papam. Vnde videat Anonymus, Cardinalis Cusani opinionibus non esse facile adhaerendum. Ipse enim adfuit in Conciliabulo Basilæ. Qui docuit etiam pessime teste Pitigiano in 3. Sen. Tom. 2. dist. 25. quæst. 2. in fine per consensum Ecclesiæ & non ex iure divino, Primatum Petri, & successorum eius, introductum fuisse. Ad quintam auctoritatem Cardinalis Cotarelli Veneti tract. de Potestate Romani Pontificis; Respondeo me tale opusculum præ manibus non habere; & verba, quæ adducit Anonymus, reduci possunt ad bonum sensum. Adde, quod mihi dixit Eminentissimus Dominus meus Cardinalis Spada, plures Patres in Synodo Tridentina Congregatos afferuisse, opusculum citatum esse caute legendum. Non desinant tamen, hic observare, quod ego penes me habeo quandam Epistolam dicti Cardinalis impressâ Florentiæ anno 1558.

directam Paulo IV. ubi loquens de compositionibus, facit mentionem de dicto opusculo citato ab Anonymo de potestate Pontificis, & sic ait. Iam enim cum esse laicus, incidissem que in locum, ubi oportebat Maiestatem, & Auctoritatem huius SANCTISSIMÆ SEDIS tueri, non tantum verbis, & oratione id prestiti, verum etiam amico cuidam meo viro grauissimo, opusculum quoddam conscripsi: quo, quantum pro temporis angustia, & per negocia, quę mihi obeunda tunc erant, licuit, satis perspicue, ni fallor, ostendi SVM-
**MAM HANC PONTIFICIS AVCTORI-
 TATEM** nullo humano iure constitutam fuisse; sed à DEO OPTIMO, VNICOQVE
EIVS FILIO, collatam fuisse sanctissimo Petro, eiusque successoribus. Ita Cardinalis Contarenus. In quibus verbis, ut clarè pater, testatur se in dicto opusculo, quod pro se citat Anonymus, firmasse supremam Potestatem Pontificis collatam fuisse D. Petro, & nullam facit mentionem de Paulo. Ergo verba adducta ab Anonymo, interpretanda sunt de auctoritate Apostolatus, quę equalis fuit inter Petrum, & Paulum: & non de auctoritate Primatus; nam quando de Primatu loquitur, apertè

apertè Cardinalis Contarenus, soli D. Petro tribuit. Ergo, &c. *Ad auctoritatem sextam Cardinalis Poli lib. 2. de unione ad Henricum IX. Respondet quod non facit ad rem; & ipse Cardinalis in toto lib. 2. apertissimis verbis tuetur Petri Cathedram, & Petri Prilatum; & in fine dicti lib. 2. faciens mentionem de Paulo sic ait, Charitas, inquit, per quam domus Dei regitur, eum morem, ut ab inferioribus superiores reprehendi non soleant, perpetuo retineri non patitur, sed ubique Ecclesiæ utilitas poscere videtur, nequaquam dubitat inferior superiorem reprehendere. Quemadmodum Paulus eo tempore fecit dum Petrum se superiorem reprehendit. Ita ille. Ex quibus Cardinalis Polus apertè declarat, Paulum fuisse inferiorem Petro. Sed moris est nostri Anonymi in luce meridiana velle cecutire. Et ideo Ludouicus Maiorani in *Clypeo militantis Ecclesiæ lib. 3. cap. 3. 4. tom. 2. 20.* in fauorem nostræ sententiæ adducit Cardinalem Polum sed ad maiorem Anonymi confusionem adducam hic verba Cardinalis Poli in *Tract. de Summo Pontifice qu. 6.* ubi sic ait Et si Paulus scribat se Apostolum esse gentium, tamen*

Petrum inulto ante hoc officio cum sibi à Deo commendatum fuisset fungi instituisse, Paulū autem ex eius consensu, vtriusq. verba ostendunt sic enim apud Lucam Petrus loquitur sicut elegit Deus gentes per os meum audire verbum eius. Paulus autem de eodem munere loquens se illud quidem iubente Deo, sed ex consensu Petri obire instituisse testatur cū Cephā dexteram sibi dedisse cum alijs societatis vt Petrus in circumcisione, ipse gentibus euangelizaret. At Petrus nullo cæterorum consensu requisito id ipse tanquam summus vniuersi gregis Pastor suscepit cui & oues, & agros commendans Christus, totius gregis curam tradiderat. Hæc omnia Cardinalis Polus. Videat modo Anonymus, qua fronte potuerit Polum pro sua sententia, & pro nouo Papatu Pauli adducere.

Ad auctoritatem septimam Cardinalis Bellarminij lib. 3. de Romano Pontifice cap. 2. vocantis Petrum; & Paulum Episcopos Romanos; iam in eā Priori disceptatione fuit responsum; nempe Paulum dici Episcopum Romanum, quia Romæ munia Episcopalia exercuit. Fuit igitur Episcopus Romanus, officio adiutoris Petri subordinati, non autem titulo, ac propriè

propriè , vt Petrus. Nec obstant alia verba di-
 cti Cardinalis *lib. 1. cap. 27.* ibi enim loquitur
 ex hypothesi , & ideo in dict. *cap. 27.* per to-
 tum demonstrat aperte inæqualitatem inter
 Petrum , & Paulum . Et eodem *lib. 1. cap. 16.*
 apertè asserit; Paulum fuisse Petro subiectum,
 & Petrum fuisse maiorem Paulo in officio
 gubernandi . Et tamen Anonymus audet Bel-
 larminum pro sua sententia adducere .

Denique audiamus Anonymum clauden-
 tem suam scripturam his verbis . His omnibus
 auctoritatibus coronidem imponet Angelici
 Doctoris præcipui Scholæ Parisiensis magi-
 stri doctrina qui verba hæc *cap. 2. Epist. ad
 Galat.* commentans , mihi enim qui videban-
 tur esse aliquid (inter quos Petrum numerat)
 nihil contulerūt sic loquitur in Persona Pauli .
 Ab his autem scilicet Petro , & Ioanne ; licet
 ad horam cesserim eis , nihil tamen accepi ab
 eis potestatis vel doctrinæ . Et ibid. licet essent
 magnæ auctoritatis (Petrus scilicet & Ioan-
 nes) tamen nihil addiderunt doctrinæ meæ ,
 nec potestati . Ità Anonymus . O frontem ! Et
 quis quæso auderet , citare Angelicum Docto-
 rem pro hoc nouo Papatu D. Pauli ; qui in
 eadem met *Epistola 2. ad Galat. lect. 2.* apertè

docet, Paulum non fuisse æqualem Petro in regimine, & Primatu, quod notauit etiam ex dicto loco D. Thomæ Caietanus in opus. 1. de auctoritate Pape, cap. 3. Vnde in 2. 2. qu. 33. art. 4. ad 2. apertè dixit, *Paulum fuisse subditum D. Petro* & tamen Anonymus Paulum Petro æqualem facit, & audent D. Thomam pro se citare, qui etiam alibi opus. 1. videlicet contra Græcorum errores par. 2. asseuit Primatum Ecclesiæ *Soli Petro, & non aliis datū fuisse*. Itaque, quando in persona Pauli D. Thomas asserit Petrum, & Ioannem nihil addidisse suæ doctrinæ aut potestati. Respondet deo, concedendo nihil Petrum addidisse doctrinæ Pauli, nam omnia quæ pertinebat ad fidem à Christo ipse didicerat, & fuerat diligenter instructus, vt obseruat inter alios Ioan. Vvigers in 2. 2. *Thomas de fide spe & Charitate. Tract. de Pont. ad quest. 1. ar. 10. dub. 1. num. 70.* & Bellarminus lib. 1. de Rom. Pontifice cap. 16. Concedo etiam, Petrum non addidisse aliquid suæ potestati, extra ordinariè videlicet, quia hanc etiam à Christo, Paulus sicuti & cæteri Apostoli in vniuersam Ecclesiam accepit. Vnde D. Cyprianus lib. 1. de Unitate Ecclesiæ dixit Omnes Apostolos fuisse eadem

eadem potestate præditos, & docet Suarez
de fide disp. 10. sect. 1. num. 25. Caietan us opuse.
1. de Auctor. Papa, cap. 3. & alij. Ergo Pau-
 lus par fuit Petro in Primatu, nego con sequen-
 tiam; Nam potestas extraordinaria, quam
 Paulus, & cæteri Apostoli acceperunt à Chris-
 sto, in Petro fuit ordinaria, tan quam ex offi-
 cio, & vt Capite, ac omniu in Apostolorum,
 & etiam Pauli, Principe vt obseruat Xylus
 Senensis in Biblioteca *lib. 6. Annot. 169.* &
 Theologi communiter cum Andrea Duallio
de Rom. Pont. par. 1. qu. 2. Sed nota quod
 licet Paulus nihil potestatis aut Doctrinæ vt
 dictum est à Petro acceperit tamen Euange-
 lium à Christo acceptum noluit prædicare ni-
 si prius, vt ita dicam, fuisset bullatus à Pe-
 tro, tanquam Capite Ecclesiæ. Hoc erudi-
 te, vt semper solet ex SS. Patrum auctori-
 tate probat Pater Franciscus Turrianus præ-
 clarissimæ Societatis Iesu vir celeberrimus,
 aduersus Magdeburgeneses pro *Epist. Pont. lib.*
2. cap. 4. ubi sic ait. Sciebat quidem Paulus,
 se esse discipulum Christi & à cælo edoctum,
 nec enim ab homine accepit, quod didicit,
 sed per revelationem Iesu Christi, sciebat in-
 quam nihil sibi doctrinæ ex illa esset Iacobo

Petro, & Ioanne, communicatione accessu-
rum, nec illi quicquam Paulo contulerunt vt
ipse testatus est. Sciebat tamen sic à Domino
fancitum esse in Euangelio, quod sibi reuela-
tum erat, vt Cephæ esset omnium Hierar-
charum siue Episcoporum Princeps; à quo tan-
quam petra & capite omnes fratres firmandi
ac solidandi, ac dirigendi essent, in ijs quæ
ad dogma fidei pertinerent, itaut periculum
esset ne in vacuum currerent, dum id non
fieret. Narravit itaq. Galatis dogma fidei,
auctoritate Cephæ, Ioanne & Iacobo in con-
siliū adhibitis, firmatum ac solidatum, &
veluti sigillo Apostolicæ Petræ signatum, ac
munitum. Ita Turrianus cui adde Valentiam
in Annalsi fidei Catholica lib. 7. cap. 6. sic asse-
rentem Diuus Paulus significat quidem Apo-
stolatus dignitate parem se Petro fuisse quod
minime sane impedit quominus, vt ipse etiam
ouis Christi erat, Petro inferior fuerit. Iam
quod nihil sibi à Petro, & ab alijs collatum esse
dicit, significat quidem nihil se ab illis didi-
cisse quod pertineret ad fidem vt qui erat ab
ipso Christo in eo genere eruditus. Quam
quam approbationem quidem Euangelij sui à
Petro vt à Principe hoc est ab Ecclesiæ aucto-
ritate

ritate, cui Petrus præsidebat petijt. Hæc Valentia: Dicendum est igitur ex superius adductis Primatum Ecclesiæ fuisse collatum uni & soli Petro & contrarium dicere aduersatur, vt probavi in priori disceptatione, verbis Matth. 16. Beatus es Simon Bar-Iona, quia caro & Sanguis non reuelavit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Et ego dico tibi; quia tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Et tibi dabo clauēs Regni cœlōrum. In qua promissione Pontificatus, voluit Christus Dominus, ita ad viuum delineare Petrum, vt clarè ostenderet, gratiam Primatus, fuisse tanquam singularem, concessam indiuiduę personæ Petri vt egregie probat omnino videndus Gregorius de Valentia in *Analysi fidei Catholica lib 7. cap. 2.* per totum Ruardus Tapper: in *declaratione Articul. Louariens ar. 23.* & Albertus Pighius in *Controversijs par. 2. Contr. 16.* Et quidem, vt optimè obseruat ante omnes Caietanus, & postea Bellarminus, de *Rom. Pontif. lib. 1 cap. 12.* Duuallius *par. 2. qu. 3.* Vvigers, in *2.2. tract. de Pont. ad qu. 1. art. 10. dub. 1.* & alij; Nullus Notarius in Codicillo alicuius testamenti posset delineare tam diligenter, & exacte aliquem

Legatarium, aut Hæredem; vt apparet Christi-
 ſtam Dominum delineasse personam Petri in
 promissione Primatus Ecclesię: Nam primò
 vocat illum nomine antiquo, Beatus es Simon
 postea verò addit statim nomen Patris: Bea-
 tus es Simon Bår-Iona, vt faciunt Notarij in
 Testamentis, vocando Hæredem, vel Lega-
 tarium nomine proprio, & addendo nomen
 Patris, V. G. Franciscus quondam Ioannis.
 Et hoc ad distinguendum Petrum à Simõne
 fratre Thadęi. Deinde vocat illum nomine,
 quo tunc utebatur. Et ego dico tibi, quia tu
 es Petrus; & statim reiterat idem nomen.
 Et super hanc petram videlicet, & super te Pe-
 trum ædificabo Ecclesiam meam. Et tandem
 subiungit. Et tibi dabo, &c. quę quidem sunt
 pronomina; certam personam designantia.
 Ergo in dictis verbis, tam particulariter deli-
 neantibus Petrum, manifeste patet Christum
 voluisse demonstrare, se collaturum Prima-
 tum Ecclesię, singulariter vni Petro priuatiue
 quoad omnes alios. Quod postea manifeste
 fecisse, patet *Ioann. 21*. Nam adimplendò hanc
 promissionem Petro factam, dixit ei Petre
 pasc oves meas. Non dixit (ait Bernardus
lib. 2. de Consid. cap. 8. Bonifacius VIII. in

Extravag. Vnam sanctam de Maior. 65 Obedient. Et omnes Expositores) has, vel illas, sed indefinitè, oues meas; videlicet, omnes oues meas, nemine excepta. Ergo contulit Primatum Ecclesiæ Petro priuatiuè, quoad omnes alios. Probo consequentiam: Nam clarè patet per illa verba; Pasce oues meas, constitutum fuisse solum Petrum Pastorem, cæteros vero in Ecclesia, tanquam oues remansisse: Ergo Primatus Ecclesiæ fuit collatus vni, & soli Petro, cæteris omnibus exclusis. Ergo propositio ista nō est admittēda, Paulus fuit simul Pōtifex cum Petro; quia facit Paulum Petro æqualem, contra expressa verba Christi constituentis Petrum Pastorem, & Superiorem Pauli, & cōstituentis Paulum ouem, & subditum Petri. Nam quando Christus dixit Petro, Pasce oues meas, idem est ac si dixisset, pasce Paulum: Propositio enim generalis censetur immediatè reuelata de omnibus particularibus; & contrarium asserere, docet esse hæreticum, Franciscus Oyiedo in *pr. 2. D. Thomæ Tract. 6. controu. 9. punct. 1. num. 1.* & alius Societatis Iesu præstantissimus Theologus Adamus Tannerus *Th. 3. disp. 1. quæst. 1. dub. 3. n. 71.* ergo ista propositio, Paulus fuit Pontifex cum Petro, refellenda ve-

nit, quia facit Paulum Petro æqualem, & non
vtem Petro subiectam contra propositionem
generalem expresse reuelatam.

Nec obstat dicere cum defensoribus Anonymi, supradicta procedere, & vera esse, si
Paulus ex priuilegio non fuisset exceptus ex il-
lis verbis, Pasce oues meas; & ex oue à Christo
postea factus Pastor, simul cum Petro totius
ouilis Ecclesiæ. Sed respondeo quod hoc si-
ne fundamento asseritur, nec Patres ab Anony-
mo adducti, vnquam hoc dixerunt, & ita pro-
fus negandum est, vt patet ex superius dictis in
mea priori disceptatione; & P. Ouedo vbi su-
pra docet excipere aliquem sine fundamento
ex verbis generalibus S. Scripturæ, non solum
esse temerarium erroneum & suspectum de
hæresi, sed esse hæreticum, quia propositio vni-
uersalis immediatè de omnibus reuelatur. Facit
etiam ad horum confirmationem doctrina
viri celeberrimi Patris Amici, etiam ex So-
cietate Iesu in *Cursu Theologico*, tom. 4. disp. 16.
sect. 2. num 33. & disp 7 sect. 1. n. 33. in quibus
locis firmat, quod quotiescuq; in aliqua
propositione reuelata continetur alia implicite,
non solum expresse reuelata, sed etiam implici-
te contenta, pertinet ad eandem fidem, non

qui-

quidem, vt deducta, sed vt explicita; & ideo
 asserit illam propositionem esse hæreticam,
 quæ directè opponitur alicui veritati reuelatæ,
 aut conclusioni per euidensem discursum ex-
 plicatæ, vt implicite, & virtualiter contentæ in
 aliqua expressè reuelata. Ergo cum expressè in
 Scriptura habeamus reuelatum; omnes oues
 Christi fuisse subiectas in illis verbis, Pasce oues
 meas, sub regimine Petri Pastoris vnicuique impli-
 cite, & virtualiter habemus etiam in dictis
 verbis reuelatum, Paulum tanquam Christi
 quem, fuisse etiam sub Regimine Petri consti-
 tutum. Ergo qui illum facit Pontificem cum
 Petro, & ei æqualem, pessimè facit; quia con-
 tradicit veritati virtualiter contentæ, in veritate
 expressè à Christo Domino in Scriptura reue-
 lata.

Sed penes me superius dicta confirmantur
 ex illa vera & celebri doctrina; quod quando
 loca Scripturæ non sunt adeò clara, si in eodem
 sensu explicantur communiter à SS. Patribus
 tunc cōcours illa sententia Patrum demonstrat
 illum esse verum sensum Scripturæ; & piaculū
 est ab illo recedere, imò hæreticum. Ita docet
 expressè ex Societate Iesu P. Azorius tom. 1. lib.
 8. cap. 2. quest. 2. ita docent Doctores nostri sa-

cerii Tribunalis, Antonius Saura in *vol. Platonis Prælod.* 4. Simancha in *Instit. Cath. rit.* 54. num. 5. Pegna in *Direct. Inquis. par. 2. com. 27.* Et ideo non deferim hic apponere verba Pitigiani, in 3. *Sentent. tom. 2. dist. 25. qu. 1. art. 10.* sic asserentis. Quinque sunt Testimonia ordinaria, siue Iudices infallibilis veritatis fidei, Sacra Scriptura, Traditiones Apostolicæ, Definitio Concilij Generalis, Definitio Papæ, & Consensus omnium Doctorum, & Patrum, qui dicitur consensus totius Ecclesiæ. Hæc Pitigianus. Vnde Iacobus Gretserus in *Responsō ad Theses Hunnianas cap. 15.* dixit Sæctorum Patrum unanimem traditionem, tuendam esse ac ipsas Sacras litteras. Quibus adde omnino videndum Gregorium de Valentia in *Analyse fidei Catholica lib. 8. cap. 8.* Melchiorem Calanum de locis *Theol. lib. 7. cap. 3. concl. 5.* Petrum de Soto in *Defens. Cathol. confes. part. 2. cap. 33. c. 69.* Alphonsum de Castro aduer. *Hæres. lib. 1. cap. 7.* Salmeronium *tom. 8. tract. 2.* Granadum in *p. 2. D. Thomæ tract. 8. disp. 2. sect. 2. num. 5.* & alios penes ipsos. Itaque communis opinio Patrum declarat verum sensum Scripturæ, & ideo eorum communis sententia in expositione alicuius scripturæ loci,

constituunt catholicam veritatem; non quia id ab ipsis simpliciter asseritur, sed quia id asserere, sacra scriptura testantur. Non est igitur communis sensus Patrum formaliter ipsa Reuelatio, aut veritas Divina, sed est testificatio de veritate diuina; & ideo creditur communi consensui Patrum, non tantum quia ipsi ita senserint, sed quia ita sensisse scriptura demonstrent, & eam esse traditionem Ecclesiae manifestent.

Et quidem, cum traditiones credere necesse sit, & ad scripturae intelligentiam easdem adiungere oporteat, vt tradit Lyrimensis, cap. 2. Traditiones non aliunde agnoscuntur, quam ex sensu Patrum, vt recte obseruat Grauius, in contr. tom. 3. part. 1. lib. 4. contr. 2. qu. 3. ar. 7. fol. 251. & 3. lib. 4. ar. 4. fol. 505. Bagotius in Apologesico Fidei tom. 1. lib. 4. disp. 4. cap. 2. sect. 1. & 2. cum alijs, Consequens ergo est, vt ipsorum vnanimis consensus sit ipsa Ecclesiae vox, & traditio. Quod confirmatur; quoniam sicuti quia Iudaeis tradita erant eloquia Dei, oportebat (vt dicit Hilarius in psal. 2.) ad Seniores illos recurrere pro intelligentia scripturarum, quae in numero & officio illorum seniorum conseruabatur, multo magis dicen-

Idum est hoc meruisse fidam Christi Ecclesiam, ut non solum ei crederentur eloquia Dei, sed & sensus quoq. illi aperte traderetur, præsertim cum Euangelium primario in corde Ecclesiæ descriptum sit, nec tantum in verborum folijs, sed in sensu, non in superficie, sed in medulla sit exaratum. Ad Patrum ergo intelligentiam, in quibus sensus Ecclesiæ cernitur, est confugiendum. Et ideo in 6. Sinodo Generali can. 19. sic dicitur. *Si ad scripturas pertinentis controuersia aliqua excitata fuerit, non eam aliter interpretentur Episcopi, quam quomodo Ecclesia luminaria, & Doctores suis scriptis expulerunt.* Quod etiam determinauit Concilium Meldense can. 34. Concilium Senonense decr. 4. Concilium Lateran. sub. Leone X. sess. 11. & Concilium Tridentinum sess. 4.

Vnde hoc quod mandarunt alijs Sacra Concilia circa amplectendum sensum communem Sanctorum Patrum in facti contingentia semper obseruarunt; Idcirco in Concilio Ephesino in Epist. Alexandrina Synodi ad Nestorium, cum contra Nestorium multa definita essent sic dicitur. *Hoc itaque recte fidei ratio protestatur, in tali sensu Sanctos Patres fuisse comperimus, ideoque illi non dubitauerunt Sanctam Vir-*

ginem dicere Theodocon; &c. Et in Epist. Synodi contra Nestorium Patres Cōcilij ad definitionem se accingentes; dicunt. Sequentes itaque omnium Sanctorum Patrum confessiones, quas loquente Spiritu Sancto protulerunt, & intentioni eorum aquis vestigijs inhaerentes, profitemur, &c.

In Chalcedonensi Concilio Act. 1. & Act. 4. dicitur. Sequentes Sanctos Patres docemus, &c. & Actio. 5. acclamatur. Hec est fides Patrum. Act. 6. post Episcoporum subscriptionem piissimus Imperator ad sanctam Synodū dixit. Pia. & catholica fide à sancta, & universalī Synodo secundum Patrum expositionem declaratam iustum simul, & expediens esse nostra tranquillitas approbavit, omnem de cetero contentioni occasionem, de sancta fidei religione penitus amputari.

In Concilio Niceno 2. cum contra Iconomachos ageretur, testimonijs Patrum Nisseni, Basilij, Chrysostomi, Cyrilli, &c. Imagines tenendas, ac venerandas definitum est: ut patet Act. 2. & 4. in Actione 7. sic conclusum est. His sic se habentibus, Regiam viam incedentes, & sanctorum nostrorum, & divinorum Patrum doctrina insistentes, & catholica Ecclesia, in

*quæ spiritus sanctus inhabitat, traditione obser-
uantes, definimus cum omni diligentia, &c. &
declarans quomodo eis debeat cultus subdit,
Sic sanctorum nostrorum Patrum optima disci-
plina; vel traditio catholica Ecclesia, quæ à fi-
nibus usque ad fines Evangelium suscepit, &c.
& in fine sic acclamatur. Hac est fides Aposto-
lorum, Hac est fides Patrum, hac est fides Or-
thodoxorum.*

*Ettandem in Concilio Florentino testimo-
nijs sanctorum Patrum de processione Spiritus
Sancti contra Græcos disputatum est. Vide
sessionem. 25. & multas præcedentes.*

*Merito igitur Dionysius de Cælesti Hierar-
ch. lib. 1. cap. 1. sic ait. Ad sanctissimam scri-
pturarum intelligentiam, prout illas à Patribus
accepimus contuendas pro viribus pergamus.
Vnde Vincentius Lyrinensis aduers. Hæres.
Novat. cap. 39. ita asserit. Quicquid, vel omnes
vel plures Patres; vno eodemque sensu mani-
feste, frequenter, perseveranter accipiendo,
tenendo, tradendo firmaverunt, id pro indu-
bitato, certo ratoque habeatur. Itaque. Vide
Grauinam tom. 4. in continuat. par. 2. fol. 285.
& tom. 2. lib. 4. fol. 502. & 503. Itaq. applican-
do omnia, supradicta in casu nostro, assero cū*

communis Patrum sententia (vt satis firmaui *in priori discept. probat. 1. 2. & 3.*) exponēdo hæc loca sacræ Scripturæ, Tu es Petrus, &c. Tibi dabo claves, &c. Pasce oues meas, &c. quæ inter se mutuam relationem habent, asserat in dictis verbis, Primatum Ecclesiæ, soli Petro, & non alijs promissum, & traditum fuisse; sequitur hanc propositionem, nempè, Paulus fuit Pontifex cum Petro, sequitur inquam, esse detestandam; quia est expressè contra sacram Scripturam, ~~ita secundum traditionem Ecclesiæ~~, & communem sententiam Patrum expositam & intellectam, asserentem, videlicet, Primatum Ecclesiæ soli Petro à Christo Domino collatū fuisse. Et ideo Bouerius ad M. Antonium de Dominis *in Censura par. 2. lib. 1. cap. 6* sic ait. Quæris, cur Petrus solus à nobis Caput, & Pastor ordinarius Ecclesiæ asseratur? Dicimus, id à nobis affirmari; quia illi soli à Christo dictum fuit, Tu es Petrus, &c. Quæris vlteriùs, cur Petrum, ex illis verbis, facimus singulare quoddam fundamentum, *quod alij Apostoli non fuerint? Respondemus, eò quod ea verba, ex omnium Patrum sententia eum sensum præseferant.* Ita ille. Vnde Andreas Duuallius Doctor Sorbonicus *in 2. 2. D. Thome tract. de Fi-*

de q. 1. art. ult. rectè docuit in expositione sacræ Scripturæ consulendam esse primum iugē & continuā Ecclesiæ traditionē; vbi enim omni tempore in Ecclesia recepta fuit obscura alicuius loci expositio ab ea sine piaculo recedi non potest, aliàs non tantum hæc expositio negaretur, sed etiam ipsa traditio, & Ecclesiæ auctoritas. Ita ille. Sed in nostro casu iugis & continua Ecclesiæ traditio fuit, vt patet ex Patribus omnium sæculorum, ex sacris Canonibus, & Concilijs Generalibus verba Matth. 16. & Io. 21. esse intelligenda de Primatu Ecclesiæ vni, & soli Petro concessio. Ergo hunc esse verum sensum Scripturæ, necessariò fatendum erit. Quod etiam manifestè patet ex Bulla Ioannis XXII contra Marsilium de Padua, & Ioannem Iandunum, datam Auenione x. Kalen. Nouembris, Pontificatus ann. 12. in qua Pontifex dogmaticè, & ex Cathedra loquens, ex communicat dictos hæreticos, & aduersus illos ex supracitatis locis S. Scripturæ statuit Primatum Ecclesiæ fuisse collatum à Christo Domino vni, & soli Petro, & inter alia hæc asserit. *Quod autem B. Petrus plusquam alij Apostoli auctoritatis habuit, ex predictis enidenter concluditur. Certum est enim, quòd maior est auctoritas Pastoris, quàm*

quàm gregis. Petrus autem totius gregis Domini
 nici generalis constitutus est Pastor, QVOD
 DE NVLLO ALIO APOSTOLO DICI
 POTEST, &c. Quid ad hæc verba responde-
 bit Anonymus? Si Pontifex asserit, Petrum
 ita fuisse constitutū Pastorem ouilis totius Ec-
 clesiæ, VT HOC DE NVLLO ALIO
 APOSTOLO DICI POSSIT. Quo pacto
 ipse post tot annorum myriades, audet alium
 Pastorem in Ecclesia constituere, nempè Pau-
 lum? ~~Cuinam credendum erit~~ amice Lector:
 Anonymo an Pontifici? Sunt nugæ nuga-
 rum, & durum est contra stimulum calcitrare.
 Recognosce omnino dictam Bullam Ioannis
 XXII. in qua inuenies confirmata omnia à no-
 bis superiùs dicta, videlicet Primatum Ecclesiæ
 fuisse privilegium singulare vnus Petri, & re-
 gimen Ecclesiæ monarchicū, fuisse ipsi soli col-
 latum supra omnes alios Apostolos, & per con-
 sequens supra Paulum. Bullam verò Ioannis
 inuenies per extensum apud Bzeuium in *An-*
nalibus Ecclesiasticis to. 13. Anno Christi 1327.

Et tandem pro curiosis Lectoribus, & pro
 coronide huius Disceptionis, non deseram hic
 apponere aliquas auctoritates recentiorum Do-
 ctorum, qui in indiuiduò opinionem Anony-

mi refellunt, & quam malè oleat demonstrant
 & primò celeberrima Facultas Parisiensis in
 Censura contra M. Antonium de Dominis *lib.*
1. cap. 3. num. 18. statuit iurisdictionem Aposto-
 licam ordinariam extitisse in solo D. Petro, &
 contrarium asserere, putavit esse schismaticum
 & hereticum, & hanc censuram Sorbonicam
 contra opinionem Anonymi in specie adducit,
 & approbat eruditissimus, & doctissimus Isaac
 Habert, *lib. 2. de cathedra singulari S. Pe-*
tri cap. 12. in fine. Dicere autem cum Anony-
 mo se constituere Paulum Pontificem, potesta-
 te extraordinaria, Petrum verò potestate ordi-
 natia, hoc est verbis eludere: nam realiter, &
 in effectu, ambos veros Pontifices efficit, inde-
 pender vnum ab altero, sine vlla subordina-
 tione, contra regimen Monarchicum Ecclesiæ,
 institutum à Christo super vnum immutabili-
 ter. Facultas verò Parisiensis, fecit mentionem
 de potestate Apostolica ordinaria ad differen-
 tiam potestatis extraordinariæ Apostolorum,
 quæ tamen nullam æqualitatem tribuebat illis
 cum Petro in ordine ad Primatum Ecclesiæ.
 Sed potestas extraordinaria, quam Anonymus
 tribuit Paulo, constituit illum S. Pontificem si-
 mul cum Petro, & sine vlla ad Petrum subordi-
 natio-

natione, vt Petro subordinati erant alij Apostoli. Ergo, &c Item Michael Mauclerus. *de Monar. Eccles. & Sacul. tom. 1. par. 2. lib. 1. cap. 1* inquit. Constituire in Ecclesia alium à Sancto Petro, & successoribus eius Pastorem, est dogma Hæreticorum. Andreas Duuallius, *Tract. de Rom. Pont. par. 1. qu. 2.* docet. Regimen Ecclesiæ institutum fuisse à Christo immutabiliter Monarchicum in VNO Pastore; & hoc ità esse certum, vt à quoquam circa fidei iacturam negari non possit. Et postea, *qu. 3. & 4.* probat, illum vnicum Pastorem fuisse Petrum, & firmat Paulum, fuisse Petro subditum, & inferiorem. Ioannes Gersonius Cancellarius Parisiensis, *tom. 1. lib. de Statibus Ecclesiast. Consider. 1.* ait, Statum Papalem Monarchicum, & Regalem fuisse à Christo immediatè collatum Petro super alios Apostolos, & contrarium dicere firmat esse Schismaticum, impium & hæreticum. Si Primatus, secundum Gersonium, fuit à Christo collatus Petro super alios Apostolos: ergo necessariò sequitur, & super Paulum, quod apertè probat Becanus, *de Repub. Eccles. cap. 4. num. 15.* & Ceffertau, *tom. 1. lib. 1. cap. 5. nu. 5.* nam alioquin Paulus non fuisset vultus Christi, nec Apostolus.

Errata in Priori Disceptatione sic corrige.

In Epistola Dedicatoria linea 16. Mensibus. pag. 2. l. 20. promissile. p. 5. l. ult. vni2
atrem. p. 6. l. ult. prapponatur. p. 13. l. 1. Milibetanus. p. 8. l. 10. Scorpiae. ibid. l. 12. Do-
minum. p. 12. l. ult. aduersatur. p. 13. l. 6. sed. seu. p. 14. l. 10. suscepit. ibid. l. 22. ali-
ibid. l. 23. regendz. ibid. l. ult. Praefatus. p. 15. l. 2. traditur. p. 16. l. 19. Matth. 26. p. 17.
l. 2. 3. 4. Status Ecclesie Monarchicus. p. 21. l. 5. cui. ibid. l. 20. plurium. p. 29. l. 3. Ar-
mancanum. ibid. l. 18. possunt. p. 31. l. 19. Potestatis. p. 35. l. 19. testamento. p. 44. l. 19.
Doctior. p. 46. l. 21. obtemperari. p. 48. l. 10. vide. vide. ibid. l. 20. respondeant. p. 49. l.
18. fratres. p. 50. l. 15. Cæcætau. p. 51. l. 1. Pontificem. ibid. l. 3. p. 2. scripsisse. p. 52. l. 6.
M. nahren. p. 59. l. 7. Planctu. p. 60. l. 6. initiatus. p. 62. l. 18. officere. p. 70. l. 24. ex. p.
71. l. 22. in quibus verbis patet. p. 77. l. 8. constituerunt. p. 78. l. 5. profert : Ait Apo-
stolus. p. 82. l. 13. Fabianum. p. 90. l. 3. dele. est. p. 92. l. 3. Fewardentium. ibid. l. 15. disse-
minationem. p. 93. l. 9. connectant. ibid. l. 23. anim etiam. p. 94. l. 15. potuerit. p. 97. l. 8.
apponam. ibid. l. 10. ubi. vii. p. 98. l. 6. originatio. ibid. l. 27. Possidens Primam. p.
100. l. 13. videtur. ibid. l. 20. venturatur. p. 105. l. 13. subnixos. p. 112. l. 4. firmatus est.
ibid. l. 21. disseminando. p. 115. l. 8. ingressus. p. 119. l. 8. Pfidiz. p. 120. l. 21. Simoni. p.
129. l. 17. tenerent.

Errata in secunda Disceptatione sic corrige.

Pag. 5. l. 4. Christum Cathedra. p. 6. l. 6. Dispersionem. ibid. l. 8. Fundabant. p. 8. l. 11.
Paulum. hoc. ibid. l. 23. similis monstri est. leonem. p. 10. l. 5. fuerit. ibid. Paulus. qui
p. 12. l. 1. Christo. ibid. l. 3. habebant. p. 13. l. 21. Ecclesiaz. Apertè. p. 14. l. 4. scriptum se.
ibid. l. 5. MINORI SVO reprehenditur. ibid. l. 20. maiorem. minorem. ue. ibid. l. 18.
tertiam. p. 17. l. 8. Auctoritatem quoad vsum. p. 18. l. 7. ipsemet Paulus. p. 20. l. 22. Se-
cundo. p. 22. l. 11. (Regimen.) p. 22. l. 1. præceptum. vide. p. 23. l. 10. qui. ibid. l. 19.
docet. p. 25. l. 5. anathematizo. p. 25. l. ult. quod. p. 26. l. 12. secundo. ibid. primus. ibid.
l. 16. Petrus. ibid. l. 17. arguimus. ibid. l. 2. nulla. ibid. l. 22. Christo immediatè. p. 27.
l. 23. Monarchicz. ibid. l. 26. alios. p. 29. l. 9. auctoritates. ibid. l. 16. licentia. ibid. l. 18.
acceperit. p. 30. l. 3. Primatum. p. 31. l. 6. concessam. ibid. l. 25. responderint. p. 33. l. 20.
genibus. ibid. l. 25. PRIMA TVS. p. 34. l. 19. foli. p. 35. l. 10. Principes. ibid. l. 11. dicit.
ibid. l. 23. in quas angustias. p. 36. l. 2. duodecim. ibid. l. 20. eareus. ibid. l. 15. gene-
rale. p. 37. l. 17. facti. p. 38. l. 6. fumum. ibid. l. 7. audiat. p. 39. l. 19. credita. p. 40. l. 19. Se-
nensem. ibid. l. 16. septimam. ibid. l. 26. Patrum. Paulum. p. 42. l. 1. teporem. ibid. l. 6.
Petrum. ibid. l. 23. Apostolos. ibid. l. 19. alias Synodos Generales loquentes. ibid. l.
24. tanta. ibid. l. 26. infanos. p. 43. l. 9. de. mrs. p. 45. l. ult. fundatio. p. 45. l. 1. dele non
ibid. l. 8. luculentissime. ibid. l. 27. Pastorem. ibid. Paulum. p. 43. l. 12. ait loquens. ibid.
l. 13. correptione. ibid. l. 23. Paulus. p. 50. l. 13. solum. adhuc. l. 22. prædicauit. ibid. l.
23. plantauit. p. 54. l. 16. Petri. quo. ibid. l. 17. doratus fuit. adde sequentia. Sacre li-
teræ mihi expriment. ibi. cum Christus diceret. Tu es Cephas. ibid. l. 17. paulo. p.
57. l. 1. scilicet. p. 63. l. 1. dele. in. ibid. l. 4. aduersatur.

Monitio Auctoris ad Lectorem
post huius Operis impres-
sionem .

NOta Lector, quod post hasce Discepta-
tiones impressas ; antequam licentiam
à Reuerendissimo P. Mag. S. P. illas publi-
candi obtinuisssem ; emanauit Decretum Sa-
cræ Congregationis Sancti Officij, in quo
SS. D. N. INNOCENTIVS X. sen-
tentiam à me in superioribus Disceptationi-
bus impugnata, tanquam hæreticam me-
rito damnat, & declarat. Decretum impres-
sum fuit in Typographia Cam. Apostolicæ,
factum sub die 24. Ianuarij 1647. & publi-
catum die 25. eiusdem Mensis .

Figure 1. The effect of the concentration of the solution on the adsorption of the dye.

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

The following information was obtained from the records of the Bureau of Census, Department of Commerce, Washington, D.C., regarding the number of persons who have been granted citizenship since January 1, 1940:

Year	Number of Persons Granted Citizenship
1940	1,234,567
1941	1,345,678
1942	1,456,789
1943	1,567,890
1944	1,678,901
1945	1,789,012
1946	1,890,123
1947	1,901,234
1948	1,912,345
1949	1,923,456
1950	1,934,567

روزنامه

